

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE **GEMERSKÁ PANICA**

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2017 - 2026

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Gemerská Panica 2017 - 2026
Územné vymedzenie :	Košický kraj, okres Rožňava, obec Gemerská Panica – ŠÚJ 514748
Územný plán obce schválený:	<i>nie</i>
Dátum schválenia PHSR:	
Dátum platnosti:	<i>2017 - 2026</i>
Verzia	<i>1.0.</i>
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Základné údaje	
Kraj:	Košický kraj
Okres:	Rožňava
Región:	Gemer
Poloha:	48°28'24"S 20°21'04"V48,4734°S 20,3511°V
Nadmorská výška:	191 m n. m.
Rozloha:	14,92 km ² (1 492 ha)
Počet obyvateľov:	643 (31. 12. 2015)
Hustota obyvateľstva:	43,1 obyv./km ²
Nacionále	
PSČ	980 46
SÚJ	514748
EČV	RV
Tel. predvoľba	+421-47
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Gemerská Panica
	Gemerská Panica 260
	980 46 Gemerská Panica
Web:	www.gemerskapanica.ocu.sk
E-mail:	gemerska.panica@gmail.com
Telefón:	047 / 552 29 13
Fax:	047 / 552 29 13

OBSAH

1 ÚVOD	4
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE GEMERSKÁ PANICA 2017 - 2026	10
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE.....	11
2.1. HISTÓRIA OBCE	11
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	12
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	16
2.4. DOPRAVA.....	20
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	24
2.6. OBYVATEĽSTVO.....	27
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	34
2.8. BÝVANIE	37
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	39
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE	40
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA	41
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	43
2.13. ŠPORT	43
2.14. KULTÚRA	43
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA	44
2.16. STRAVOVACIE A REŠTauračné SLUŽBY	45
2.17. CESTOVNÝ RUCH	45
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2011 – 2016	46
2.19. SAMOSPRÁVA.....	46
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ	47
2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR.....	48
3 SWOT ANALÝZY	48
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	50
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	51
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	51
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	52
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	53
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	54
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT	55
3.8 KULTÚRA.....	56
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	56
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	57
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	58
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE GEMERSKÁ PANICA.	59

STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE GEMERSKÁ PANICA 2017 - 2026.....	66
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE GEMERSKÁ PANICA.....	67
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	69
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE GEMERSKÁ PANICA 2017 - 2026.....	76
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	77
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	77
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	78
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	78
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	79
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO.....	80
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	80
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	81
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	81
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	82
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	82
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	83
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	83
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	83
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	84
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	85
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	85
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO.....	86
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	87
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	87
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	88
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	89
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE GEMERSKÁ PANICA 2017 - 2026	91
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE GEMERSKÁ PANICA	92
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR	93
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN.....	95
8 AKČNÝ PLÁN.....	96
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	96
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	97
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	98
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	99
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	101
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	102
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	103
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	104
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	106
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	107
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE.....	108
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE GEMERSKÁ PANICA 2017 - 2026	110
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	111
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	111
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	113
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	114
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	115
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	117
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	118
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	120
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	121
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	122
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	123
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE.....	124
10 ZÁVER.....	130
11 POUŽITÁ LITERATÚRA.....	131

1 ÚVOD

Dokument „ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Gemerská Panica s výhľadom do roku 2026 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Gemerská Panica sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Gemerská Panica, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Gemerská Panica na roky 2017 - 2026
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OčÚ, poslancov OZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO a PO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2016 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		

Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Gemerská Panica je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na:

Miestnej úrovni

- Program odpadového hospodárstva,
- **Viacročný rozpočet**
- **PHSR**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozitívny dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozitívny dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorový operačný program, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR KESK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

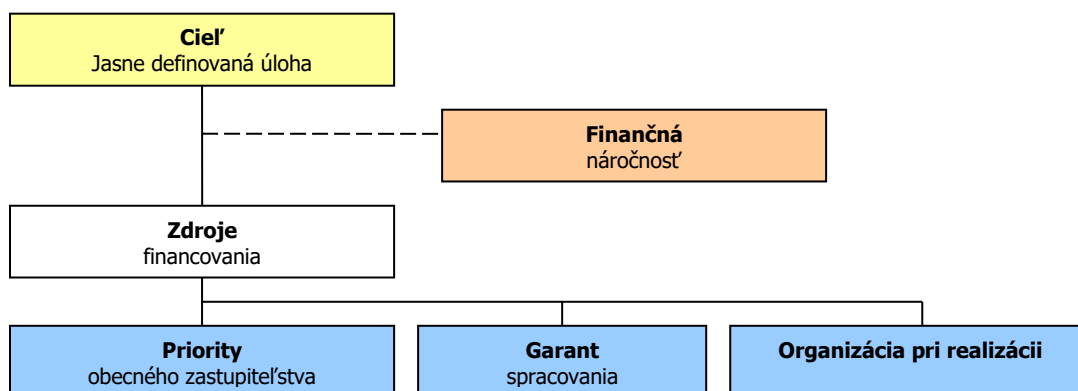

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúci plošný (celoštátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Gemerská Panica je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Gemerská Panica. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých Projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie

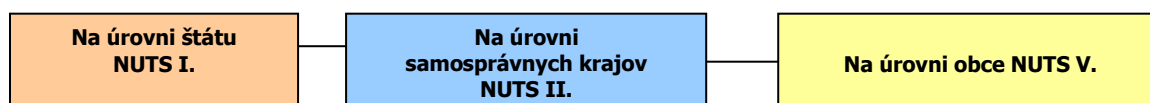
V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združením zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych Projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných Projektov. V prípade financovania Projektov majúci význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Košický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obce okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Gemerská Panica nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Gemerská Panica boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Gemerská Panica má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ / Investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR		1a, 10	EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2 7a,b,c,d	KF, EFRR
			MV SR	9	EFRR, ESF
3	Ľudské zdroje (ĽZ)	MPSVR SR		8,9,10,	
			MZ SR	9a	
			MŠVVŠ SR	10	KF, EFRR
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MDVRR SR	4c	
			MH SR	4,7e	
				4,5,6,	
			MV SR	5b	ESF, EFRR
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MK SR	6c	
			VÚC	5,6,7,9,10	
				5,6,7,9,10,	
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR		11	EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR		11	EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR			EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR			EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK			EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK			EFRR

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer – 2

PHSR obce Gemerská Panica integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Gemerská Panica 2017 - 2026 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PHSR, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

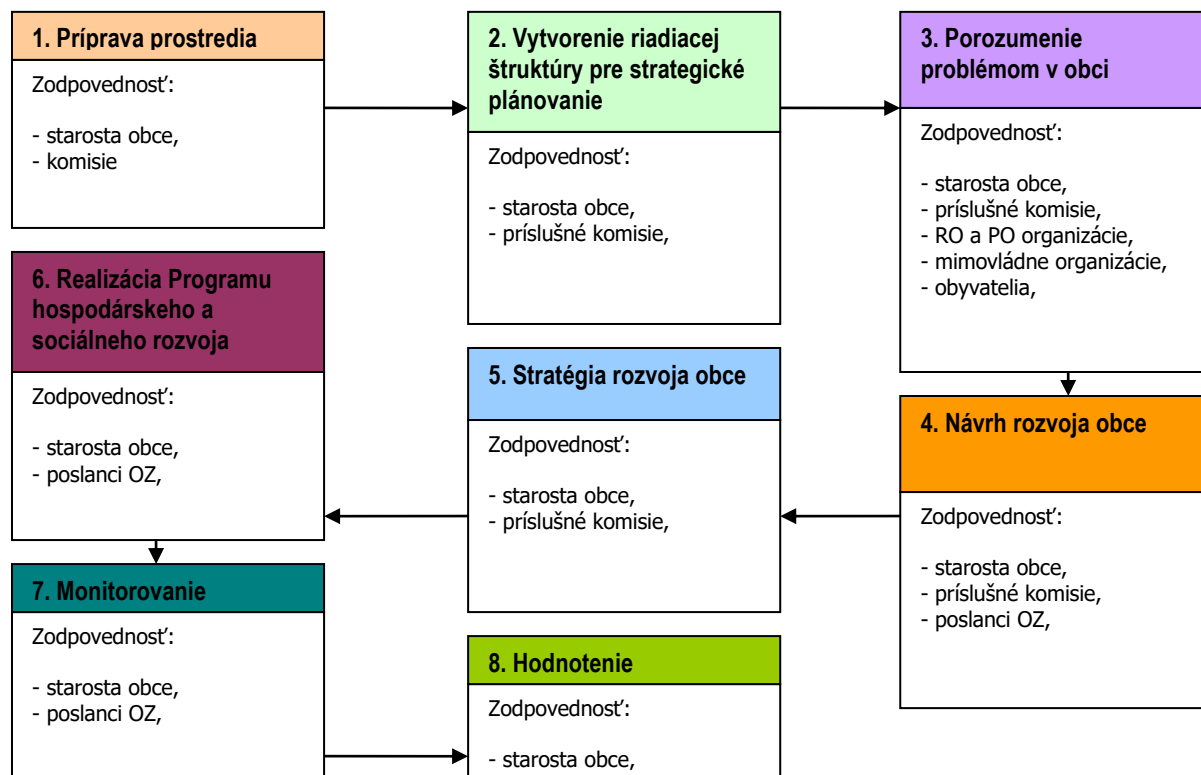

rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	<p>Vyvolanie dopytu v obci Gemerská Panica. Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie. Zapojenie všetkých účastníkov procesu.</p>
2	<p>Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry. Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov.</p>
3	<p>Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok obce. Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach.</p>
4	<p>hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určia pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj. Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. Systém sledovania realizácie PHRSR.</p>
5	<p>Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom.</p>
6	<p>Uskutočňovanie plánu. Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Priebežné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.</p>

Zdroj: Woleková, Mezianová, 2004, s.14 – 17.

Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Gemerská Panica 2017 - 2026

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Rožňava súčasťou Vyššieho územného celku Košice.

Základná charakteristika obce Gemerská Panica (k 31.12.2014)	
Kód obce	514748
Názov okresu	Rožňava
Názov kraja	Košický
Štatút obce	Obec
PSČ	980 46
Telefónne smerové číslo	+421-47
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1247
Nadmorská výška obce - mesta v m	191
Celková výmera územia obce [ha]	1 492
Hustota obyvateľstva na km ²	43,1
Zdroj: ŠÚ SR	

Obec Gemerská Panica leží na hlavnom cestnom ťahu spájajúcom Zvolen s Košicami, na terase rieky Slaná. Od okresného mesta Rožňava je vzdialená asi 30 km juhozápadným a od mesta Tornaľa 6 km severným smerom. Leží v nadmorskej výške 194 m.n.m.. Patrí medzi typické obce južného Gemera. Prvá písomná zmienka o obci Ponich pochádza z roku 1247. V 13. storočí sa z listín dozvedáme o existencii dvoch osád na tomto území. Vyšná a Nižná Panica sa postupne v 16. storočí zlúčili do jednej obce. V roku 1427 sa uvádza ako majetok rodu Tornallyayovcov a Kompolthyovcov. Za Rákosiho povstania bola obec vylúdnená. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom, povozníctvom, pálením uhlia a vápna a chovom oviec a kôz. Pri návšteve Gemerskej Panice zaujme najmä evanjelický kostol. Bol postavený v barokovom slohu v roku 1801. Neskôr bol klasicisticky upravovaný. Najstaršou súčasťou interiéru je drevená krstiteľnica z roku 1656. V obci sa nachádza zemianska kúria, postavená v secesnom štýle. Jej majiteľom bol poslanec uhorského snemu gróf Kubínyi, projektant železničnej trate Plešivec – Muráň. Dnes je kaštieľ po rekonštrukcii a slúži ako penzión. V obci stojí aj pomerne nový rímskokatolícky kostol, ktorý bol dokončený v 60-tych rokoch 20. storočia. Za zmienku stoja aj domy zo zachovalou ľudovou architektúrou. Občanom okrem siete obchodov a služieb slúži aj nedávno zrekonštruovaný dom smútku. V súčasnosti v obci žije približne 800 obyvateľov, ktorých hlavnou obživou je poľnohospodárstvo (20.12.2016, <http://www.gemerskapanica.ocu.sk/sk/suc.php>).

2.1 HISTÓRIA OBCE

História obce Gemerská Panica je úzko spätá s historickým územím Gemera (resp. Gemersko-malohontskej stolice). Prvotné známky osídlenia Gemera pochádzajú z praveku, z obdobia existencie prvotnopospolnej spoločnosti. V medziladovom období, v čase priaznivých klimatických podmienok, prenikli do povodia Rimavy a Slanej lovci a zberači plodín. Zanechali stopy osídlenia doby kamennej vo viacerých lokalitách gemerskej oblasti (Rimavské Janovce, Vyšná Pokoradz, Bátka, Slavec, Rožňava). V tomto období boli sezónne obývané aj niektoré jaskyne Slovenského krasu. V období formovania roľnícko-pastierskej spoločnosti (mladšia doba kamenná, r. 3000-1900 pnl) dochádza k trvalému osídleniu južných častí územia v okolí Rimavskej Soboty, Tornale a Slovenského krasu. Dochovali sa početné nálezy keramického materiálu, kamenné, kostené nástroje, zvyšky kolových stavieb, kultové kresby a pod. (jaskyňa Domica). Ďalšie nálezy pochádzajú z doby medenej, bronzovej a železnej. Charakter územia ovplyvnili aj Kelti, ktorých kultúra bola v období posledných storočí pred zlomom letopočtov pre strednú Európu dominujúca, rozšírili sa kovové nádoby, priniesli znalosť hrnčiarskeho kruhu, prvé kovové peniaze, štvorkolesový voz a pod. Neskôr na územie prenikli germánske kmene, ktoré vďaka stálemu bojovému styku s Rímskou ríšou sprostredkovali oblasti vyspelú rímsku kultúru. Sťahovanie národov (5.-8. stor.) priviedlo do oblasti skupinky migrujúcich germánskych a mongolských kmeňov (Huni, Avari). V tomto období (dokonca už predtým) prichádzajú na územie Gemera aj prvé slovanské kmene, ktoré si postupne osvojili črty západoeurópskej hmotnej a duchovnej kultúry. Svoje sídliská budovali na staršom osídlení, na vyvýšených či opevnených hradiskách. V období Veľkomoravskej ríše údolie Rimavy a Slanej križovala dôležitá frekventovaná cesta medzi balkánskou oblasťou, Potisím a územím dnešného Slovenska, po ktorej sa k nám údolím Slanej privážala soľ (tzv. soľná cesta). Začlenenie územia do ranofeudálneho uhorského štátu prebehlo v 10. a 11. storočí. Stredoveké osídlenie nadväzovalo na dávnejšie praveké sídla a posúvalo sa vyššie do hôr. Bolo to podmienené priaznivými prírodnými podmienkami, najmä výskytom rúd, ale

aj rastúcou koncentráciou obyvateľstva. Vplyvom tatárskeho vpádu v 13. storočí sa hospodársky a politický život presunul do podhradí a miest významných pre obranu. K niektorým z hradov (napr. Hajnáčka, Muráň, Krásna Hôrka) patrili rozsiahle feudálne hradné panstvá. Obdobie stredoveku sa spája s rozvojom baníctva. Rovnako dochádza k rozvoju miest na starších lokalitách, príp. k potvrdzovaniu ich skorších i poskytovaniu nových výsad. V stredoveku dosiahli najväčší rozvoj a význam Jelšava, Rožňava, Plešivec, Štítnik, Dobšiná, Rimavská Sobota, žiadne z miest Gemera sa však sa však v priebehu histórie nerozvinulo a nezískalo najvyššie práva slobodného kráľovského mesta. Niektoré sídla sa vyvíjali ako zemianske, iné ako poddanské obce s rôznym stupňom závislosti na feudálnej vrchnosti. V 15. storočí oblasť Gemera zasiahli boje medzi Jánom Jiskrom, regentom Ladislava Pohrobka, a uhorskou šľachtou, reprezentovanou Jánom Huňadym a Matejom Korvínom. Jiskrove vojská, a po nich bratříci, ovládli načas značnú časť Gemera. Obsadili hrady Muráň i Krásna Hôrka a vybudovali vlastné strážne pevnosti (Rožňava, Nižná Slaná). Po moháčskej bitke sa Gemer dostal do bezprostredného susedstva tureckej ríše. Turci zabrali v roku 1554 hrad Filákov, urobili ho sídlom sandžaku (správny, vojenský a finančný obvod) a z neho šírili svoje panstvo až do Štítnickej a Muránskej doliny. Po tureckých vojnách boli mnohé časti Gemera vyľudnené, preto boli dosídlené valachmi. V 17.-18. storočí bol Gemer dejiskom stavovských povstaní a náboženských bojov. Popri pustošení, ktoré ich sprevádzalo, znamenali aj oživenie železiarskej výroby. Rozvoj baníctva a železiarstva pokračoval aj v 19. storočí, keď bolo v Gemeri najviac baní v rámci Uhorska. Koncom 19. storočia dochádza k určitej stagnácii, ktorá pretrvala až do 2. svetovej vojny. Neskôr sa tu začal rozvíjať priemysel. Územie obce Gemerská Panica bolo osídlené v dávnej minulosti hlavne vďaka výhodnej polohe na terase rieky Slaná. Prvá zmienka o obci pochádza z roku 1247.

Prvá písomná zmienka o obci Gemerská Panica sa datuje do roku 1247, kedy sa nazývala Ponyth. V ďalšom historickom vývoji sa jej názov menil nasledovne: z roku 1291 je písomne doložený názov Inferior Panych, z roku 1336 Olsoupanich, Felseupanych, z roku 1383 Kys, Nogpanych, z roku 1808 Panitowa, z roku 1920 Panita, z roku 1927 Gemerská Panita, z roku 1948 Gemerská Panica. Po maďarsky sa obec úradne nazývala Gómörpanyith. Po roku 1881 bola obec administratívne začlenená pod Gemersko - malohontskú župu; pred rokom 1960 pod okres Šafárikovo, kraj Banská Bystrica; po roku 1960 pod okres Rimavská Sobota kraj Stredoslovenský. Obdobie feudalizmu a kapitalizmu: V 13. storočí je doložená existencia dvoch Paníc a to Vyšnej v roku 1247 a Nižnej v roku 1291, ide však o staré osídlenie. V roku 1427 bolo v oboch 32 port. Spustili za tureckých vpádov. Za Sáhuyovcov sa v 16. storočí zlúčili. Gemerská Panica patrila viacerým zemianskym rodinám. V roku 1828 mala 95 domov a 644 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, v 19. storočí pracovali aj ako murári na okolí. Tradičné zamestnania sa zachovali aj po roku 1918. Medzi stavebnými robotníkmi mala rozhodujúce postavenie organizácia Červených odborov, ktorá v roku 1929 zorganizovala čtrajk. V 30. rokoch bolo intenzívne hnutie nezamestnaných; v roku 1936 bol hladový pochod. V roku 1938 – 1944 bola obec pripojená k Maďarsku. Mnohých v ilegalite pracujúcich komunistov odviekli do koncentračného tábora. Po oslobodení maďarskí obyvatelia vysídlili a prisťahovali sa sem repatrianti z Maďarska. V roku 1945 bola po prvý krát v histórii obce založená slovenská škola (20.12.2016, <http://www.gemerskapanica.ocu.sk/sk/his.php>).

Vymedzenie územia

Katastrálne územie obce Gemerská Panica patrí do juhozápadnej časti Košického kraja, okres Rožňava, 7 km vzdušnou čiarou a 21 km cestou II/587 od Maďarských hraníc (tzv. Horný, resp. Stredný Gemer). Rozprestiera sa na území s rozlohou 1492 ha. Rozlohou a počtom obyvateľov patrí medzi malé obce. Kataster je pahorkatinne ohraničený v poriečnej nive. Z okolitých vrchov možno spomenúť Ortáš (253 m n. m.) a Orogváň (232 m n. m.), ktoré vystupujú vo východnej časti katastra obce, a Kiťogov (306 m n. m.) v západnej časti územia. Prejavujú sa tu dva terénne stupne, severo-južným smerom sú to riečne nivy so širokými terasami. Tieto zo západu a z východu obklopuje vyšší stupeň s reprezentovaný miernymi kotlinovými pahorkatinami. Z hľadiska orografického členenia oblasť zo severozápadu svojimi výbežkami zasahuje Revúcka vrchovina, juhozápadným smerom sa tiahne Rimavská kotlina, ktorá postupne prechádza do Licinskej pahorkatiny a severne až severovýchodne od katastra obce sa nachádza Slovenský kras. Z juhovýchodu do územia zasahuje Bodvianska pahorkatina. Spádovou obcou Gemerskej Panice je stredisková obec Plešivec, obyvatelia ale využívajú aj služby príľahlého mesta Tornaľa.

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Z hľadiska geomorfologického členenia spadá obec Gemerská Panica do oblasti Juhoslovenskej kotliny, rozhrania celkov Rimavská kotlina a Bodvianska pahorkatina, oddielu Gemerské krasy a Gemerská pahorkatina (vnútorné Západné Karpaty). Vzhľadom na polohu sa geomorfologický vývoj územia obce viaže k územiu Rimavskej kotliny, súvisí najmä s vývojom povodia rieky Slaná. Čiastočne

sa spája aj s vývojom územia Slovenského krasu, resp. Silickej planiny. Celé územie patrí do gemerského pásma geomorfologického systému vnútorných Západných Karpát.

Povodie rieky Slaná vzniklo neotektonickým vývojom Západných Karpát. Začalo sa formovať na južnej strane západokarpatskej klenby v období spodného bádenu. Toto územie bolo pôvodne súčasťou súše, na ktorej sa odohrávalo intenzívne zvetrávanie s tvorbou tropických kôr. Prebiehalo tu krasovatenie masívnych denudovaných mezozoických súvrství silického príkrovu. Na konci paleogénu na juhu na plochý reliéf transgredovalo more, zanášané súvrstviami pieskov a šlírov. Neskôr v období stredného miocénu došlo k celkovému zdvihu Rimavskej kotliny a tvorbe diferencovaného reliéfu. Povrch sa zvetrávaním vyrovnával a v bádene, resp. sarmate bol preložený pokrovom vulkanoklastík. Vulkanizmus, ktorý sa aktivoval v strednom miocéne, predznamenal začiatok záverečnej – neotektonickej etapy vývoja územia. Vytvoril sa tu rozsiahly akumulčný povrch, ktorý sa v dôsledku poklesu eróznej bázy na periférii rodiacej sa západokarpatskej klenby začal rozčleňovať. V panóne sa vývoj reliéfu spomalil, v teplom, striedavo vlhkom a suchom podnebí došlo k rozsiahlej planácii reliéfu a tvorbe tzv. stredohorskej rovne. Popanónsky vývoj povodia Slanej možno charakterizovať ako etapovité prehlbovanie dolín v približne terajšej základnej konfigurácii. Predpokladá sa dvojfázový výzdvih územia. Na konci panónu došlo najprv len k miernejšiemu zdvíhaniu morfoštruktúr, ktoré ustálili súčasné nasmerovanie hlavných dolín povodia Slanej. Priebeh dolín determinovali neoalpínske zlomy smeru severozápad-juhovýchod a sever-juh. Na juhu povodia sa vystúpili morfoštruktúry Cerovaj vrchoviny a pohoria Bükk. Spôsobilo to integráciu dolinovej siete do hlavnej doliny dolnej Rimavy a Slanej s generálnym smerom západ-východ s inklináciou na východ. Miernejšiu eróziu vo vrchnom miocéne a pliocéne sprevádzalo ukladanie poltárskeho súvrstvia v plytkých jazerných panvách a širokých jazerných korytách. Vznik poltárskeho súvrstvia korešponduje s tvorbou tzv. postredohorskej rovne. Po ponte došlo k druhej etape zdvíhania, ktorá znamenala tektonické naklonenie reliéfu Slovenského krasu smerom na juh. Táto etapa sa charakterizuje ako poklesávanie eróznej bázy v priestore Rimavskej kotliny, na čo rieky Revúckej vrchoviny reagovali hĺbkovou eróziou a prehlbovaním svojich dolín. Tento proces sa síce zmiernil počas tvorby tzv. poriečnej rovne vo vrchnom pliocéne, v kvartéri sa však obnovil, pričom v hlavných dolinách sa tvorili systémy riečnych terás.

Vymedzené územie je z morfolologickej stránky veľmi zaujímavé. Morfologický vývoj územia výrazne ovplyvnil pestrú geologickú stavbu, ktorá vyplýva zo styku dvoch tektonických jednotiek – plešivsko-brezovskej a kečovskej. Silická planina, ktorá do územia zasahuje už len svojou južnou časťou, má v tejto oblasti osobitný ráz, ktorý určuje jednak pestrá geologická stavba, ktorá nachádza odraz v reliéfe, a jednak tektonický vývoj (úklonom celého Slovenského krasu sa ponára pod štrky poltárskej formácie). Vytvára osobité formy, ktoré vznikli eróznymi a korozívnymi procesmi, vyplývajúcimi z vlastností podložia a osobitej hydrografie. Reliéf Rimavskej kotliny, ktorý územie obce taktiež zasahuje, je veľmi poznačený diferencovaným poklesom tektonických krýh, ktoré sú zvyškami niekdajšieho pôvodného povrchu Slovenského krasu. Dnešný exhumovaný kras v tejto oblasti poukazuje na komplikovaný vývoj územia pred usadením poltárskej štrkovej formácie, keď povrch bol značne skrasovatený. V širšom okolí katastra obce sa nachádzajú aj typické zvyšky meliatika, ktoré je tvorené útržkami pochádzajúcimi z oceánického a paraoceánického pásma. Charakteristická je preň sedimentácia hlbokovodných sedimentov, ktorá bola počas riftingu sprevádzaná podmorskou vulkanickou činnosťou. Vytvorili sa tak jurské akreačné flyšové komplexy s radiolaritmi, olistostrómami, melanžami a telesami ofiolitov. Výskyt meliatskej jednotky charakteristický pre Meliatu, Držkovce, neďalekú Bretku, Čoltovo a Mikolčany. Všetky tieto výskyty majú melanžový či olistostrómový charakter.

Nerastné suroviny

Geologický vývoj a horninové zloženie územia predurčujú výskyt nerastných surovín. Vzhľadom na geologické podložie súvisiace s krasovými formami majú oveľa väčší význam nerudné nerastné suroviny než rudné. V širšom okolí, v oblasti Silickej planiny, sú to hlavne karbonátové horniny, triasové vápence a dolomity – so svojimi ohromnými zásobami predstavujú veľký potenciál pre stavebný, cementársky, chemický, hutnícky priemysel. Stavebné využitie majú aj štrkovo-pieskové nánosy rieky Slaná. Významné sú ložiská dekoračného kameňa Silická Brezová a Hrušov a ložiská stavebných surovín – stavebného kameňa v Silickej Brezovej, Lipovníku a Krásnohorskej Dlhej Lúke. V oblasti Silickej planiny je známe jedno ložisko rudnej suroviny – Ardovo (Pb-Zn ruda), dve oblasti prognózných zdrojov surovín – Dlhá Ves a Silica. Ďalej sú známe viaceré výskyty epigenetickej a

reziduálnej mineralizácie v centrálnej a západnej časti planiny. Podložie obce Gemerská Panica je z hľadiska geologickej skladby zložené z tret'ohorných pieskov a druhohorných vápencov.

Geologické pomery

Územie je geologicky značne nejednotné. Jeho severnú časť budujú svetlosivé masívne kryštallické vápence meliatskej skupiny, južnejšie vystupuje na povrch ich stratigrafické podložie: spodnotriasové bridlice a laminované vápence, ktoré ich oddeľujú od komplexu strednotriasových a vrchnotriasových vápencov synklinálny silického príkrovu. Na vyššie položených miestach sú zachované aj pozostatky staršieho exhumovaného krasového povrchu. Najčastejšie sa vyskytujúca geologická jednotka je Meliatikum. Je tvorená útržkami pochádzajúcimi z oceánického a paraoceánického pásma. Charakteristická je sedimentácia hlbokovodných sedimentov. Sedimentácia počas riftingu bola spravádzaná podmorskou vuklanickou činnosťou. V predkolíznom štádiu štádiu sú hojné turbidity a vznikli aj rozsiahle olistostromy, ktorých bloky dosahujú veľkosť až niekoľko sto metrov. Pokiaľ ide o litostratigrafickú náplň meliatika, situácia je zložitejšia ako pri iných tektonických jednotkách. Po preradení niektorých sekvencií do turnianskeho príkrovu, či príkrovu Bôrky, zostáva iba niekoľko výskytov Meliatika. V riftovom štádiu v centre trogu na oceánskej kôre vznikala ofiolitová sekvencia občas s vložkami rádiolaritov v pillow – lávach. Táto siaha do spodného kordevolu, vyššie je krekrytá strednokarnskými až norickými pestrými rádiolaritmi s bohatou rádiolariovou a konodontovou faunou. V okrajových častiach riftového bazénu meliatika vznikali podľa neho v strednom a vrchnom anise pelagické vápence, v ladine až kordevole silicity a vo vrchnom triase rohovcové vápence. Preflyšové sekvencie s alodapickými vápencami a bridlicami začali sedimentovať vo vrchnom noriku. V liase sedimentovala hrubá flyšová sekvencia pozostávajúca z gradačne zvrstvených pieskovcov, siltovcov, bridlíc, trochu vápencov a už aj olistolistov triasových hornín. Stredná jura pozostáva z tmavých bridlíc, turbiditov s mnohými olistotistami triasových hornín. Druhá najmasívnejšie zastúpená tektonická jednotka je Silicikum. Tvorí ju nesúvisle vyvinuté kenozoikum, zastúpené terciérnymi a kvartérnymi pokryvnými sedimentami. Silicikum je tvorené silickým príkrovom, v ktorom sú zastúpené početné litofaciálne vývoje v stratigrafickom rozpätí vrchný perm – vrchný trias, s celkovou odhadovanou mocnosťou 2 – 3 km. Silický príkrov v oblasti tvoria tri skupiny facií, vyčlenených:

1. fácie predriftového štádia,
2. fácie karbonátovej platformy,
3. fácie intraplatformových depresí a pelagické fácie, resp. svahové a panvové fácie.

Fácie predriftového štádia predstavujú v súčasnosti najstaršie známe sedimenty silického príkrovu v oblasti Silickej planiny. Uvedené štádium je zastúpené nasledovnými litostratigrafickými vývojmami. Najstaršia je perkupská evaporitová formácia (najvyšší perm – spodný trias), tvorená pestrými pieskovecami a bridlicami, s polohami sadrovcov a anhydritov. Táto formácia nie je odkrytá na povrchu, bola zistená len vrtmi v podloží verfénskeho súvrstvia. Nadložné verfénske súvrstvie (spodný trias – skýt), tvoria tri vývoje vrstiev. Najspodnejší vývoj je tvorený bodvasilašskými vrstvami (griesbach – spodný namal), zloženými z pestrých bridlíc a pieskovcov. V ich nadloží sú vyvinuté silickojablonické vrstvy (namal – spodný spat), tvorené piesčitými vápencami, piesčitými bridlicami a pieskovecami. Najvyššiu časť verfénskeho súvrstvia tvoria sinské vrstvy (vrchný namal – stredný spat), zložené z monotónnych polôh bridlíc, slienitých vápencov a vápencov. Verfénske súvrstvie sa vyskytuje najmä v okrajových častiach Silickej planiny. Najväčšiu časť povrchu a pravdepodobne aj objemu hornín tvoria fácie karbonátovej platformy, na ktoré sú viazané početné povrchové i podzemné krasové javy. Fácie sú tvorené rôznymi typmi karbonátov, v stratigrafickom rozpätí: najvyššia časť spodného triasu – vrchný trias. V tejto oblasti sa na báze tohto faciálneho vývoja vyskytujú polohy dolomitov, rauvakov, brekcií a pestrých vápencov v drobných výskytoch aj priamo v katastri obce. Podstatná časť horninového masívu, vytvoreného z facií karbonátovej platformy, je zložená z nasledovných karbonátov: gutensteinské vápence a dolomity (najvyšší spat – anis), steinalmské vápence a dolomity (anis), wettersteinské vápence a dolomity (ladin – karn), leckogelské vápence (karn) a waxenecké (tisovské) vápence (karn). Na povrchu sa najviac vyskytujú svetlé – biele, masívne wettersteinské vápence. Z nich sú najrozšírenejšie rífové typy vápencov, ktoré budujú najmä severnú a severovýchodnú časť planiny. Menej sú rozšírené lagunárne (riasovo – stromatolitové) typy, ktoré tvoria planinu v južnej oblasti širšieho okolia. Svahové a panvové fácie sa tu vyskytujú pomerne zriedka. Vytvárajú úzke pruhovité, často aj šošovkovité polohy, ktoré sú intenzívne rozblokované zlomovou tektonikou. Tieto fácie sú tvorené nasledovnými typmi vápencov: schreyeralmské vápence (anis – ladin), reiflinské a pseudoreiflinské vápence (anis – karn), raminské a wettersteinské lavicovité vápence (ladin – karn). Množstvo typov karbonátov svahových a panvových facií uzatvárajú

hallstaské vápence (norik). Najviac sú rozšírené sivé a tmavosivé lavicovité, hľuznaté reiflinské vápence. Vytvárajú relatívne súvislú polohu, tiahnu sa od Plešivca smerom na juh. Súčasťou uvedenej skupiny facií je aj malá poloha zlambašských vrstiev (norik – rét), zložená z vápencov, slienitých a piesčitých bridlíc, nachádzajúca sa západne od Silice. Terciér v oblasti je v hlavnej miere tvorený neogénnymi sedimentami – poltárskym súvrstvím (pont). Súvrstvie je zložené z pestrých ílov, pieskov a štrkov, ktoré tvoria jeho podstatnú časť. Uvedené sedimenty vytvárajú nepravidelné polohy – denundačné zvyšky na exhumovanom kráse. Pomerne málo sú vyvinuté deluviálne – proluviálne sedimenty (kolúvia), (pleistocén – holocén), ktoré vytvárajú ronové kužele zložené zo slabo opracovaných úlomkov hornín lokálne premiešaných s hlinami a osypové kužele tvorené chaoticky uloženými úlomkami hornín. Pri vyústeniach úpätných erózných rýh sa vyskytujú početné kuželovité telesá proluviálnych sedimentov (holocén). Sú zložené prevažne z hlinitých a hlinito – piesčitých, lokálne až štrkovitých sedimentov.

Pôdne pomery

Pôdny kryt územia sa diferencuje najmä pod vplyvom klimatických a hydrologicko – substrátovo – geomorfologických procesov.

Katastrálne územie obce je charakteristické veľkou variabilitou pôdných typov. Vďaka rieke Slaná je tu bohatý výskyt mokradí a zamokrených pôd. Na nive s riečnymi štrkopieskami na akumulovaných karbonitových a nekarbonitových sedimentoch vznikli nivné pôdy (fluvizeme) – subtyp nivné pôdy glejové a sprievodné gleje. Tvorba humusu v týchto pôdach bola vďaka zaplavovaniu pravidelne narušovaná. V súčasnosti sú degradované vplyvom odstránenia možnosti záplav a prísunu materiálu, stratou kontaktu s podzemnou vodou, resp. výrazným poklesom hladiny podzemnej vody v pôdnom profile a v neposlednom rade poľnohospodárskou činnosťou. V menšom rozsahu sa na území vyskytujú úrodnejšie lužné pôdy (čiernice). Vyskytujú sa tu aj ilimerizované pôdy (luzizeme) a to najmä na ťažších hlinitých podložiach obyčajne s rovným povrchom s priesakmi vody do pôdy. Voda vyplavuje ílovité častice a hromadí ich hlbšie pod povrchom, dochádza pri tom k posunu minerálov do nižších vrstiev. Ilimerizované pôdy sú preto ťažšie, najmä ich dolná časť. Posun minerálov z horných častí sa javí ako bledší horizont, ktorý dosahuje hrúbku aj vyše 2m. Rendziny sú tiež dosť typickým predstaviteľom pôdneho krytu obce. Dominujú najmä na substrátoch tvorených prevažne kryštalickejšími vápencami a dolomitmi. Svoje zastúpenie majú tiež lokálne rankre, hnedé pôdy nenasýtené (kyslé a okyslené) a kambizeme (hnedé lesné pôdy). Poľnohospodárska pôda patrí medzi stredne produkčné pôdy (35. produkčno-ekonomická skupina), hlinité, bez skeletu až slabo skeletnaté s priemernou kvalitou humusu. Pôdny kryt katastra obce Gemerská Panica v spojení s kotlinovým typom klímy vytvárajú vhodné podmienky na pestovanie stredne náročných plodín. Južná časť územia patrí do rozhrania pšenično-repársko-zemiakárskej a severnejšia časť do zemiakársko-ražno-ovsenej poľnohospodárskej výrobnéj oblasti. Podľa štruktúry pôdy patrí oblasť do d'atelinovo-jačmenno-pšeničnej oblasti.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Gemerská Panica od roku 2005.

Výmera územia v ha.											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Celk. výmera úz. obce	1492,0	1492,0	1492,0	1492,0	1492,0	1492,0	1489,9	1489,9	1489,9	1489,9	1489,9
Pol'no. pôda - spolu	862,4	862,4	862,4	857,6	855,6	855,0	810,4	810,3	810,3	810,3	810,3
- orná pôda	337,1	337,1	337,1	337,2	383,7	382,3	386,2	386,2	386,2	386,2	386,1
- záhrada	23,3	23,3	23,5	23,5	23,5	24,4	24,3	24,3	24,2	24,2	24,2
- trvalý trávny porast	502,1	502,1	501,9	496,9	448,4	448,2	399,9	399,9	399,9	399,9	399,9
Nepoľ. pôda - spolu	629,5	629,5	629,5	634,4	636,4	637,0	679,5	679,5	679,6	679,6	679,6
- lesný pozemok	552,4	552,4	552,4	552,4	552,0	551,8	551,8	551,8	551,8	551,8	551,8
- vodná plocha	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	8,7	8,7	8,7	8,6	8,6
- zast. pl. a nádvorie	64,6	64,6	64,6	64,7	64,7	66,0	51,0	51,1	51,1	51,1	51,2
- ostatná plocha	4,6	4,6	4,6	9,4	11,8	11,3	67,9	67,9	67,9	68,1	67,9

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016, ŠÚ SR,

Celková výmera katastrálneho územia obce je 1489,9 ha. Poľnohospodárska pôda spolu činila celkovo 810,3 ha. Nepoľnohospodárska pôda tvorila 679,6 ha. V sledovanom období došlo k výraznejšej

zmene výmery jednotlivých pôd (hlavne výmery ostatných plôch - 67,9 ha). Najvyššie zastúpenie má poľnohospodárska pôda o výmere 810,3 ha.

Hydrologické pomery

Riečna sieť okresu Rožňava patrí do povodia Slanej, ktorá odvádza veľkú časť povrchových tokov Košického, ale aj Prešovského kraja. Celkovo zaberá povodie Slanej na území SR 8 437 km² a je tak rozlohou jedným z najväčších povodií na našom území. Slaná je 229,4 km dlhý pravostranný prítok Tisy (na Slovensku dĺžka toku 110 km). Pramení v Slovenskom Rudohorí pod vrchom Stolica (1 280 m). Od prameňa po Dobšínú tečie východným smerom, po Rožňavu juhovýchodným smerom a po štátnu hranicu s Maďarskom prevažne južným smerom. Preteká cez Rožňavskú a Rimavskú kotlinu a pod Lenartovcami opúšťa územie Slovenska. Povodie Slanej má vejárovitý tvar. Významnejšie a väčšie prítoky na území Slovenska sprava sú Štítnik (vlieva sa pri obci Plešivec), Muráň, Turiec a Rimava. Zľava na našom území je to Dobšinský potok a Čremošná. Obec Gemerská Panica leží na ľavom brehu rieky Slaná. Južne od obce ústi do Slanej potok Orogváň, východne od obce pramení potok Lapša, spomenúť možno tiež Líščí potok. Významnou zložkou vodstva v okrese Rožňava sú aj podzemné vody, ktoré sú zdrojom zásobovania obyvateľstva pitnou a úžitkovou vodou. Najmä oblasť Slovenského krasu je bohatá na pramene a vyvieracky. V okolí Gemerskej Panice sa mocnosť riečnych náplavov pohybuje v rozpätí 4-5 m, výdatnosť jednotlivých studní je približne 1,5-1,8 l/s. Zásobovanie pitnou vodou je zabezpečené prostredníctvom individuálnych studní, vodovodná sieť je však v rozpracovaní. V blízkom okolí sa nachádza hneď niekoľko prameňov – napr. vrt R-3, umiestnený neďaleko obce Gemerská Panica, po ľavej strane cesty vedúcej do obce Bretka. Bol odvrátný a zabudovaný v r.1975 do hĺbky 130 m. Z vrtu voľným prielivom vyteká voda s výdatnosťou 0,37 l/s.

Vrt Gemerská Panica

Register	Vrt R - 3
Lokalita	RS - 77
Typ	Gemerská Panica
Stav k r.1999 v čase revízie registrácie	vrt
Poloha minerálneho prameňa na výreze civilnej mapy	existuje
Poloha minerálneho prameňa na výreze vojenskej mapy	ZM 1:10 000 37-34-01
Zdroj: SAŽP	TM 1:50 000 M-34-125-D

Celková mineralizácia dosahuje 3 955,43 mg/l, s teplotou vody 16,9 °C. Je to prírodná, slabo mineralizovaná, síranová, sodná voda, hypotonická, studená. Spomenúť možno aj ďalší prameň, ktorý sa nachádza vo vzdialenosti 9 km od obce Bohúňovo – je ním Vidovská vyvieracka s výdatnosťou 650 l/s.

Lapša

Lapša je ľavostranný prítok Slanej, má dĺžku 9,5 km a je tokom IV. rádu. Pramení v geomorfologickom celku Bodvianska pahorkatina, v podcelku Gemerská pahorkatina, na západnom svahu Líščeji diery (400,6 m n. m.) a severne od kóty 350,4 m, v nadmorskej výške približne 299 m n. m. Na hornom toku tečie západným smerom, zľava príberá Líščí potok a následne niekoľko pravostranných prítokov: najprv potok prameniaci južne od kóty 351,4 m v lokalite Terest'any a potom postupne tri prítoky z oblasti Veľkého rúbanská. Ďalej pokračuje viac-menej juhozápadným smerom, pri horárni Lapša na ľavom brehu sa stáča a tečie na západ. Vstupuje do Rimavskej kotliny, viac rozširuje svoje koryto a tečie severne od Starne. Východne od obce Gemer ústi v nadmorskej výške cca 181 m n. m. do Slanej (20.12.2016, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Lap%C5%A1a>).

Klimatické pomery

Okres Rožňava patrí do teplej až mierne teplej a mierne vlhkej európskej kontinentálnej klimatickej oblasti mierneho pásma s prevládajúcim oceánskym vzduchom, transformujúcim sa na kontinentálny. Rovnako obec Gemerská Panica patrí k teplej a mierne teplej kotlinovej klimatickej oblasti. Niva rieky Slaná patrí ku teplej klimatickej oblasti, zvyšná časť katastra k mierne teplej oblasti. Na nivách sa priemerná ročná teplota pohybuje na úrovni 9 °C, na planinách 7 – 8 °C. Priemerný ročný úhrn zrážok je na nivách do 700 mm, na planinách 750-800 mm. Najväčší úhrn zrážok možno pozorovať v letných mesiacoch, na druhej strane v čase suchých období, ktoré vrcholía najmä na jeseň a na jar, sa vyskytujú aj mesiace s nepatrným úhrnom zrážok (5 mm a menej). Snehová pokrývka sa objavuje približne v polovici novembra a trvá do tretej dekády marca, avšak počas zimy je dosť nestála. Jej priemerná výška je malá, pohybuje sa do 20 cm uprostred zimy. Do roka býva priemerne 62 dní so snehovou pokrývkou. Ročný priebeh teplôt býva pomerne pravidelný. Priemerná teplota v júli sa pohybuje v rozmedzí 16 – 19 °C, priemerné januárové teploty v rozmedzí -2 až -5 °C. Priemerný počet letných dní je 40 – 60 dní v roku, priemerný počet jasných dní sa pohybuje v rozmedzí 40 – 60.

Prevládajúce severojužné prúdenie vetra podporuje orientácia doliny rieky Slaná. Ročný priebeh oblačnosti má klesajúci trend od januára do septembra, ktorý sa tiež vyznačuje najväčším počtom jasných dní. Najoblačnejším mesiacom je december. Priemerný počet dní bez slnečného svitu v roku je 80. V území dominantne prevláda severné prúdenie. V oblasti je najčastejší severozápadný vietor a vedľajší má smer východný až juhovýchodný.

Rastlinstvo a živočíšstvo

V oblasti južného Gemera, medzi štátnou hranicou a čiarou spájajúcou zhruba Rimavskú Baňu s Rožňavou, prevládajú teplomilné rastlinné druhy. Územie patrí do panónskej rastlinno-zemepisnej oblasti, k podoblasti matranskej flóry. Veľká časť fyto geografického okresu Ipeľsko-rimavská brázda je odlesnená. Tvorí ho poľnohospodárska pôda využívaná na pestovanie pšenice, kukurice, cukrovej repy, slnečnice, tabaku, viniča a pod. Vodné toky sú lemované lúkami, horské chrbty sú pokryté pasienkami. Toto územie bolo prevažne zalesnené dúbavami a dubovo-hrabovými hájmi, aké sa zachovali už len na chrbtoch pahorkatín. Pri riekach rástli lužné lesy, v severnej časti okresu bučiny. V poraste dúbav prevláda dub zimný, primiešané sú javor tatársky, lipa, čerešňa, osika, brest, z krovín je hojný svíb krvavý, hloh obyčajný, drieň, lieska obyčajná, klokoč perovitý, blšeň bradavičnatý. V pestrom bylinnom stupni sú napr. lipnica hájna, kostrava horská a rôznoľistá, ostrica chlpatá, netýkavka nedotklivá, mednička jednokvetá, hrachor jarný, zbehovec plazivý a ďalšie. Zaujímavá je aj fyto cenoza Cerovej vrchoviny. Rastlinné bohatstvo Slovenského krasu súvisí s jeho vápencovým podkladom. Pôvodne bolo aj toto územie husto zalesnené, dnes pokrývajú značné časti krasových planín pasienky alebo skalnaté holiny. Južné svahy pokrývali pôvodne dubiny s hojným dubom plstnatým, dnes sú na ich miestach skalnaté stráne so zakrpateným stromovým a kríkmi mahalebky, drieňa, borievky obyčajnej, na planinách sú hrabovo-dubové lesy, na severných svahoch zvyšky bučín. Miestami je hojný javor tatársky a veľmi vzácny jaseň mannový. Najhojnejšie zastúpené sú teplomilné druhy bylín, napr. ľan chlpatý, žltý a tenkolistý, kavyl' pôvabný a vláskovitý, poniklac veľkokvetý, vzácne poniklec slovenský a prechodné formy medzi oboma, na trávnatých kamenistých miestach rastie veternica lesná, v lesoch napr. prilbica jedhoj, kamienka modropurpurová, hrachor panónsky mliečny, čermel' hrebenitý. Z ďalších vzácnejších bylín rastú v Slovenskom krase kosatec nízky trávolistý a bezlistý panónsky, hlaváčik jarný, poniklec otvorený, včelník rakúsky, zaujímavá orchidea modruška pošvatá, zimozel bylinný. V osobitých vývojových podmienkach sa vyvinuli niektoré len tu sa vyskytujúce endemity. Popri prevažujúcich teplomilných druhoch tu na odvrátených severných svahoch nájdeme aj horské druhy rastlín (napr. prvosenka holá, kokorík praslenatý, skalník plstnatý a pod.). Severný Gemer patrí do oblasti západokarpatskej kveteny a v rámci nej do obvodu predkarpatskej kveteny, pričom Slovenské rudohorie tvorí samostatný rastlinno-zemepisný okres. V horských oblastiach prevládajú lesné rastlinné spoločenstvá. Na styku s Rimavskou kotlinou, v Revúckej vrchovine a v okolí Rožňavy sú to prevažne dubohrabiny, miestami teplomilné dúbavy s prevládajúcim dubom zimným, dub cerový sa vyskytuje v povodí Slanej a Muráňa, dub plstnatý najsevernejšie pri Jelšave. Okrem toho sa vyskytuje javor poľný, vysoko na sever zasahuje javor tatársky, drieň, dráč obyčajný, višňa mahalebka, bršlen bradavičnatý. Vyššie polohy sú zalesnené bučinami a zmiešanými bučinami. K buku sa pridružuje javor mliečny, horský, jaseň štíhly, brest horský a niektoré ďalšie dreviny. V podraсте prevláda jarný aspekt so zubačkou žľaznatou, scilou dvojlistou, veternicou hájnou, marinkou voňavou, hluchovkou žltou, lykovcom jedovatým a i. Pozoruhodné sú zvyšky bukovo-jedľového lesa s prímiesou javora na východnej strane Klenovského Vepra. Najvyššie pohoria Slovenského rudohoria pokrývajú smrečiny. Muránska planina je v nižších polohách zalesnená dúbavami, vyššie bučinou a najvyššie polohy pokrýva subalpínsky vysokohorský smrekový les. Povrch katastra obce Gemerská Panica je väčšinou tvaru riečnej nivy. Hojne sa tu vyskytujú jelšové spoločenstvá. Strmé svahy plošín sú zalesnené hrabovým alebo dubovým lesom, prípadne s prímiesou agátu. Nezalesnené časti planín vyprahnutého rázu sú bohaté na teplomilné a suchmilné spoločenstvá. Územie Gemera má rovnako pestrú zoocenózu. Jednotlivé druhy sa svojimi životnými nárokmi viažu na biotopy polí a lúk, hôr, holí, skalných stien a brál, na vodné prostredie a iné. Najlepší prehľad poskytne roztriedenie výskytu významnejších stavovcov podľa tried a prostredia, v ktorom žijú. Z rýb je najvýznamnejší pstruh potočný a dúhový, ktorý žije v hornom toku Slanej nad Rožňavou, v Rimave nad obcou Hnúšťa a v pramenných úsekoch Muráňa, Blhu a Turca. V dolných nížinných tokoch Rimavy a Slanej žije naša najväčšia ryba – sumec, ale aj pleskáč vysoký, štika a kapor. Ich stavy však znižujú odpadové vody z priemyselnej činnosti. Obojživelníky majú zastúpenie v salamandre škvrnitej, mlokovi karpatskom a vrchovskom, ktoré žijú najčastejšie vo vlhkých ihličnatých lesoch. Charakteristickými plazmi pre skrasovatené stráne Slovenského krasu sú jašterica múrová a jašterica zelená, vzácna je krátkonožka štíhla a zmijovec hladký. V teplých lesov so skalistým terénom

sa vzácne vyskytuje had stromový, najväčší z našich hadov. Rôznorodé biotopy územia sú domovom mnohých druhov vtákov – napr. hlucháňa obyčajného, ktorý žije v starých ihličnatých lesoch, tetraova obyčajného a jariabka hôrneho, ktoré vyhľadávajú svetlejšie lesy, hole a horské lúky. Stavby bažantov a jarabíc vyskytujúcich sa najmä v Rimavskej kotline, sú nízke. Podstatne klesol výskyt slúčky hôrnej. Hojný je výskyt sov, z najvýznamnejších sa tu napr. vyskytuje sova dlhochvostá, pôtik kapcavý a naša najväčšia sova výr skalný. Žijú tu tiež dravé vtáky, zo vzácnejších sú to sokol rároh, ktorý hniezdi na bralách Muránskej planiny, haja tmavá a orol krikl'avý. Pre Slovenský kras je charakteristický hadiar krátkoprstý. Hniezdi tu aj vzácny sokol bielopazúrový a krkavec čierny. Na krasových planinách je z drobných spevavcov pomere rozšírený skaliar pestrý, skaliarik sivý, stehlík konôpkár a hniezdi tu aj vzácna strnádka cia. V nížinách vyskytujú nápadne sfarbené vtáky ako rybárik obyčajný, vzácnejšie včelárik zlatý a vlha obyčajná. Ihličnaté i listnaté lesy sú biotopom d'atlov, sýkorovitých, brhlíkovitých, stehlíkovitých vtákov, strakošov i ďalších bežných, ale vyskytujú sa tu aj vzácnejšie drobné spevavce. Pri tokoch riek na nížinách sa zdržuje volavka popolavá a v poriečnej nive Muráňa je značne rozšírený bocian biely. Cicavce zastupuje medveď hnedý žijúci v lesoch Fabovaj hole, Muránskej planiny a Stolice. V ihličnatých lesoch, ale aj na Plešivskej planine je rozšírený rys ostrovid, v listnatých vzácnejšia mačka divá, vlk sa objavuje najmä vo Volovských vrchoch. Rozšírená je líška, kuna skalná a lesná, tchor obyčajný, lasica. Vzácny kožušinový zvierat'om je vydra riečna, ktorá žije v povodí Rimavy a Slanej. Z raticovej zvere žije v lesných biotopoch jeleň, v nižších polohách, na podhorí a v kotlinách srnec hôrny. Vo Volovských vrchoch sa vyskytuje daniel škrvritý, ktorý sa aklimatizoval v betlianskej obore, a na Plešivskej planine muflón obyčajný. Hojne sa vyskytuje sviňa divá. Krasové územie vytvára optimálne podmienky pre život netopierov, žije tu viacero druhov – napr. vzácny lietavec s'áhovavý, uchaňa čierna a podkovár južný, ktorý sa inde u nás nevyskytuje. Najpočetnejšiu zložku fauny tvoria bezstavovce. Veľký počet ich žije vo všetkých biotopoch. Vedecky významné sú najmä glaciálne relikty a endemity žijúce v jaskyniach a na krasových územiach. Z bežných druhov sú tu napr. rôzne druhy chrobákov (fúzače, roháče), ulitníky a motýle. Obec Gemerská Panica patrí do oblasti stepného živočíšstva. V povodí Slanej žijú divé kačice, v lesoch hlavne jariabok.

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV. Pokrytie mobilných operátorov je nedostatočné. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom metallickej siete a telekomunikačných operátorov.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	áno	áno
Káblová televízia	ano/nie	nie	nie
Verejný vodovod	pokrytie v %	rozostavaný	áno
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	áno	áno
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	10	80
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	0	100
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	100	100
	ADSL	áno	áno
pripojenie na sieť internet	EDGE/UMTS/	áno	áno
	Wi-Fi	áno	áno
verejný internet	ano/nie	áno	áno
verejný prístupový bod	ano/nie	nie	áno
internetová kaviareň	ano/nie	nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	80 %	100 %
pokrytie signálom T-mobile	%	70 %	100 %
pokrytie signálom O2	%	70 %	100 %
verejné studne	počet	nie	nie
pramene pitnej vody	počet	áno	áno
vodojemy	počet/objem	nie	áno
skládky TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	nie	áno
kompostovisko	ano/nie	nie	áno
cintorín	počet	1	1
dom smútku	počet	1	1

Zdroj: OcÚ Gemerská Panica, 2016

Zásobovanie pitnou vodou

Zásobovanie obyvateľstva obce pitnou vodou je v súčasnosti vykonávané z vlastných studní. Verejný vodovod je v súčasnosti vo výstavbe a bude v správe Východoslovenských vodární a kanalizácií, a.s..

Objekty a zástavba rodinnými domami nachádzajúce sa na území obce sú zásobované aj úžitkovou vodou z vlastných vodných zdrojov - studní. Rozvodnú sieť v obci tvoria vodovodné potrubia DN 150 resp. DN 100 mm. Sieť bude čiastočne zokruhovaná. Rozvojové zámery uvažujú so zásobovaním pitnou vodou z budovaných rozvodov pitnej vody DN 100. Spôsob zásobovania jednotlivých rozvojových zámerov pitnou vodou bude upresnený v podrobnejších stupňoch projektovej dokumentácie. V rozvojových zámeroch sa navrhuje naďalej rozvod vody z rúr PVC DN 100. Na vodovodnej sieti budú osadené požiarne hydranty, ktoré budú slúžiť aj ako odkalovace, alebo odvzdušňovace. Trasy vodovodných potrubí sú navrhnuté, tak ako doteraz prevažne vo verejných komunikáciách a ich výstavba by mala prebiehať súčasne so stavbami a v predstihu pre výstavbu jednotlivých objektov.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V súčasnom období nieje v obci vybudovaná kanalizačná sieť a ČOV. V súčasnosti je trend riešiť túto situáciu samostatnými domovými čistiarnami. Z prevádzkových skúseností však vyplýva, že kvalita a technologické vybavenie mnohých domových ČOV je na nízkej úrovni a neumožňuje adekvátne čistenie odpadových vôd. Preto pri návrhu odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd treba vychádzať z nasledovných kritérií: v sídle riešiť odvádzanie splaškových odpadových vôd cez spoločnú splaškovú kanalizáciu, vybudovať pre obce mikroregiónu samostatnú mechanicko – biologickú ČOV, pričom v prvej etape je vhodné pre obec vybudovať ČOV so zvozom odpadových vôd zo žump a v druhej etape vybudovať splaškovú kanalizáciu. V obci je potrebné vybudovať splaškovú kanalizáciu profilu DN 300.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Elektrická rozvodná sieť

Obec Gemerská Panica je elektrifikovaná, zásobovaná elektrickou energiou z primárneho 22 kV vzdušného vedenia č. 369, vychádzajúceho zo 110/22 kV (440 kW) transformovne v Rožňave. Napojenie vlastného sídla je 22 kV vzdušnou prípojkou, napájajúcou stĺpovú trafostanicu 22/0,4 kV s výkonom 250 kVA. Trafostanica zásobuje bytovú, ako aj komunálnu zástavbu, v súčasnosti kapacitne postačuje, ale v budúcnosti by ju potenciálne bolo potrebné rozšíriť z dôvodu ďalšieho hospodárskeho rozvoja obce, prípadne rozvoja individuálnej bytovej výstavby. Miestna sekundárna elektrická sieť 0,4 kV je vybudovaná podľa ulíc vonkajším vedením AlFe 6 na betónových stĺpoch.

Sekundárna sieť NN

Distribučné vedenia 22 kV slúžia pre rozdelenie elektrickej energie z nadradenej sústavy. Z tohto VN 22 kV vzdušného vedenia sú zrealizované VN 22 kV vzdušné prípojky, pre zásobovanie elektrickou energiou vonkajších stožiarových trafostaníc obce s prevodom 22 kV/0.4 kV. Trafostanice sú pripojené VN 22 kV vzdušnými prípojkami z distribučnej linky. Jednotlivé trafostanice v obci sú určené pre zásobovanie obce. Pri súčasnej potrebe elektrickej energie na úrovni DTS vykazujú ešte dostatočnú kapacitu. Dôležitú úlohu tu taktiež zohráva kapacita prenosových možností VN a NN vedení (dĺžky a prierezy jednotlivých vedení a stupeň ich zaťaženia). Tieto trafostanice slúžia taktiež pre technicko - komunálnu vybavenosť a ich výkonové zaťaženie je premenlivé v závislosti na sezónnosti odberu a ročnom období. Sekundárne rozvody NN sú prevedené systémom napätí 400/230V. Rozvody sú prevedené vonkajšími vzdušným vedeniami NN a to holými vodičmi s prierezom AlFe na betónových podperných bodoch spolu s rozvodom verejného osvetlenia, ktorý je prevedený vodičom AlFe. Svietidlá sú v prevažnej miere výbojkové, osadené na podperných bodoch spolu s NN rozvodom. Spínanie verejného osvetlenia je centrálnou prostredníctvom impulzných káblov cez RVO pri trafostaniciach. Niektoré NN sekundárne vývody zo stožiarových trafostaníc do centier spotreby sú vyvedené prostredníctvom závesných káblov po stožiaroch NN sekundárnej vzdušnej siete.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
  - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
  - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
  - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
  - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
  - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
  - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
  - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
  - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
  - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
  - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie plynom

Zdrojom plynu pre obec je VTL plynovod DN 150, PN 40. VTL prípojka DN 80 je ukončená pri obci VTL regulačnou stanicou RS. Obec je plynofikovaná prostredníctvom distribučného VTL plynovodu do Rožňavy od roku 1996. Výrobným materiálom potrubia je oceľ. Rozvodová sieť v súčasnosti pokrýva požadovanú spotrebu plynu. Pre každého odberateľa zemného plynu je zriadený vlastný STL domový regulátor. Miestne stredotlaké plynovody sú realizované z ocele a polyetylénového potrubia, podľa podmienok STN 38 6413. Toto riešenie umožňuje pri minimálnych svetlostiach prepravu značných množstiev plynu na veľké vzdialenosti za priaznivých tlakových pomerov. Miestne plynovody sú vedené v telesách komunikácií a v zelených pruhoch v súbehu s miestnymi komunikáciami. V niekoľkých prípadoch došlo ku križovaniu plynovodu s miestnou komunikáciou. Odberatelia zemného plynu sú zásobovaní z miestnej stredotlakej siete a stredotlaké prípojky priamo cez stredotlaké prípojky a domové regulátory.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
  - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
  - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
  - 8 m pre technologické objekty

- bezpečnostné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
- 50 m pri regulačných staniaciach, filtračných staniaciach, armatúrnych uzloch určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete pri plynovodoch
- s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie teplom

V riešenom území je vzhľadom na prevažný spôsob využívania územia (bývanie) logicky predurčený aj spôsob zásobovania teplom. Územie je z pohľadu zásobovania teplom riešené kombinovaným spôsobom. Hlavný spôsob zásobovania sú lokálne zdroje tepla na zemný plyn a pevné palivo - prevažne na atmosferické spaľovanie drevnej hmoty. Tretie najčastejšie využitie zdroja tepla je elektrické vykurovanie (akumulačné). Ďalšími zdrojmi energie sú v zanedbateľnej miere propán (najmä technologické účely – varenie). Väčšina objektov má inštalovaný kombinovaný spôsob vykurovania, najčastejšie v kombinácii zdroja tepla kotol na drevo / plynové (elektrické) vykurovanie. Uvedené kombinácie sú riešené pre vykurovanie aj pre ohrev TUV.

Najviac bytov v obci Gemerská Panica je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom iného typu a ústredného lokálneho kúrenia. Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Iný typ vykurovanie využíva cca. 86 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia					
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia		
13	103	86	5		

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených plynom – 107 a pevným palivom – 88 bytov. Elektrickú energiu na vykurovanie využíva 5 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie						
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny	
107	5	0	88	5	5	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Miestny rozhlas

V súčasnosti má obec vybudovaný bezdrôtový rozhlas. Reprodukory sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, pokiaľ odovzdávanie informácií v obci nebude na báze miestnej výmeny informácií z centra na Obecnom úrade. V súčasnosti neplní svoju funkciu.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekrývačom DVB. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej digitálnej úrovni. Ďalším zdrojom TV signálu je Satelitné vysielanie. V obci je príjem štandardných programov STV1, STV2 , JOJ, JOJ Plus, Waw.

Telekomunikácie

Telefonizácia obce Gemerská Panica je zabezpečená z digitálnej ústredne. Digitalizácia územia je schopná pokryť ďalšie požiadavky na nové telefónne prípojky v obci. Na túto ústredňu sú pripojení digitálni účastníci využívajúci sieť služieb ADSL ako aj hlasovej komunikácie atď.. V súčasnosti je k dispozícii 1 digitálna telefónna ústredňa s dostatočnými užívateľskými prípojkami. Okrajová časť jestvujúcej vzdušnej telefónnej siete v obci je nevyhovujúca po stránke fyzického a morálneho opotrebovania rozvodov MTS. Rozvoj mobilnej telekomunikačnej siete zabezpečujú v súčasnosti 4 operátori a to Orange Slovensko, a.s. Bratislava, spoločnosť T – mobile, 4ka a O2. Tieto spoločnosti majú po území Slovenska rozmiestnené svoje základňové, prenosové a centrálné stanice podľa vlastných navrhnutých koncepcií rozvoja týchto spoločností, za pomoci ktorých zabezpečujú pre svojich užívateľov pokrytie signálom GSM v pásme 900 a 1800 MHz. Územie obce Gemerská Panica

nie je plošne pokryté signálom GSM prevádzkovateľov tejto mobilnej siete. Do budúca je potrebné so zlepšením pokrytia, nakoľko to predstavuje len cca. 60 až 70 %.

Pošta – V obci sa nachádza prevádzka Slovenskej pošty.

Ochranné pásma

1. ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M.,2008).

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je vybudované novodobými osvetľovacími zdrojmi, uchytenými na stĺpoch NN siete. Rozvod pre verejné osvetlenie je vybudovaný ako vzdušný. Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev bude v budúcnosti vybudované LED svietidlami, ktoré bývajú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete nn. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov z RVO pri transformátorových staniciach. Pre navrhovanú výstavbu je potrebné budovať verejné osvetlenie LED svietidlami, ktoré budú upevnené na bezpäťových osvetľovacích stožiaroch. Rozvod medzi svietidlami bude káblom CYKY 4B x 10 mm², uloženým v zemi. Ovládanie navrhovaného osvetlenia napojiť pomocou impulzného kábla na centrálny impulz VO obce.

Odvádzanie dažďových vôd

S budovaním oddelenej dažďovej kanalizácie sa v nových rozvojových plochách ani v miestnych častiach s navrhovanou splaškovou kanalizáciou neuvažuje. Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Za týmto účelom by mal byť stanovený záväzný regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch. Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje prostredníctvom vsakovacích jám na okrajoch komunikácií. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovkej dlažby. Vody z povrchového odtoku z nezastavaných plôch sa budú odvádzať povrchovými rigolmi do vodných tokov. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti.

Požiarňa ochrana

Obec má v súčasnosti fungujúci dobrovoľný hasičský zbor. Požiarň zbor, ktorý plní úlohy súvisiace so zdolávaním požiarov a vykonávaním záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach je alokovaný v aj meste Tornaľa. Navrhovaná sieť zberných a obslužných komunikácií v zastavanom území mesta umožní optimálny prístup požiarnej techniky do všetkých jej častí a k jednotlivým objektom. Zásobovanie požiarňou vodou v nových lokalitách bude riešené z verejnej vodovodnej siete z požiarňnych hydrantov.

Cintoríny

Pochovávanie na území obce sa realizuje len na cintoríne. V obci sa územie akceptuje ako jeden pochovávacie obvod. Nachádza sa tu 1 cintorín. Do priestoru cintorína sa navrhuje umiestnenie kontajnerov menšieho typu, s ktorým by neboli problémy pri odvoze. V cintoríne sa odporúča realizovať výsadba estetickej parkovej zelene. Obec neplánuje rozšírenie plochy cintorína. Plochu cintorína tvoria ucelené pozemky. V areáli sa nachádza aj dom smútku, ktorý bol v nedávnej dobe zrekonštruovaný.

2.4. DOPRAVA

Doprava predstavuje jeden z kľúčových faktorov rozvoja obce Gemerská Panica, pričom sama o sebe nie je cieľom, ale prostriedkom hospodárskeho rozvoja a predpokladom k dosiahnutiu sociálnej a regionálnej súdržnosti. Rezort dopravy si v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja vytýčil v rámci dopravnej politiky SR globálny cieľ, ktorým je trvalo udržateľná mobilita. Môžeme ju definovať ako dlhodobé zabezpečenie neustále narastajúcich prepravných potrieb spoločnosti (prepravy tovarov a osôb) v požadovanom čase a kvalite, s maximálnou efektívnosťou, pri súčasnom znižovaní negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

Cestný a železničný dopravný systém sprostredkúva dopravné vzťahy, ktoré svojou úrovňou a dopravným významom presahujú sídelnú úroveň. Priemet týchto dopravných vzťahov do územia možno hodnotiť z pohľadu väzieb širšieho územia k sídlu.

Obec je dopravne dobre prístupná tak z hľadiska cestnej, ako aj železničnej dopravy. Os cestnej dopravy tvorí v hlavnom západo - východnom smere cesta I. triedy č. 50. Táto komunikácia je v rámci Slovenska hlavným rýchlostným južným komunikačným ťahom, zároveň je však aj cestou medzinárodného významu (E-571 – medzin. označenie). Z hľadiska železničnej dopravy je rozhodujúca južná železničná magistrála vedúca cez Rožňavu a severná rýchliková železnica, ktorá vedie smerom k Dobšinej. Ich vzájomné severo - južné cestné a železničné prepojenie medzi Dobšinou a Rožňavou s pokračovaním cez Plešivec zabezpečuje dôležité prepojenie územia s Maďarskou republikou. Dopravné spojenie prostredníctvom leteckej dopravy okres nemá.

Štátne komunikácie

Cestná sieť v okolí obce pozostáva zo štátnych ciest a miestnych komunikácií. Miestne komunikácie obhospodaruje a udržiava obecný úrad Čoltovo. Štátne cesty sa členia na cesty I., II., III. triedy. Celkovo v okrese Rožňava je ich dĺžka nasledovná: v okrese sa nachádza celkovo 335,230 km štátnych ciest a 295,014 km miestnych komunikácií. Rozdelenie podľa jednotlivých tried je v okrese nasledovné: I. trieda 96,210 km, z toho medzinárodného významu E-571 - 51,2 km, II. trieda 90,935 km, III. trieda 148,085 km.

Miestne komunikácie

Celková dĺžka miestnych komunikácií v obci je cca. 5 km. V dôsledku zlých poveternostných vplyvov a nadmerného využívania bude v krátkom období potrebná ich čiastočná, v dlhšom časovom horizonte komplexná rekonštrukcia. Z hľadiska ďalšieho rozvoja obce má pre obec najväčší význam cesta medzinárodného významu E 571 prepájajúca západnú časť republiky s východnou. Najbližšia obec v severovýchodnom smere je Bretka, od obce je vzdialená 3,6 km po ceste I. triedy. Smerom na juhozápad je najbližšou obcou Gemer a je vzdialená 5,9 km.

Miestne a účelové komunikácie tvoria doplňujúcu dopravnú sieť v obci. Takmer v celom rozsahu sa pripájajú na hlavnú dopravnú os a svojím charakterom obslužných komunikácií zabezpečujú spolu s upokojenými ulicami prístup takmer ku všetkým jestvujúcim objektom a častiam. Celú cestnú sieť v intraviláne i v extraviláne katastrálneho územia dopĺňajú poľné cesty spevnené a nespevnené. Komunikácie v rozvojových lokalitách budú pozostávať z nových účelových a obslužných komunikácií a ostatných miestnych komunikácií upokojených. U jestvujúcich komunikácií obojsmerných je potrebné dodržať minimálnu šírku jazdného pruhu 2,75 m, t.j. celkovú šírku vozovky min. 5,5 m. Novonavrhované miestne obslužné komunikácie budú zrealizované vo funkčnej triede C2, C3 a D1 v kategórii MO a MOU, 6,5/40, MO 4,5/30. U komunikácií, kde priestorové pomery nedovoľujú cestu upraviť na požadovanú šírku pre obojsmerné komunikácie alebo svojím charakterom nevyžadujú rekonštrukciu (ulice na konci zástavby), je nutné preradenie do kategórie upokojených komunikácií funkčnej triedy D1 potrebnej šírky, s patričným dopravným značením s prednosťou chodcov (20 km/hod.) – obytná zóna. V prípade zaslepenia trás je na ich konci nutné dodržať obratiská v zmysle platných noriem V samotnej obci sú miestne komunikácie šírky od 3,0 m do 6,0 m s asfaltovým krytom v kategórii MO 6,5/30. Sú z väčšej časti opravené. V novonavrhovaných lokalitách sú komunikácie riešené v kategórii MO 6,5/40, alebo MO 6,5/30. Upokojené komunikácie sú riešené v kategórii MOU 4,5/30. Miestne komunikácie si vyžadujú rekonštrukciu.

Hromadná doprava

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovými prímestskými linkami, ako aj diaľkovými linkami smerom na mesto Rožňava, denne celkovo cca. 20 krát. Bez prestupu majú možnosť využiť obyvatelia priamu linku do mesta Rožňava cca. 10 krát. Prvý autobus odchádza z obce v pracovných dňoch pred 5 hodinou a posledný o cca. po 19 hodine. Uvedenú frekvenciu autobusového spojenia možno považovať za primeranú, vzhľadom na veľkosť obce. V smere na mesto Tornaľa pre obyvateľov obce premávajú spoje v pracovných dňoch od 5:15 v priebehu dňa celkovo cca. 20 krát (uvedený spoj nevyžaduje prestup). Posledný spoj na Tornaľu odchádza z autobusovej zastávky o 21:30 hodine. Uvedené spoje majú dôležitú úlohu z hľadiska mobility pracovnej sily.

Železničná doprava

Keďže intravilánom obce železničná trať prechádza, obyvatelia majú možnosť využiť aj vlakové spojenie. Negatívom je železničná stanica nachádzajúca sa mimo intravilánu obce, ktorá sa nachádza v pomerne zlom technickom stave. Obyvatelia majú možnosť využiť vlakové spojenie s príľahlým okresným mestom Rožňava celkovo 8 krát. Prvý vlakový spoj opúšťa vlakovú stanicu po piatej hodine a posledný po 22:35 hodine večer. Z hľadiska denného režimu premávajú vlaky hlavne v skorých ranných hodinách a popoludňajších hodinách.

Nemotoristická doprava

Pozdĺž hlavnej cesty niesú vybudované chodníky. Miestne komunikácie napájajúce sa na cestou III. triedy chodníky vybudované taktiež nemajú. Najviac frekventovanými miestami sú okolie obecného úradu a cintorína, v miestach maloobchodného predaja a zastávok hromadnej automobilovej dopravy, ktoré je potrebné v rámci rozptylových plôch a bezbariérových trás doplniť a patrične upraviť. Frekventovaným miestom je rovnako okolie železnižnej zastávky. Vo všetkých rozvojových lokalitách je potrebné vybudovať nové chodníky v súlade s STN. V nových lokalitách IBV je možné budovať chodníky jednostranne. Všetky chodníky a spevnené plochy vrátane ich križovania s trasami motorovej aj nemotorovej dopravy musia byť riešené tak, aby zabezpečovali bezpečný pohyb pre osoby so zníženou schopnosťou pohybu a orientácie. V zastavanom území tak ako to dovoľujú šírkové pomery v území, sú navrhované jednosmerné cestičky pre cyklistov pozdĺž existujúcich miestnych komunikácií smerujúcich zo stredu obce – obecný úrad, pokračujúc smerom k cieľom v prírode, v okolí obce.

Parkovanie

V súčasnosti sú v obci vybudované parkoviská pri OčÚ, športovej infraštruktúre, školstve a Kultúrnom dome. V budúcnosti je potrebné parkoviská riadne vymedziť a vyznačiť odstavné státi. Statická doprava v sebe zahŕňa nielen umiestnenie vozidla mimo jazdné pruhy komunikácie po dobu návštevy, nákupu (krátkodobé parkovanie, do 2 hod.), či zamestnania (parkovanie dlhodobé, nad 2 hod., v obci zastúpené pomenej vzhľadom na skutočnosť, že hlavný pracovný trh sa nachádza mimo územia obce), ale aj v čase kedy sa vozidlo nepoužíva (odstavenie vozidla). Parkovanie v obci je v súčasnosti organizované v dvoch formách, jednou je parkovanie mimo jazdných pruhov, ale na vozovke, druhou je parkovanie na vyhradených parkovacích plochách (obecný úrad, obchodné jednotky). Odstavenie vozidiel sa zabezpečuje, v prípade individuálnej bytovej zástavby na vlastnom pozemku, buď v jednotlivo stojacich, alebo vstavaných garážach, alebo mimo vlastného pozemku.

Cyklistická doprava.

V obci nie sú vybudované samostatné cyklistické ani cykloturistické trasy. Cyklistické trasy je potrebné vybudovať v obci v súbehu s chodníkmi, pokiaľ to priestorové podmienky umožnia a pozdĺž koryta rieky Slaná, prípadne smerom na atraktívnejšie lokality okolia.

Letecká doprava

Zariadenie na prevádzku leteckej dopravy sa v obci nenachádza. Najbližšie dopravné letisko sa nachádza v Košiciach.

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Katastrálne územie obce Blahová tvorí z hľadiska prírodných hodnôt a ekologickej stability krajiny tri zhruba homogénne pásma. Prvým je kompaktné pásmo lesov na ktoré nadväzuje pásmo ornej pôdy a obytnej zóny obce, inak obklopuje obec poľnohospodárska krajina a vodné plochy rieky Kysuca a

Ochodničanka. Obec v hierarchii predstavuje najnižší, ale základný prvok ochrany prírody. Potreba naplňať enviromentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie obce. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení n. predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Ochrana prírody a krajiny

Na území katastra obce Gemerská Panica sa nenachádza lokalita NATURA 2000.

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno - historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. V súčasnosti obec Gemerská Panica nemá spracovaný územný plán.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon 350/2015 Z. z.. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami v znení neskorších predpisov. Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste Rožňava, ale aj v meste Košice, Jelšava, obci Turňa, Moldave nad Bodvou,...

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste I. a III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Rožňava, ale aj v meste Košice, obci Turňa, Moldave nad Bodvou,....

Produkcia v t na km2 podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Rožňava	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tuhé emisie	0,70	0,91	0,90	0,88	0,84	0,74	0,72	0,78	0,79	0,80	0,78
Oxid siričitý	2,27	2,04	2,15	1,98	1,20	0,09	0,10	0,10	0,09	0,08	0,06
Oxid dusíka	1,16	1,09	0,74	0,92	1,09	0,78	0,63	0,70	0,28	0,20	0,20
Oxid uhľnatý	1,22	1,99	1,85	1,58	1,49	1,05	1,04	1,08	1,06	1,05	1,03
<i>Tuhé emisie SR</i>	<i>0,85</i>	<i>1,02</i>	<i>0,88</i>	<i>0,71</i>	<i>0,70</i>	<i>0,69</i>	<i>0,67</i>	<i>0,71</i>	<i>0,72</i>	<i>0,73</i>	<i>0,72</i>
<i>Oxid siričitý SR</i>	<i>1,96</i>	<i>1,81</i>	<i>1,78</i>	<i>1,43</i>	<i>1,41</i>	<i>1,30</i>	<i>1,41</i>	<i>1,39</i>	<i>1,19</i>	<i>1,08</i>	<i>0,92</i>
<i>Oxid dusíka SR</i>	<i>1,16</i>	<i>1,14</i>	<i>1,06</i>	<i>0,96</i>	<i>0,94</i>	<i>0,87</i>	<i>0,88</i>	<i>0,88</i>	<i>0,81</i>	<i>0,78</i>	<i>0,75</i>
<i>Oxid uhľnatý SR</i>	<i>3,87</i>	<i>3,70</i>	<i>3,94</i>	<i>3,74</i>	<i>3,64</i>	<i>3,00</i>	<i>3,38</i>	<i>3,65</i>	<i>3,60</i>	<i>3,54</i>	<i>3,82</i>

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Rožňava jeden z menej znečistených regiónov. Vo väčšine prípadov sa produkcia znečisťujúcich látok v okrese pohybuje pod úrovňou SR. Najmenej znečisťujúcich látok bolo produkovaných v prípade oxidu siričitého, oxidu uhľnatého a oxidov dusíka. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, k nárastu dochádza v prípade produkcie tuhých emisií a oxidov dusíka, ktoré sú pravdepodobne produkované ako externé vplyvy priemyselnej výroby, dopravy a

zásobovania teplom v zimnom období (prechod na pevné palivá v dôsledku vysokých cien elektrickej energie) a v dôsledku poľnohospodárskej výroby.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a II. triedy, zberných mestských komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB. Hlukové zaťaženie je sprievodným javom viacerých aktivít človeka. Hluková hladina 65 dB predstavuje hranicu, od ktorej začína byť negatívne ovplyvňovaný vegetatívny nervový systém. Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území je na ceste E571, ktorá prechádza južnou časťou obce. Hluk z automobilovej dopravy nepresahuje v obytnej zástavbe obce povolených 50 dB(A).

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2016. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Košického kraja. Ciele a opatrenia POH SR a POH Košického kraja, ktoré sa budú realizovať obcou, právnickými a fyzickými osobami sú preto rozpracované v záväznej časti POH obce Gemerská Panica. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	209,10	211,25	233,79	244,81	262,22	252,39	277,17	256,95	269,87	272,31	276,58
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	5,03	4,01	3,57	11,75	85,66	15,25	82,31	109,79	125,55	131,47	131,71
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	204,08	184,10	214,18	231,08	160,45	236,18	194,85	147,09	144,22	139,94	143,96
% zhodnoc. kom. odpadu	2,40	1,90	1,53	4,80	32,67	6,04	29,70	42,73	46,52	48,28	47,62
% zhodn. kom. odp. komp. (%)	71,48	18,08	45,09	31,42	16,01	37,23	13,43	14,94	16,45	14,43	12,33
% zh. kom. odp. ako druhot. s.	23,36	14,33	13,14	21,68	3,07	29,13	6,30	5,19	6,90	9,91	12,78

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Likvidáciu komunálneho odpadu sa odporúča riešiť v súlade so širšími vzťahmi v kraji v návaznosti na zákon o odpadoch. V súčasnosti sa v riešenom území nenachádzajú rozsahom väčšie divoké skládky, je však nutné jednoduchou formou upozorňovať obyvateľov obce na likvidáciu odpadu formou jeho triedenia. V prípade separácie rozšíri aktivity o viaceré komodity.

Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd. Kontaminácia pôd prichádza do úvahy pozdĺž cesty E571, skládky odpadu, v poľnohospodárstve pri manipulácii s ropnými produktami, hnojivami, pesticídmi. Kontaminácia pôd vplyvom dopravy sa riešila na celoštátnej úrovni zavedením bezolovnatých benzínov a katalyzátorov. Manipuláciu s rizikóvnymi látkami upravujú rôzne predpisy.

Kontaminácia pôdy

Priamy vplyv na pôdy majú aj vertikálne inverzie s koncentráciou znečisťujúcich látok v prízemnej vrstve ovzdušia, ktoré vznikajú vo vlhkých ročných obdobiach. Aj poľnohospodárska výroba môže spôsobovať degradáciu pôd (používaním ťažkých mechanizmov, kultivácia pôd pri nevhodnej vlhkosti pôdy, orba po spádnici, nesprávne oševné postupy, nevhodná a neprimeraná aplikácia chemických prípravkov), ktoré môžu spôsobiť kompaktiu a eróziu pôd, acidifikáciu, salinizáciu, sodifikáciu pôd alebo úbytok pôdnej organickej hmoty.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Na území obce Gemerská Panica sa nenachádzajú žiadni významní odberatelia povrchových či podzemných vôd. Z hľadiska kvantitatívnej vodohospodárskej bilancie stanovujúcej vzťah medzi zdrojmi vody a požiadavkami na vodu a zistením požiadaviek krytia vodnými zdrojmi v obci je vo všetkých bilančných profiloch zaznamenaný aktívny bilančný stav.

Povrchové vody

Najvýznamnejším zdrojom znečistenia vôd v regióne sú to skladovacie objekty a manipulačné priestory lesníckych a poľnohospodárskych podnikov. V obci Gemerská Panica nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Absencia kanalizácie predstavuje jeden z najväčších príčin znečisťovania povrchových a pri priesakoch aj podzemných vôd.

Podzemné vody

Samotné podzemné vody sú významným spôsobom kontaminované hlavne prostredníctvom zrážkových a povrchových vôd a nevybudovanou kanalizačnou sieťou.

2.6. OBYVATEĽSTVO

Podkapitola obyvateľstvo prezentuje vývoj, štruktúru a predpokladaný vývoj do budúcnosti v oblasti ľudských zdrojov. Podrobná analýza je nevyhnutná na ciele plánovanie verejných služieb, ako aj komplexnej infraštruktúry. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Gemerská Panica k roku sčítania obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Gemerská Panica (rok 2011 – SODB 2011)						
	spolu	ženy	0-14	66+	15-65	
obec Gemerská Panica	660	339	89	105	466	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2011 žilo v obci celkovo 660 obyvateľov, pričom žien bolo 339. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľstva obce Gemerská Panica podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania homogénna s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (34,36 %). Pri 15,95 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 24,08 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania		
Ukazovateľ	SODB 2011	%
Rímskokatolícke	224	34,36
Evanjelické	84	12,88
Gréckokatolícka cirkev	6	0,92
Reformovaná kresťanská cirkev	75	11,50
nezistené	104	15,95
bez vyznania	157	24,08
Pravoslávna cirkev	1	0,15
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	8	1,23
iné	1	0,15

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 55,21 %, maďarská národnosť bola zastúpená 41,26 %. Pri 2,45 % nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Slovenská	360	55,21
nezistená	16	2,45
Maďarská	269	41,26
Ostatné	1	0,15
Rómska	9	1,38
Ukrajinská	2	0,31
Česká	3	0,46

Zdroj: www.statistics.sk

Demografia

Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Gemerská Panica bol zaznamenaný pokles počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)

Obec Gemerská Panica	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
k 1.1.	707	711	699	694	684	684	664	664	657	652	644
k 30.6.	715	708	695	688	683	677	664	661	655	648	644
k 31.12	711	699	694	684	684	676	664	657	652	644	643
muži	342	339	332	332	333	329	321	314	315	309	307
ženy	369	360	362	352	351	347	343	343	337	335	336
Index	-	0,983	0,993	0,986	1,000	0,988	0,982	0,989	0,992	0,988	0,998
Priemer Ix											0,990

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

Počas sledovaného obdobia v priemere počet obyvateľov klesol o 8,91 %. Priemerný index dosiahol hodnotu 0,990, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 0,81 %. Rok s najväčším poklesom obyvateľstva bol rok 2006 a 2011, kedy klesol počet obyvateľov o 12.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese, ako aj prirodzený prírastok v obci Gemerská Panica.

Prirodzený prírastok

Obec Gemerská Panica	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Rožňava HMPP	-0,32	-0,4	-1,21	-0,71	0,16	-0,05	1,04	-1,14	-0,59	-0,29	-0,72
prirodzený prírastok	3	-7	-9	-11	2	-5	0	-5	-10	-6	-5
hrubá miera pr. príř.	4,2	-9,89	-12,95	-15,99	2,93	-7,39	0	-7,57	-15,28	-9,26	-7,77

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov len v roku 2005 a 2009. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v rokoch 2008 a 2013.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Gemerská Panica. V medzročnom porovnaní možno sledovať stabilný trend, aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2010, kedy hrubá miera dosiahla 11,88. Do roku 2015 klesol tento počet na 10,27. V súčasnosti je v obci pôrodnosť stabilizovaná, ale bez možnosti identifikovania trendu. Najviac narodených bolo v roku 2010 a 2011.

Počet živonarodených

Obec Gemerská Panica	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Rožňava HM	10,88	10,94	10,75	10,25	11,7	11,88	11,77	10,36	10,3	9,8	10,27
narodení	5	5	3	1	4	7	9	4	4	3	5
živonarodení	5	4	3	1	4	7	9	4	4	3	5
hrubá miera živorod.	6,99	5,65	4,32	1,45	5,86	10,34	13,55	6,06	6,11	4,63	7,77

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. V priebehu sledovaného obdobia nie je možné identifikovať trend. Potrat sa v obci vyskytol náhodne, najviac v roku 2006 a 2007.

Počet potratov

Obec Gemerská Panica	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Rožňava HM	4,57	5,69	4,78	5,22	4,17	4,08	4,45	3,95	4,47	3,99	4,01
potratovosť	2	4	5	1	3	3	0	3	1	3	3
hrubá miera potratovosti	2,8	5,65	7,19	1,45	4,39	4,43	0	4,54	1,53	4,63	4,66
index potratovosti	40	80	166,67	100	75	42,86	0	75	25	100	60
ukončené tehotenstvá	7	9	8	2	7	10	9	7	5	6	8
hrubá miera uk. tehot.	9,79	12,71	11,51	2,91	10,25	14,77	13,55	10,6	7,64	9,26	12,43

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s miernym trendom nárastu. Počet kolíše okolo 11 na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2007. V prípade obce Gemerská Panica postupne sa počet zomretých postupne stabilizoval, aj keď je problematické určenie trendu. Kým v roku 2005 boli evidovaní 2 zomretí, v roku 2015 bol ich počet 10. Najviac zomretých bolo evidovaných v roku 2013 - 14.

Počet zomretých

Obec Gemerská Panica	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Rožňava HM	11,2	11,34	11,96	10,96	11,53	11,93	10,73	11,5	10,88	10,08	10,99
zomretí	2	11	12	12	2	12	9	9	14	9	10
hrubá miera úmrtnosti	2,8	15,54	17,27	17,44	2,93	17,73	13,55	13,63	21,39	13,89	15,54

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prísťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok okresu negatívny trend vo 8 rokoch sledovaného obdobia.

Saldo sťahovania

Obec Gemerská Panica	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Rožňava HM	2,52	-0,4	0,19	-0,82	-0,21	0,05	-1,22	-0,84	-0,95	-2,97	-2,12
migračné saldo	1	-5	4	1	-2	-3	0	-2	5	-2	4
hr. miera migr. salda	1,4	-7,06	5,76	1,45	-2,93	-4,43	0	-3,03	7,64	-3,09	6,22

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

Migračný prírastok obyvateľstva v obci bol zaznamenaný v roku 2005, 2007, 2008, 2013 a 2015. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Gemerská Panica. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vystáňovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva

Obec Gemerská Panica	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
prísťahovaní	22	12	12	13	12	8	10	7	17	6	10

vyst'ahovaní	21	17	8	12	14	11	10	9	12	8	6
--------------	----	----	---	----	----	----	----	---	----	---	---

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

V sledovanom období postupne počet vyst'ahovaných narastal (s poklesom v roku 2010 a 2008). Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2009 a 2010. V roku 2015 počet vyst'ahovaných klesol na hodnotu 6. Najväčší počet prisťahovaných bol zaznamenaný v roku 2005 a 2013 kedy sa do obce prisťahovalo 22 a 17 obyvateľov.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v okrese zápornú hodnotu, okrem roku 2005.

Celkový prírastok (- úbytok)											
Obec Gemerská Panica	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Rožňava HM	2,2	-0,81	-1,02	-1,54	-0,05	0	-0,17	-1,98	-1,54	-3,26	-2,83
celkový prírastok	4	-12	-5	-10	0	-8	0	-7	-5	-8	-1
hrubá miera celk. pr.	5,59	-16,95	-7,19	-14,53	0	-11,82	0	-10,6	-7,64	-12,35	-1,55

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2005, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 4.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Gemerská Panica. Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich štatistík, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2005 pripadalo 3,75. Do roku 2015 mierne stúpol počet na 3,85.

Počet sobášov											
Obec Gemerská Panica	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Rožňava HM	3,75	3,74	3,99	3,7	3,43	3,19	3,25	3,15	3,15	3,37	3,85
sobášnosť	0	2	3	0	1	4	3	3	2	1	3
hrubá miera sobášnosti	0	2,82	4,32	0	1,46	5,91	4,52	4,54	3,06	1,54	4,66

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci nižšia, ako v prípade okresu. Najviac sobášov bolo v obci evidovaných v roku 2010. V prípade rozvodovosti boli hodnoty odlišné. Vo všeobecnosti však možno povedať, že počet rozvodov sa vyvíja náhodne takmer v každom roku sledovaného obdobia.

Počet rozvodov											
Obec Gemerská Panica	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Rožňava HM	2,41	2,82	2,68	2,68	2,18	2,46	2,21	1,47	1,98	1,79	1,32
rozvodovosť	1	0	2	1	2	3	4	2	1	4	2
hrubá miera roz.	1,4	0	2,88	1,45	2,93	4,43	6,02	3,03	1,53	6,17	3,11
index rozvodovosti	0	0	66,67	0	200	75	133,33	66,67	50	400	66,67

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je pod úrovňou Slovenska a okresu. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k poklesu hustoty obyvateľstva. V roku 2005 dosiahla hustota hodnotu 47,92 a do roku 2015 klesla na hodnotu 43,19.

Hustota obyvateľov na km ² k 31.12. podľa územie a rok											
Obec Gemerská Panica	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
SR	109,87	109,95	110,08	110,26	110,5	110,75	110,09	110,28	110,4	110,51	110,61

okr. Rožňava	52,79	52,84	52,82	52,72	52,69	52,67	53,96	53,9	53,8	53,68	53,51
Obec Gemerská Panica	47,92	47,45	46,58	46,11	45,78	45,38	44,57	44,33	43,93	43,49	43,19

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

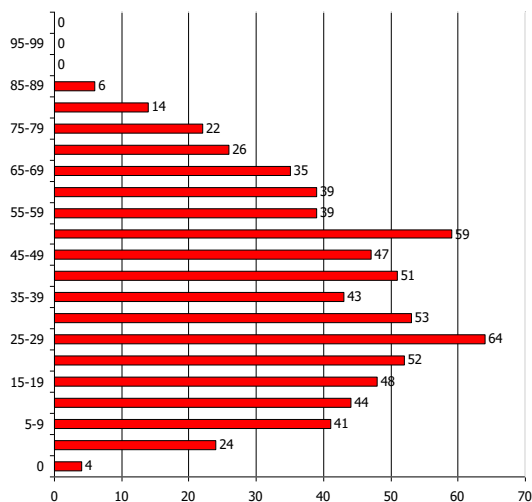
Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

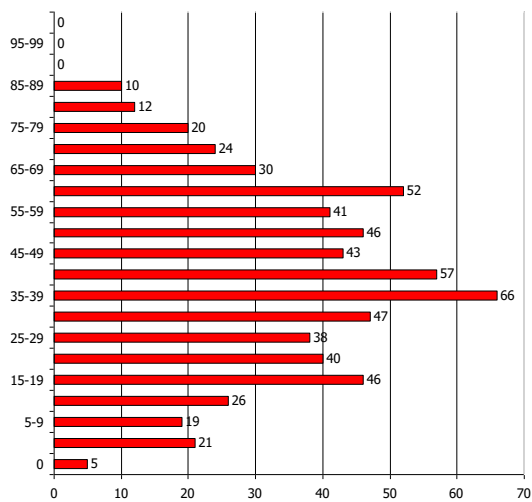
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Spolu	711	699	694	684	684	676	664	657	652	644	643
0	4	4	3	1	5	7	9	4	3	3	5
1-4	24	23	21	18	13	14	15	20	24	22	21
5-9	41	40	38	34	30	25	24	24	20	20	19
10-14	44	40	40	35	36	39	43	40	39	31	26
15-19	48	40	44	43	43	40	41	40	40	44	46
20-24	52	54	50	51	51	49	34	35	38	36	40
25-29	64	60	64	56	50	48	45	41	38	39	38
30-34	53	62	61	68	69	64	61	62	62	56	47
35-39	43	44	44	52	53	62	67	63	63	66	66
40-44	51	50	50	47	46	41	44	45	47	47	57
45-49	47	45	43	45	45	48	46	49	50	50	43
50-54	59	58	57	62	57	46	41	40	38	40	46
55-59	39	38	40	36	50	58	55	54	58	52	41
60-64	39	35	39	38	32	34	34	35	32	42	52
65-69	35	44	36	35	39	31	33	32	32	28	30
70-74	26	22	26	24	23	29	32	28	27	29	24
75-79	22	19	15	15	18	18	18	20	18	16	20
80-84	14	17	18	17	17	14	12	14	12	12	12
85-89	6	4	5	7	6	6	7	8	10	10	10
90-94	0	0	0	0	1	3	3	3	1	1	0
95-99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

2005

2015

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 60 - 64. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Gemerská Panica.

Prognózy

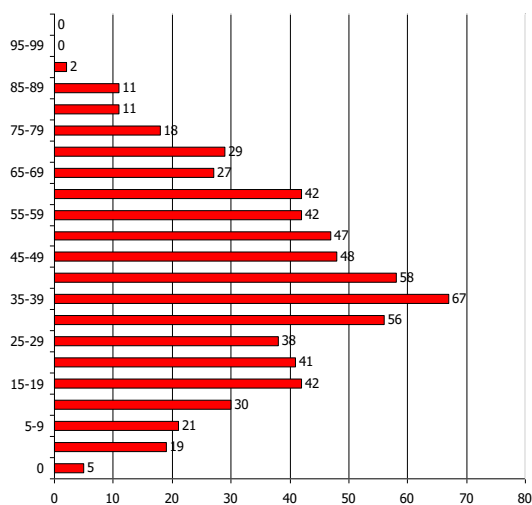
V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k nárastu počtu obyvateľov. Do roku 2027 by mal počet obyvateľov stúpnuť na 746.

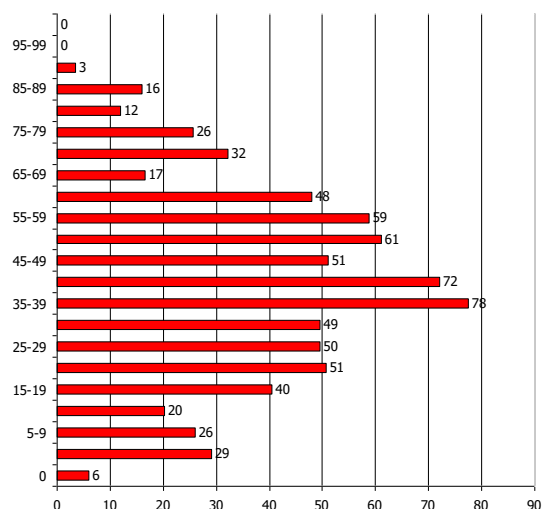
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Spolu	654	662	669	679	688	696	708	718	728	738	746
0	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6
1-4	19	17	19	21	23	23	24	26	27	28	29
5-9	21	22	23	23	23	24	24	25	25	26	26
10-14	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20
15-19	42	42	41	41	41	41	41	41	41	41	40
20-24	41	43	44	44	45	46	47	48	49	50	51
25-29	38	39	39	41	43	44	45	46	47	48	50
30-34	56	55	55	54	53	53	52	51	51	50	49
35-39	67	68	69	71	72	72	73	74	75	77	78
40-44	58	60	61	62	63	64	67	68	70	71	72
45-49	48	49	49	49	49	50	50	50	51	51	51
50-54	47	49	50	51	52	54	56	57	58	60	61
55-59	42	43	45	47	49	50	52	54	55	57	59
60-64	42	42	43	44	44	45	45	46	47	47	48
65-69	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17
70-74	29	29	29	30	30	31	31	31	32	32	32
75-79	18	19	19	20	21	22	23	23	24	25	26
80-84	11	10	10	9	9	8	10	11	11	12	12
85-89	11	12	12	13	13	14	15	15	16	16	16
90-94	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3
95-99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2017

2027

Ďalšie demografické charakteristiky

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles. Za 11 ročné obdobie klesol počet obyvateľov o 7 osôb. V skupine v produktívnom veku bol zaznamenaný pokles o obyvateľov. Počet obyvateľov v predproduktívnom veku zaznamenal pokles do roku 2015 o 42 obyvateľov.

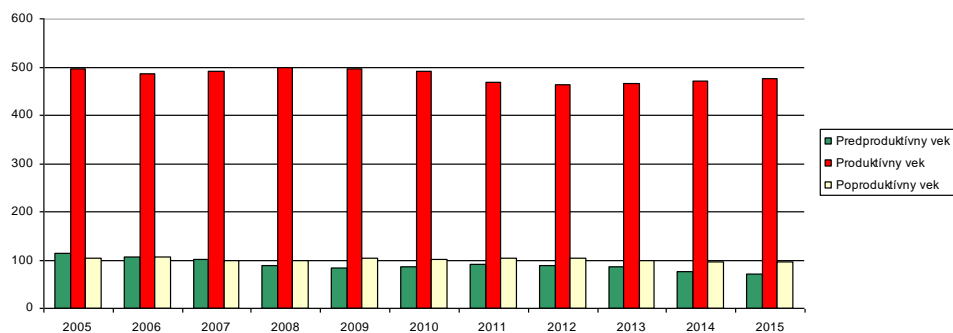
Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Predproduktívny vek	113	107	102	88	84	85	91	88	86	76	71
Produktívny vek	495	486	492	498	496	490	468	464	466	472	476
Poproduktívny vek	103	106	100	98	104	101	105	105	100	96	96

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

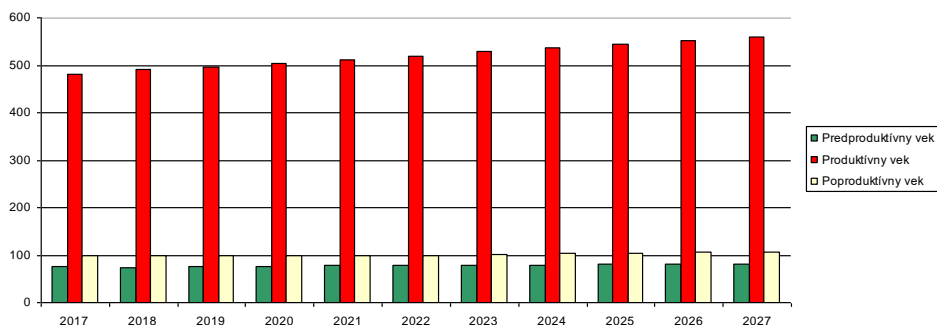

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k poklesu vo vekovej skupine predproduktívneho, poproduktívneho a produktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2027.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2027

Do roku 2027 sa predpokladá nárast obyvateľov v každej skupine obyvateľov. Skupina v poproduktívneho veku by mala narásť v roku 2027 na 106.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2027

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Predproduktívny vek	75	74	76	77	78	78	78	79	80	81	81
Produktívny vek	481	490	496	504	512	518	528	536	544	551	559
Poproduktívny vek	98	98	98	98	98	99	102	103	104	106	106

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 40 do 44 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 25 do 29 rokov. Pokles v medzioročnom porovnaní 2005 až 2015 bol zaznamenaný v skupine od 20 do 59.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2005 a 2015

Vek	2005	2015	rozdiel 2015 -2005
15-19	40	46	6
20-24	51	40	-11
25-29	50	38	-12
30-34	49	47	-2
35-39	78	66	-12
40-44	72	57	-15
45-49	51	43	-8
50-54	61	46	-15
55-59	59	41	-18
60-64	48	52	4

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v sekundárnom sektore – výroba a službotvornom sektore (144).

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
obec Gemerská Panica	325	217	24	124	144	235

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce Gemerská Panica. Z celkového počtu ide ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide až o 217 obyvateľov, čo tvorí 66,76 %.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 55,21 %, maďarská národnosť bola zastúpená 41,26 %. Pri 2,45 % nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Slovenská	360	55,21
nezistená	16	2,45
Maďarská	269	41,26
Ostatné	1	0,15
Rómska	9	1,38
Ukrajinská	2	0,31
Česká	3	0,46

Zdroj: www.statistics.sk

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania s učňovským bez maturity (22,85 %) a základným vzdelaním (21,01 %). Bez školského vzdelania bolo 13,80 % (pripadá hlavne na deti bez ukončenej školskej dochádzky). Obyvatelia so stredným vzdelaním bez maturity tvorili 11,96 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012

dosiahnuté vzdelanie	počet	%
úplné stredné odborné (s maturitou)	93	14,26
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	23	3,53
bez školského vzdelania	90	13,80
učňovské (bez maturity)	149	22,85
základné	137	21,01
stredné odborné (bez maturity)	78	11,96
úplné stredné všeobecné	17	2,61
nezistené	24	3,68
úplné stredné učňovské (s maturitou)	40	6,13
vysokoškolské bakalárske	5	0,77
vyššie odborné vzdelanie	4	0,61
vysokoškolské doktorandské	0	0,00

Zdroj: statistics.sk, 10.3.2016

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra nevyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním a odborným vzdelaním s maturitou.

Vývoj nezamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet nezamestnaných v obci. V roku 2015 bolo v obci evidovaných 74 nezamestnaných. Miera nezamestnanosti v obci dosiahla hodnotu 15,5 %.

Nezamestnaní v obci

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gemerská Panica	81	61	73	66	93	102	98	112	92	85	74
z toho ženy	33	27	39	35	37	44	44	46	45	45	41
Produktívny vek	495	486	492	498	496	490	468	464	466	472	476
Miera nezamestnanosti	16,4	12,6	14,8	13,3	18,8	20,8	20,9	24,1	19,7	18,0	15,5

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2008 klesajúci trend. Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	13,07	11,36	9,40	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29
Košický kraj	18,89	17,50	15,18	13,02	13,50	17,30	16,78	18,76	19,58	17,23	15,92
Okres Rožňava	25,58	23,77	21,01	20,14	21,74	27,75	26,82	28,73	29,04	24,83	24,27
Muži	25,01	23,78	20,07	18,07	20,83	28,57	27,60	28,46	28,71	23,63	23,77
Ženy	26,33	23,75	22,16	22,72	22,83	26,73	25,86	29,04	29,45	26,33	24,87

Zdroj: ÚPSVAR, 2003-2013

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2014 dosiahla úroveň 24,87 %. Najvyššiu úroveň dosiahla v roku 2012 (29,45 %). V absolútnom vyjadrení počet nezamestnaných neustále rastie. Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a rizikóvu skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel neustále narastá. K znižovaniu podielu dochádza v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2014 klesol podiel na 14,4 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v %

Okr. Rožňava	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
15-24	17,5	17,8	17,1	15,6	13,8	14,4	15,5	14,5	16,6	14,5	14,4
25-34	24,6	24,6	24,5	25,2	24,4	25,5	25,4	25,1	25,2	25,1	24,2
35-49	39,2	37,7	37,4	36,8	35,3	35,0	34,6	35,3	35,1	35,5	36,1
50 a viac	18,8	19,9	21,0	22,4	26,5	25,1	24,5	25,1	23,1	24,8	25,3

Zdroj: 20.6.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 4 do 6 mesiacov a v skupine nad 12 mesiacov. Z nej je najpočetnejšou skupinou skupina nezamestnaných od 13 do 18 mesiacov a nad 48 mesiacov.

Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve dlhodobo nezamestnaných nad 24 mesiacov, ktorí strácajú pracovné návyky. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Najväčšou skupinou je skupina obyvateľov s úplným stredným stredným vzdelaním.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných v %

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zákl. a bez vzdel.	26,3	30,9	28,9	28,0	32,2	16,7	23,6	26,7	22,7	18,9	19,7
Nižšie stredné	42,9	37,9	39,1	39,5	35,6	42,3	39,1	36,0	34,9	32,6	33,7
Úplné stredné	27,1	28,9	29,2	28,2	28,4	36,9	30,1	30,4	33,0	38,0	36,3
Vysokoškolské	3,7	2,5	2,9	4,2	3,8	4,1	7,3	6,9	9,3	10,7	10,4

Zdroj: 20.12.2015, DataCubes, ŠÚ SR, 2015

Obyvatelia so základným vzdelaním sa podieľali na nezamestnanosti 19,7 %.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou

inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Rožňave, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Najširšia ponuka pracovných príležitostí je orientovaná na hospodársku základňu – prevádzky v krajskom meste Košice. V súčasnosti v rozhodujúcej miere ovplyvňujú trh práce v obci veľké, malé ale aj stredné podnikateľské subjekty a živnostníci, ktorí sú zameraní na všetky činnosti hospodárstva, či už vo výrobe priemyselnej, poľnohospodárskej, stavebníctve, obchodovaní, v službách. Významným vývojovo novým zdrojom pracovných príležitostí sa predpokladá sektor obchodu a služieb, najmä cestovného ruchu – v súčasnosti nie sú v dostatočnej miere využité prírodné danosti. Bez nových vonkajších impulzov nie je možné očakávať pozitívne zmeny a zvyšovanie zamestnanosti obyvateľov priamo v obci. V obci sú obyvatelia zamestnaní hlavne v malých výrobných rodinných prevádzkach a v službách. Vzhľadom na veľkosť obce je aj napriek tomu pracovný trh obmedzený. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemyselné odvetvia, verejná správa a obchod. Silne zastúpené je aj poľnohospodárstvo. Od roku 2004 sa podiel priemyslu na zamestnaní mierne zvýšil (3,6 %). Najvýraznejší pokles nastal v prípade školstva, stavebníctva a stavebníctva.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Poľnohospodárstvo, lesníctv...	6,7	4,0	6,8	6,6	7,2	7,0
Priemysel spolu	20,6	23,0	22,4	24,8	25,5	24,2
Priemyselná výroba	17,3	20,0	19,0	21,9	22,1	21,3
Dodávka elektriny, plynu, ...	0,8	0,9	0,7	1,2	1,1	1,0
Dodávka vody; čistenie a ..	2,5	2,0	1,5	1,4	1,7	1,4
Stavebníctvo	4,9	5,1	8,9	0,9	1,1	1,0
Veľkoobchod a maloobchod; o...	7,1	10,7	11,3	9,8	11,7	11,6
Doprava a skladovanie	9,4	9,4	7,2	6,9	7,1	6,8
Ubytovacie a stravovacie služby	0,2	1,1	1,0	1,0	1,1	1,1
Informácie a komunikácia	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Finančné a poisťovacie činnosti	0,9	0,8	0,8	0,6	0,7	0,6
Činnosti v oblasti nehnuteľností	1,6	1,6	1,6	1,6	1,8	1,8
Odborné, vedecké a technické činn.	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Administratívne a podporné ...	5,8	2,1	4,2	2,2	3,7	3,4
Verejná správa a obrana; povinné ...	14,4	20,1	14,7	22,3	20,0	21,2
Vzdelávanie	12,8	9,1	8,4	8,9	7,3	8,0
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	10,2	8,2	6,2	6,7	6,8	7,5
Umenie, zábava a rekreácia	0,9	0,9	0,6	0,7	0,9	1,2
Ostatné činnosti	1,0	0,8	3,7	4,2	2,2	2,1

Zdroj: 20.12.2015, DataCubes, ŠÚ SR, 2015

V primárnom sektore sú zastúpené podnikateľské subjekty poľnohospodárskej výroby, kde okrem súkromne hospodáriacich roľníkov sa jej venujú poľnohospodárske organizácie. Pracovné príležitosti v obci sú prevažne v lesníctve, výrobe, doprave a komerčných službách, ktoré sa po reštrukturalizácii budú rozmáhať.

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v sekundárnom sektore – výroba a službotvornom sektore (144).

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo						
	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
obec Gemerská Panica	325	217	24	124	144	235

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce Gemerská Panica. Z celkového počtu ide ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide až o 217 obyvateľov, čo tvorí 66,76 %.

2.8. BÝVANIE

Prevládajúcou funkciou obce Gemerská Panica je bývanie a poľnohospodárska výroba. Pôvodná zástavba obce Gemerská Panica vznikala ako hromadná dedina. Nachádza sa tu individuálna bytová výstavba a v malej miere hromadná bytová výstavba. Obec sa sústreďuje na individuálnu výstavbu, čiže na výstavbu rodinných domov. Intenzita novej bytovej výstavby sa zvýšila začiatkom tohto desaťročia, v súčasnosti stagnuje. V budúcnosti je možné predpokladať oživenie dopytu po nových bytoch v súvislosti so súčasným trendom sťahovania obyvateľov miest do okolitých vidieckych obcí. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od rozvojovej politiky obce (program hospodárskeho a sociálneho rozvoja), udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce, spektra poskytovaných služieb, kvality dopravného spojenia a ďalších faktorov. Stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne vyhovujúci, miestami nevyhovujúci. Vybavenie bytov patrí popri veku a veľkosti bytového fondu k hlavným charakteristikám celkovej kvality bytov. Technická vybavenosť bytov sa v poslednom období podstatne zlepšila.

Obývané byty a domy (2011)			
	spolu	byty v rodinnom dome	domy
obec Gemerská Panica	223	215	222

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet neobývaných bytov podľa dôvodu neobývanosti. Najviac bytov bolo trvalo neobývaných z dôvodu nespôsobilosti – 22. Celkovo 11 bytov bolo z dôvodu zmeny vlastníctva.

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti (2011)				
zmena vlastníctva	rekreácia	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
11	4	22	11	4

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska vlastníctva boli najpočetnejšou skupinou byty v osobnom vlastníctve v rodinných domoch (206). Iná forma vlastníctva bola zastúpená 2 bytmi. V bytovom dome je evidovaných 7 bytov v osobnom vlastníctve.

Byty podľa formy vlastníctva (2011)				
vlastné v obytných domoch	byty vo vlast. v rodinných domoch	obecné byty	družstevné byty	iné
7	206	0	0	2

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Veľkostná kategorizácia bytov

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytov podľa podlahovej plochy. Najviac bytov v obci Gemerská Panica disponuje plochou od 81 do 120 m². Pomerne početne sú zastúpené aj byty s plochou viac ako 120 m² v počte 68.

Byty podľa celkovej podlahovej plochy					
Byty spolu	- 40 m ²	40 - 80 m ²	81 - 120 m ²	120+ m ²	
RD	3	40	103	68	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska počtu obytných miestností sú v obci najviac zastúpené byty s 5+ izbovými bytmi. Treťou najväčšou skupinou sú 2 izbové byty. Byty so 4 obytnými miestnosťami sú zastúpené v počte 30.

Byty podľa počtu obytných miestností					
	1	2	3	4	5+
	3	47	81	30	60

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. lenž 3 byty v roku 2011 boli napojené na spoločný zdroj pitnej vody. Bez pitnej vody bolo 27 domácností.

Byty podľa zásobovania vodou RD				
v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu	
3	176	1	27	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Ďalšiu vybavenosť bytov/domácností, prezentuje nasledujúca tabuľka. Celkovo bolo v roku 2011 pripojených do siete internet 66 bytov, a pevnou linkou disponovalo 71 bytov. Mobilným telefónom bolo vybavených 161 domácností.

Vybavenosť bytov a domácností v obci RD					
podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia		
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet	
161	77	77	71	66	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Najviac bytov v obci Gemerská Panica je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom iného typu a ústredného lokálneho kúrenia. Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Iný typ vykurovanie využíva cca. 86 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia				
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia	
13	103	86	5	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených plynom – 107 a pevným palivom – 88 bytov. Elektrickú energiu na vykurovanie využíva 5 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie						
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny	
107	5	0	88	5	5	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre

mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

V roku 2015 bolo v obci činných 19 podnikateľských subjektov fyzických osôb, z toho 13 živnostníkov.

Celkovo je v obci činných 6 právnických osôb. Z celkového počtu bolo 5 ziskových a 1 nezisková.

Právnické osoby v obci											
o. Gemerská Panica	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Právnické osoby spolu	5	8	8	7	8	9	9	9	9	10	6
Práv. osoby ziskové	2	3	3	2	3	3	3	3	3	4	5
Práv. osoby neziskové	3	5	5	5	5	6	6	6	6	6	1

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

V zikovej skupine došlo v sledovanom období k nárastu podnikateľských subjektov. Uvedené súvisí so samotným rozvojom obce a skvalitňovaním pokrytia občianskej vybavenosti. V obci majú sídlo nasledujúce podnikateľské subjekty:

1. Agros, s.r.o. Gemerská Panica
2. K & H trading, s.r.o.
3. Miestny národný výbor - prevádzkárň
4. MVZ s.r.o.
5. SPT - CREDIT, s.r.o.
6. TRANS AP s.r.o.

Poľnohospodárska výroba

Z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Gemerská Panica, ktorá je začlenená do okresu Rožňava, kraj Košický. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 810,3 ha, z čoho orná pôda zaberá 386,1 ha. Celkový podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej výmere sa mierne znižuje. Podiel na celkovej výmere má poľnohospodárska pôda 54,4 %.

Výmera poľnohospodárskej pôdy v obci Gemerská Panica											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
% z celkovej výmery	57,8	57,8	57,8	57,5	57,3	57,3	54,4	54,4	54,4	54,4	54,4
Poľnohosp. pôda - spolu	862,4	862,4	862,4	857,6	855,6	855,0	810,4	810,3	810,3	810,3	810,3
- orná pôda	337,1	337,1	337,1	337,2	383,7	382,3	386,2	386,2	386,2	386,2	386,1
- záhrada	23,3	23,3	23,5	23,5	23,5	24,4	24,3	24,3	24,2	24,2	24,2
- trvalý trávny porast	502,1	502,1	501,9	496,9	448,4	448,2	399,9	399,9	399,9	399,9	399,9

Zdroj: 20.12.2015, DataCubes, ŠÚ SR, 2015

Rastlinná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú zemiaky.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny											
Ok. Rožňava	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zrniny spolu	2,70	3,36	2,24	2,17	2,90	2,77	1,55	2,37	2,88	2,70	3,42
Obilniny	2,70	2,56	2,31	2,19	2,95	2,79	1,58	2,39	2,91	2,73	3,45
Olejníny	1,69	1,43	1,29	1,28	1,58	1,56	0,93	1,51	1,74	1,53	2,30
Zemiaky	9,12	8,09	14,18	11,30	13,66	11,90	10,02	13,31	12,06	10,86	17,22
Viacr. krm. na or. p.	4,03	2,90	2,91	2,30	3,39	2,84	2,70	2,62	3,14	2,70	3,00

Zdroj: 20.12.2015, DataCubes, ŠÚ SR, 2015

Živočišná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje intenzitu chovu v okrese.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
Ok. Rožňava	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hov. dob. (na 100 ha poľ. p.)	22,4	22,6	22,9	24,0	25,3	24,5	10,9	25,1	26,4	25,8	26,1
Kravy (na 100 ha poľ. p.)	11,6	11,9	11,6	11,7	12,2	11,5	5,2	11,3	12,1	12,1	12,9
Ovce (na 100 ha poľ. p.)	37,2	37,4	39,3	42,8	43,2	45,2	20,0	43,0	43,1	40,9	41,2
Ošípané (na 100 ha or. pôdy)	37,1	36,4	38,3	35,2	34,5	32,7	6,0	18,8	18,9	18,2	18,7
Hydina (na 100 ha or. pôdy)	2 417,0	1 457,4	2 597,4	2 319,4	298,3	294,5	64,1	290,2	289,3	287,0	288,0
Sliepky (na 100 ha or. pôdy)	442,9	426,2	436,4	413,8	291,6	288,0	62,7	283,9	282,9	280,7	281,8

Zdroj: 20.12.2015, DataCubes, ŠÚ SR, 2015

K najintenzívnejšiemu chovu dochádza v prípade hydiny a oviec.

Administratíva

Všetky administratívne zariadenia sú sústredené do jedného objektu. Táto oblasť občianskej vybavenosti je zastúpená obecným úradom a poštou. Uvedené zariadenia sú vyhovujúce. Doporučujeme stavebné úpravy objektu, v ktorom sa uvedené zariadenia nachádzajú.

Maloobchod, výroba a služby

Súčasná maloobchodná sieť je dostatočne rozvinutá, hlavne v oblasti predaja potravinových tovarov, čo je dôsledkom špecifickej polohy sídla. Vo veľkej miere sa jedná o malé súkromné predajne. Nepotravinové predajne pokrývajú nároky obyvateľov obce. Zvýšenie počtu obyvateľov a predpokladaná návštevnosť obce hlavne v turistickej sezóne môžu priniesť nároky na zväčšenie plôch maloobchodných zariadení. Pokrytie súčasných a výhľadových potrieb bude realizované na báze súkromného podnikania v samostatných objektoch, predvážne vlastných rodinných domoch. Najväčšiu obchodnú prevádzku tvorí predajňa COOP Jednota.

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci sa nachádza materská škola a základná škola.

História a súčasnosť

V roku 1945 boli všetky školy poštátnené, do roku 1949 fungovala ako osem triedna ľudová škola s vyučovacím jazykom slovenským. Od roku 1949 boli povolené aj školy s vyučovacím jazykom maďarským. Vyučovalo sa na smeny, teda aj poobede, pretože boli iba dve učebne ale obidve školy boli dvojtriedne. Rok 1959 obyvatelia svojpomocne postavili novú školskú budovu s dvomi učbňami a učiteľským bytom. V tejto budove bola umiestnená maďarská škola, slovenská ostala v pôvodnej budove. Názov školy: základná škola 1.-5. ročník (pozdšie už len základná škola). 2. stupeň ZŠ navštevujú naši žiaci v ZŠ v Tornali. Pre rapidné zníženie počtu žiakov a pre finančné problémy boli obidve školské budovy odstavené. Škola prešla od roku 2007 do budovy materskej školy, aby boli menšie prevádzkové náklady najmä na plynové vykurovanie. Momentálne je základná škola trojtriedna, s dvomi slovenskými a s jednou maďarskou triedou pod spoločným riadením a s dvomi oddeleniami školskej družiny. V obci už vyše 60 rokov je v prevádzke materská škola, čo kladne vplýva na školskú pripravenosť detí. Pracovný kolektív MŠ a ZŠ tvorí sedem pedagogických pracovníčok a štyri prevádzkové pracovníčky. Všetky učiteľky sú kvalifikované. Žiaci dosahujú dobrých výsledkov aj na druhom stupni základnej školy. Škola sa zapája aj do kultúrneho života v obci. Spolu s MŠ pripravujú pekné kultúrne vystúpenia. Na Deň matiek, na Mikuláša, detský maškarný ples, atď. (20.12.2016, <http://www.gemerskapanica.ocu.sk/sk/skol.php>).

Materská škola

Výchovu a vzdelávanie pre najmenšie detí v obci zabezpečuje Materská škola Gemerská Panica. Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom od dvoch do šesť rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. V prípade záujmu rodičov, deti majú možnosť aj poldennej výchovy a vzdelávania v materskej škole. Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu perceptuálnu – motorickú, poznávaciu a citovo – sociálnu úroveň, ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a život v spoločnosti. Materská škola je materskou školou rodinného typu, je zameraná na rozvíjanie spolupráce s rodinou a smeruje k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa. Deti sú vychovávané prostredníctvom zdravého životného štýlu k zodpovednejším vzťahom k ochrane zdravia. MŠ úzko spolupracuje s rodičmi detí. Materská škola má jednu triedu, kde vyučujú 2 učiteľky. V roku 2015 bolo evidovaných v materskej škole 21 detí.

Materská škola	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	22	20	20	24	21	21	24	17	19	20	21
MŠ - štátne - triedy	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ - štátne - učitelia	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

Základné školstvo

V obci sa nachádza nepľnoorganizovaná Základná škola. Škola disponuje vlastnou budovou, telocvičňou a školským areálom. Stavebno-technický stav budovy školy je nevyhovujúci. V školskom roku 2015 bolo v škole evidovaných 19 žiakov v 2 triedach. V škole pracovali 3 pedagogickí zamestnanci.

Základná škola	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ spolu - deti	25	33	35	38	33	26	17	17	22	20	19
ZŠ - štátne - triedy	2	2	2	3	3	3	1	1	2	2	2
ZŠ - štátne - učitelia	2	2	2	4	3	3	1	1	3	3	3

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrváť na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov. Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVaR v Kysuckom n. Meste, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec.

Obec v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytuje opatrovateľskú službu obyvateľom obce. Obec zabezpečuje dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom), plní funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok a pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....). Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese Rožňava.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie

Okres Rožňava	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet zariadení	9	11	10	10	10	10	11	13	14	14	14
P. m. k 31.12 spolu	408	454	466	461	462	445	446	452	469	528	584
P. m. v DD	159	90	90	90	80	0	0	0	0	0	0
P. m. v DSS pre postih. dos.	150	201	214	214	225	226	140	197	184	235	244
P. m. v DSS pre pos. deti	0	22	21	21	0	0	16	20	25	19	22
P. m. v detských domovoch	60	95	95	95	95	95	93	88	94	85	80
P. m. v zariad. pre senior.	0	0	0	0	0	70	155	87	78	157	202

Zdroj: 20.12.2015, DataCubes, ŠÚ SR, 2015

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálno technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko, ani ordinácia praktického lekára. Obyvatelia môžu využívať zdravotnícke služby v meste Tornaľa. Lekáreň pre obyvateľov sa nachádza v obci Plešivec ako aj Tornaľa. V meste Tornaľa je k dispozícii aj rýchlá zdravotnícka pomoc. Hospitalizácia obyvateľov je možná v nemocnici Sv. Barbory v meste Rožňava.

2.13. ŠPORT

Obyvatelia majú v obci obmedzené možnosti športového vyžitia. K dispozícii je hlavne futbalové ihrisko, ktoré aj intenzívne využívajú. Futbalové ihrisko je však v značne negatívnom stave a je potrebná jeho komplexná prestavba. Obec plánuje do budúcnosti s výstavbou ďalšieho športového ihriska, ktoré by malo slúžiť hlavne nižším vekovým skupinám obyvateľov, ale aj turistom a iným návštevníkom obce. Obyvatelia nemajú k dispozícii ani fitnesscentrum a preto obec plánuje s jeho zriadením.

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovinsko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchlá chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hrami hier, ako je naháňka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilnejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

2.14. KULTÚRA

Kultúrne podujatia obce a jej obyvateľov sa realizujú v miestnom kultúrnom dome. Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov. Z hľadiska kvality priestoru a prevádzkových podmienok sa predpokladá budúca potreba riešenia ďalšej modernizácie najmä technického vybavenia na kvalitatívne vyššej úrovni, pretože objekt kultúrneho domu je v súčasnosti vo vyhovujúcom technickom stave. V návrhu riešenia sa počíta s možnosťami zriadenia klubových foriem využitím kultúrneho zariadenia, s možnosťou využitia ako viacúčelového zariadenia pre kultúrne, zábavné a športové účely. V obci sa organizujú kultúrne podujatia. V súčasnosti sa v obci nachádza verejná

knižnica. V obci sa dodržia aj staré tradície a zvyky. V obci sa nachádza kostol, ktorý pokrýva náboženskú duchovnú stránku života v obci.

Gemerská Panica žije v letnom období bohatým kultúrnym životom. V obci sa už tradične konajú nasledujúce kultúrne podujatia:

Dni obce Gemerská Panica sa konajú vždy posledný augustový týždeň. Počas dní obce sa robia rôzne aktivity: varí sa guláš, opekáva sa prasiatko, kolotoč, šmýkalka, nafukovací hrad sú pripravené pre deti a ešte mnohé iné zaujímavé činnosti sa konajú v našej dedine. Ďalej je to Nohejbalový turnaj - 1 alebo 2 krát do roka. Uskutočňuje sa na nohejbolovom ihrisku pri bistre Erika Kočiša. Víťaz vyhráva putovný pohár Gemerskej Panici a zaujímavé ceny. Vatra sa koná obvykle prvý májový týždeň pri futbalovom ihrisku neďaleko rieky Slanej. Medzi ďalšie patria: Stretnutie dôchodcov, Dedo mráz pre deti, Maškarný ples pre deti, Deň matiek - Deti zo základnej školy vystupujú v kultúrnom dome. Prednášajú rôzne básničky, ktoré sú venované ich mamám a Deň detí.

Verejná knižnica

Obecná knižnica je verejná knižnica, ktorá poskytuje služby širokej verejnosti. Jej hlavnou úlohou bolo: utvárať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond, poskytovať základné knižnično-informačné služby. V obci bola knižnica do roku 2008 kedy diponovala 2550 knižnými jednotkami.

Verejná knižnica											
obec Gemerská Panica	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet zariadení	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Počet knižných jednotiek	3 050	3 050	3 050	3 050	2 550	0	0	0	0	0	0
Počet užívateľov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: 20.10.2016, DataCubes, 2016

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu osadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
  - rozšíriť systém permanentiek
  - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
  - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
  - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
  - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

V súčasnosti sa v obci nachádza špecializované ubytovacie zariadenie. Ide o kaštieľ s tromi apartmánmi (samostatné vchody) na okraji obce. Vybavenie zariadenia je nasledovné: APT 1 (malý): apartmán s 2-lôžk. izbou, obývačkou s kach. pecou a kuch. kútom (chladnička, dvojplatička, kávovar, rýchl. kanvica); APT 2 (stredný): apartmán s dvomi 2-lôžk. izbami, obývačkou s kachl. pecou a kuch. kút (chladnička, dvojplatička, kávovar, rýchl. kanvica); APT 3 (veľký): apartmán s dvomi 2-lôžk.

izbami (obe s kach. pecou), obývačkou s krbom a kuchynkou (chladnička, dvojplatička, kávovar, rýchly kanvica), všetky apartmány s vlastným soc. zariadením (sprch. kút, WC), v obývačke telefón, rádio a FTV-SAT, možnosť detskej postieľky. V objekte/areáli je: reštaurácia, terasa, spoločenská miestnosť s FTV-SAT a videom, letný bazén, ohnisko, záhr. posedenie. Parkovisko - nestrážené, neplatené. Autobus 2km. Vlak (stanica Gemerská Panica) 1km.

2.16. STRAVOVACIE A REŠTauračné SLUŽBY

Stravovacie a reštauračné služby sú poskytované v miestnych pohostinstvách. V obci chýba reštauračné zariadenie, ktoré by v tradičnom prostredí poskytovalo príležitostným ale aj ostatným návštevníkom obce tradičné jedlá typické pre túto oblasť. Tunajšie ubytovacie zariadenie disponuje reštauráciou, nie však s celodennou obsluhou. Ide hlavne o prípravu raňajšej stravy hlavne pre ubytovaných hostí.

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Z hľadiska cestovného ruchu je v obci zaujímavých niekoľko historických pamiatok. Ide predovšetkým o zrekonštruovaný kaštieľ Szigety, v ktorom sa v súčasnosti nachádza ubytovacie zariadenie, evanjelický kostol z roku 1804 a v súčasnosti nezrekonštruovaná kúria. V užšom okolí možno spomenúť kaplnku sv. Andreja apoštola v obci Bretka (1,5 km), ktorá je postavená v eklektickom historizujúcom slohu. Nachádza sa na skrasovatenom brale nad miestnou základnou školou. Ďalej sa v obci Bretka nachádza baroková kúria z roku 1754. Ide o jednopodlažnú stavbu obdĺžnikového pôdorysu. Z prírodných krás sa v bezprostrednej blízkosti nachádza chránený krajinný výtvor Prielom Muráňa. Tiahne sa od obce Meliata až po obec Bretka o dĺžke 3,5 km. Výstupy skrasovatelých vápencov tu miestami dosahujú výšku 2,5 km. V tejto oblasti sa nachádza cca. 15 jaskýň. Ide o Mlynskú jaskyňu pod povrchom Mlynského vrchu, Meliatsku jaskyňu, Hutniansku jaskyňu, Hornú a Dolnú mašiansku jaskyňu a mnohé iné. Sú to prevažne jaskyne malého rozsahu o dĺžke cca. od 3 do 100 m. V obci Čoltovo (1 km) je zaujímavý rímskokatolícky a protestantský kostol. Rímskokatolícky kostol v Čoltove bol postavený roku 1470 v neskorogotickom slohu na základoch staršej kaplnky z konca 13. storočia. Pri rekonštrukcii v roku 2004 exteriéru sa odkryli a zakonzervovali pôvodné kamenné články na polygonálnom presbytériu, čo zároveň korešponduje s prvou písomnou zmienkou o Čoltove (1291). Koncom 18. storočia bol kostol rozšírený v klasicistickom slohu, pričom presbytérium a sakristia si zachovali gotické prvky. V 3km vzdalenej obci Bohúňovo je zachovalé historické jadro s pôvodnou zástavbou, nachádza sa tu pamiatkovo chránený neskorogotický kostol z 15. storočia s pristavenou drevenou zvonnicou. Priamo v katastri obce Slavec sa nachádza Gombasecká jaskyňa. Známa je najmä unikátnymi tenkými snitrovými brčkami, ktoré dosahujú dĺžku až 3 metre. Cestou k jaskyni je zaujímavá historická pamiatka – kúrie rodu Pálffyovcov, ktoré sú v súčasnosti v havarijnom stave a vyžadujú komplexnú rekonštrukciu. Z mnohých budov zostali len nosné múry. V blízkom okolí sa nachádza Silická ľadnica, Jaskyňa Domica, Maštal'ská jaskyňa, Pstružia jaskyňa, atď.. V širšom okolí obce sa nachádza dosiaľ 80 preskúmaných jaskýň a priepastí. Obec Gemerská Panica je súčasne dobrým východiskom za poznávacou turistikou. V širšom okolí obce sa nachádza dosiaľ 80 preskúmaných jaskýň a priepastí z ktorých najvýznamnejšie sú aj sprístupnené: jaskyňa Domica, Gombasecká jaskyňa, Jasovská jaskyňa, Ochtinská aragonitová jaskyňa a množstvo iných. Okolie obce ponúka aj bohaté možnosti rozvoja kultúrneho turizmu. Národná kultúrna pamiatka hrad Krásna Hôrka je jednou z najvýznamnejších stavebno-historických pamiatok Gemera. Súčasnú stálu expozíciu tvorí pôvodné zachovalé bytové zariadenie hradu a zbierky rodového múzea, ktoré na hrade už v roku 1910 sprístupnil verejnosti jeho posledný majiteľ Dionýz Andrásy. Mimoriadne zaujímavé je zariadenie hradnej kuchyne, zbierka zbraní a výzbroje ako aj neskorobaroková hradná kaplnka. Ďalšou pamiatkou je Mauzóleum Andrásyovcov, ktoré patrí medzi najhodnotnejšie pamiatky secesného umenia na Slovensku, vzniklo v duchu mníchovského stavitel'ského smeru v roku 1904. Interiér je zdobený viacerými druhmi mramoru pochádzajúcich z celého sveta. V blízkosti sa nachádza ja obrazáreň Andrásyovcov (Krásnohorské Podhradie). Secesnú budovu obrazárne dal postaviť v rokoch 1908-1909 milovník výtvarného umenia Dionýz Andrásy a umiestnil v nej svoju hodnotnú zbierku výtvarných diel. Severne od Rožňavy sa nachádza obec Betliar, kde možno nájsť jednu z národných kultúrnych pamiatok Slovenska: vzácny kaštieľ Betliar s prírodným parkom. Celý interiér kaštieľa predstavuje expozíciu života šľachty a zoznamuje návštevníkov s úrovňou bytovej architektúry a kultúry 19. storočia. Významná je zbierka umeleckých diel, zachovalý nábytok, zbrane keramika, sklo, porcelán a rôzne kuriozity, ktoré svedčia o zberateľskej vášni bývalých majiteľov kaštieľa. Unikátna je

aj knižnica obsahujúca vyše 15.000 zväzkov. Lúčka - ruina stredovekého kostola je voľne prístupná pamiatka na kopci nad obcou Lúčka, 15 km od Rožňavy. Pôvodne ranogotický opevnený kostol z 13. storočia s pravouhlou zaklenutou svätynou a obdĺžnikovou loďou. Začiatkom osemdesiatych rokov 20. storočia bola ruina kostola zakonzervovaná a obranná veža nanovo zastrešená. V ľudovej tradícii je pamiatka známa ako husitský kostol.

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) v roku 2004 označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejší rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2011 – 2016

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Hospodárenie obce celkom	2011	2 012	2013	2 014	2015	2 016
Bežné príjmy	210449	202613	211387	223328	291186	283035
Bežné výdavky	199241	200715	189890	216926	296806	266350
Kapitálové príjmy	0	59925	62718	1870	342	1248
Kapitálové výdavky	1500	159553	1645	10513	0	0
Príjmy finančných operácií	16583	100844	1677	7700	5640	11
Výdavky finančných operácií	0	1436	76546	3011	0	3200
Príjmy celkom	227032	363382	275782	232898	297168	284294
Výdavky celkom	200741	361704	268081	230450	296806	269550
Nerozpočtované príjmy	0	0	6630	6907	6860	0
Nerozpočtované výdavky	0	0	6845	6838	6713	0

Zdroj: OcÚ Gemerská Panica, 2016

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať Opatrenie klientského prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Manažment a správa obce

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Gemerská Panica. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom (7 poslancov).

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľov k úradom ŠŠS

Sídlo matričného úradu	Gemerská Panica
Sídlo pracoviska daňového úradu	Rožňava
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Rožňava
Sídlo Okresného súdu	Rožňava
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Rožňava
Sídlo pracoviska okresného úradu	Rožňava
Sídlo Územnej vojenskej správy	Košice
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Rožňava
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Rožňava
SÚ SR	

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Gemerská Panica je súčasťou Vyššieho územného celku Košice. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Košický kraj je ostatný vidiecky, pomaly rastúci región SR, s dlhodobou vysokou mierou nezamestnanosti, vysokým stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a konkurencieschopný, ale rozvíjajúci sa a konvergujúci mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou a Ukrajinou. Analýza hospodárskej a sociálnej situácie a hodnotenie vnútorného potenciálu regiónu Košický kraj (KK) je rozlohou štvrtým najväčším krajom SR (13,8 % územia), ale počtom obyvateľov druhým najväčším (14,3 % z celkového počtu obyvateľstva SR) a hustotou zaľudnenia 114,8 obyvateľov na km² patrí k priemerne obývaným krajom. Podľa stupňa urbanizácie patrí medzi ostatné vidiecke regióny (55,7 % mestského obyvateľstva). Aj v tomto kraji sa začína prejavovať proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky klesol, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Zdravotná starostlivosť v kraji je zabezpečovaná sieťou všetkých typov zdravotníckych zariadení. KK má 20 nemocníc a 4 liečebne. Najväčší podiel na počte zdravotníckych zariadení (2 014 – najviac v SR) majú zariadenia ambulantnej starostlivosti (1 526). Kapacita postelového fondu sa postupne znižovala a v roku 2008 predstavovala celkom 6 070 postelí. KK je tiež bohatý na kultúrne a historické pamiatky. Kultúrnym centrom sú Košice, ktorého historické jadro je najrozsiahlejšou mestskou pamiatkovou rezerváciou na Slovensku. KK je druhý najvýznamnejší kraj Slovenska z pohľadu exportnej výkonnosti a produkcie HDP na obyvateľa. Medzi najviac rozvinuté oblasti patria okresy Košice I. - IV.. KK je dôležitý svojou produkčnou základňou s kľúčovými sektormi v hospodárstve SR. Z pohľadu priemyselnej štruktúry sú najvýznamnejšími sektormi hutnícky, chemický a elektronický priemysel. Dominujúce je nepochybne hutníctvo, ktoré sa na priemyselnej produkcii kraja podieľa približne 60 % a tvorí 50 % jeho exportu. Poľnohospodárstvo zohráva kľúčovú rolu v južnej časti kraja. Úrodná pôda Východoslovenskej nížiny je základňou pre pestovanie obilnín a olejní a na hornatom severe sa pestujú menej náročné poľnohospodárske plodiny. KK disponuje významným prírodným a kultúrno-historickým potenciálom (Národné parky Slovenský raj, Slovenský kras, jaskyne zapísané do zoznamu UNESCO, kultúrno-historické pamiatky a ďalšie). V oblasti turizmu patrí KK medzi navštevované kraje SR s priemernou ubytovacou kapacitou. Celkom možno očakávať, že KK by mal šancu si aj vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu a síce sa bude pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27, ale má dostatočný rozvojový potenciál prihraničného regiónu. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať hutnícky, chemický a strojársky, významnejšie postavenie by mohol získať elektrotechnický priemysel. Telekomunikačné služby sú zabezpečované v rozsahu bežne dostupných existujúcich moderných technológií, cenovo sú veľmi diferencované, pokrytie územia je priemerné. Kraj má dobre rozvinutú dopravnú sieť, ktorej hlavnou križovatkou je mesto Košice. Tu sa nachádza aj druhé najvýznamnejšie medzinárodné letisko v SR. Železničné trate celoštátneho významu, ktoré prechádzajú územím kraja zahŕňujú západo-východný tranzitný koridor (Praha – Košice – Čierna nad Tisou) a severojužný tranzitný koridor (Poľsko – Košice – Maďarsko). Kraj disponuje cestami I., II. a III. triedy vrátane diaľnic. Dôležité cestné ťahy sú svojou orientáciou súhlasné so železničnými koridormi. KK vykazuje najvyššie hodnoty v produkcii tuhých emisií aj napriek výraznému zlepšeniu, v produkcii oxidu siričitého nastalo tiež zlepšenie, ako kraj je na druhom mieste, vysoké hodnoty dosahuje aj v produkcii oxidu dusíka, aj v produkcii oxidu uhoľnatého, kde nenastalo žiadne zlepšenie od roku 2003. V kraji sa tiež nachádzajú ložiská rôznych nerastov, ktoré majú celoslovenský význam. Za zmienku stoja zásoby zemného plynu v Michalovskom okrese a tiež lomy a zdroje rôznych stavebných materiálov. Významná je však geotermálnej energia a nízkopotencionálna geotermálna

energia v Košickej kotline s možnosťou využitia na vykurovanie, rozvoj cestovného ruchu a poľnohospodárstva. V regióne je 5 priemyselných parkov zameraných predovšetkým na strojársky priemysel.

2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Obec v predchádzajúcom období realizovala niekoľko väčších a menších projektov zameraných hlavne na rekonštrukcie miestnych komunikácií, údržbové investície na obecnom úrade, kultúrnom dome, v rámci obecného cintorína. Obec čiastočne zabezpečila rozvoj verejných priestranstiev. Obec zabezpečila rozšírenie plôch IBV.

Realizované projekty			
Názov	Zdroj financovania	Suma	Termín realizácie
Vodovod Gemerská Panica-dokončenie	Envirom.fond	58618,- €	2012
Rekonštrukcia Obecného úradu a kult.domu	Program rozvoja vidieka Leader	60821,- €	2012

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Gemerská Panica nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. Stratégia SO ... 10.	1. 2. Stratégia WO ... 10.
T - hrozby	1. 2. Stratégia ST ... 10.	1. 2. Stratégia WT ... 10.

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovannej stratégie. Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické,

legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť). Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia. V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu.. Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí Pravdepodobnosť úspechu				Matica rizík Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventúálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Gemerská Panica a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce – 551,8 ha, - poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 810,3 ha katastra obce, - 5 podnikateľských subjektov – právnická osoba, - celkovo 19 podnikateľských subjektov fyzické osoby, - dobrá dostupnosť okresného mesta Rožňava, - rýchla dostupnosť mesta Tornaľa, - zastúpené služby maloobchodu, - existencia ubytovacích zariadení, - prechádzajúce cesta I. Triedy prepájajúca východnú a západnú časť Slovenska medzinárodného významu, - prítomnosť železničnej dopravy, - tabaková sušiareň, 	<ul style="list-style-type: none"> - stagnujúci pracovný trh v obci a v celej lokalite okresu Rožňava a lokalite Gemera, - relatívne vysoká miera nezamestnanosti v produktívnom veku, - nízke možnosti zamestnania v obci, ale aj okrese Rožňava, - nízke priemerné mzdy v regióne, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - absentujúca železničná doprava priamo v obci, - nízky počet obyvateľov v obci, - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra obyvateľov, - nedostatočné pokrytie obchodnými službami,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - orientovanie sa na výrobu bez negatívnych účinkov na životné prostredie, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách, 	<ul style="list-style-type: none"> - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 11	Stratégia WO 9 6 6
T hrozby	Stratégia ST 5 3	Stratégia WT

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Problémom obce je nízky počet obyvateľov a nevybudovaná podnikateľská základňa.

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prechádzajúca cesta I/50 E571 zabezpečuje pomerne rýchlu dostupnosť okresného mesta Rožňava, ako aj mesta Tornaľa, - prechádzajúca cesta III triedy, - vybudovaná sieť miestnych komunikácií - 5 km, - dobré pokrytie obce zastávkami SAD, - prechádzajúca železničná trať, - vybudovaná železničná zastávka, - prechádzajúce hlavné južné dopravné ťahy s prepojením na Maďarsko, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrebná rekonštrukcia miestnych komunikácií, - zlý technický stav cesty III., - nedobudované chodníky pozdĺž cesty III., - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - vybudovanie peších a cyklistických prepojení za účelom efektívneho prepojenia s ostatnými časťami obce a prírodnými hodnotami, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - spomalenie hospodárskeho rastu, - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 7	4 Stratégia WO 3
T hrozby	Stratégia ST	4 8 Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia ST - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dobré pokrytie územia verejným osvetlením, - obec pripojená na elektrickú rozvodnú sieť, - dostatočná kapacita elektrickej siete, - vybudovaná rozvodná sieť plynu, - existencia obecného cintorína so zrekonštruovaným domom smútku, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - potrebná dostavba verejného vodovodu a vodných zdrojov, - potrebné rozšírenie kapacity elektrickej rozvodnej siete, - potrebná rekonštrukcia verejného osvetlenia,
Príležitosti	Ohrozenia

<ul style="list-style-type: none"> - kompletná rekonštrukcie elektrickej rozvodnej siete – uloženie do zeme, - rekonštrukcia verejného osvetlenia, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,
---	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 5 1	Stratégia WO 4 1 4
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT 3

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - spracovaný POH obce Gemerská Panica na roky 2016-2020, - zabezpečený odvoz TKO, - zavedený separovaný zber v obci, - fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudovaná splašková kanalizačná sieť s ČOV, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd, - absencia vsakovacích jám pozdĺž miestnych komunikácií, - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu rieky Slaná, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nevybudované obecné kompostovisko, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov, - potrebné rozšírenie separovaného zberu o ďalšie komodity, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dostavba splaškovej kanalizácie s ČOV, - výstavba obecného kompostoviska, - výstavba zberného dvora pre separovaný zber a obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalítne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	<ul style="list-style-type: none"> - ohrozená kvalita povrchových vôd toku Ochodničanka a Kysuca, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia <i>SO</i> 5	Stratégia <i>WO</i> 11 2 3 8
T hrozby	Stratégia <i>ST</i>	9 Stratégia <i>WT</i>

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WO – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, - prechádzajúce hydričné koridory - Slaná, - rozsiahle plochy lesov v okolí obce - 551,8 ha, - príjemné prostredie pre bývanie, zachovaná príjemná urbanistická mierka zástavby (pôdorysná štruktúra, pomerná rozvoľnosť zástavby, relatívne nízka zástavba, územné väzby medzi obytnou zástavbou a prírodným prostredím), - obec Gemerská Panica sa nachádza v unikátnom zoskupení prírodných krajinných daností vysokej ekologickej, prírodnej aj historickej hodnoty, - kompletná plynofikácia obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudovaná kanalizačná sieť s ČOV, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - potreba čistenia odvodňovacích kanálov, - nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch, - existencia čiernych skládok, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - absencia povodňových máp,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - čistenie odvodňovacích kanálov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, - urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny),

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia <i>SO</i> 8 3	9 2 5 Stratégia <i>WO</i>
T hrozby	Stratégia <i>ST</i>	7 Stratégia <i>WT</i>

--	--	--

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Košickom kraji. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia dôchodcov, - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...), - organizované malé obecné služby pre nezamestnaných, - občianske združenia v obci, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia zariadenia pre seniorov, - nedoriešená sociálna sieť, - nízky počet obyvateľov bráni rozvojovým aktivitám v tejto oblasti,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, Projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosť sociálnych služieb pre klienta,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 3	Stratégia WO 6
T hrozby	Stratégia ST 5 13	Stratégia WT 1 10

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu WT – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené.

Odporúča sa obci zabezpečiť nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Rožňava.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prítomnosť materskej školy s dostatočnou kapacitou, - existencia nepľnoorganizovanej základnej školy s 19 žiakmi v roku 2015, - kvalitný a stabilný pedagogický zbor, - zvyšovanie odbornosti učiteľov kontinuálnym vzdelávaním, - fungujúci športový areál, - nízka naplnenosť tried, možnosť individuálneho prístupu k žiakom, - individuálny prístup k žiakom so ŠVP a k žiakom zo znevýhodneného prostredia (špeciálny pedagóg na škole), - počítačová učebňa, - zavádzanie inováčných metód v rámci vyučovacieho procesu, - vbudovaný futbalový športový areál, - v obci vybudované detské ihriská, 	<ul style="list-style-type: none"> - chýbajúce špeciálne učebne, - slabé finančné ohodnotenie zamestnancov – v dôsledku nedostatku financií z dôvodu nízkeho naplnenia tried, - zastaralé vybavenie kabinetov učebnými pomôckami, zariadením, - nedostatok finančných prostriedkov, - neatraktivnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dovybavenie a modernizácia materskej školy, - komplexná rekonštrukcia základnej školy, - postupné zlepšovanie podmienok na kvalitnú výučbu žiakov, - získavanie finančných zdrojov cez projekty, - využívanie priestorov školy nielen na výchovno-vyučovaciu činnosť, - aplikácia nových poznatkov do vyučovania prostredníctvom vzdelávania, - budovanie partnerských vzťahov vo väzbe: učiteľ - žiak – rodič, - spolupráca s médiami, - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Neslušá, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 11	6 Stratégia WO 2 13
T hrozby	Stratégia ST	6 Stratégia WT

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie WO a WT – čeliť hrozbám využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu

podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dlhoročná história obce, tradície, - prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol, kúria), - existencia 2 kostolov, - vlastná hudobná skupina, - pravidelné kultúrne akcie - Deň matiek, Obecné dni, ..., - kultúrna pamiatka prebudovaná na penzión, - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kultúrneho domu v blízkosti obecného úradu, - cezhraničná spolupráca s obcou Hernádnémethi, - každoročne usporadúvané divadlo Thália, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena strešnej krytiny, zateplenie budovy, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - zoslabovanie tradičného vnímania obce Gemerská Panica, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 9 5 11 5	Stratégia WO 6
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT 4

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - bohaté kultúrne dedičstvo, - prírodné krásy v okolí obce, - NP Slovenský kras, - veľký počet jaskýň, - 2 km vzdialené prírodné jazero v Tornali, - 2 km vzdialené kúpalisko v Tornali, - 1 km vzdialené kúpalisko v obci Bretka, - 10 km vzdialená jaskyňa Domica, 	<ul style="list-style-type: none"> - málo rozvinutý cestovný ruch, - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - neexistencia www stránky obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných

<ul style="list-style-type: none"> - veľký počet povrchových prírodných útvarov, - strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, - 20 km vzdialený hrad Krásna Hôrka, - 20 km vzdialená kaštieľ Betliar, - početné množstvo turistických chodníkov, - početné množstvo cykloturistických trás, - ubytovacie zariadenie, - rekonštrukcia kúrie, 	<ul style="list-style-type: none"> - návštevníkmi obce, - neexistencia poľovníckeho revíru,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty, 	<ul style="list-style-type: none"> - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície)

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	9 Stratégia SO	5 Stratégia WO
T hrozby	16 Stratégia ST	1 Stratégia WT

Obec disponuje určitým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu SO a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupného v centre obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nevyhovujúci technický stav budovy obecného úradu, - nedobudovaný kamerový systém, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu,

<ul style="list-style-type: none"> - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, 	<ul style="list-style-type: none"> - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,
--	---

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 13 11	Stratégia WO 1 4
T hrozby	Stratégia ST 3 2	Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, - široká sieť pamäťových a fondových inštitúcií a dostupnými, rozsiahlymi a hodnotnými zdrojmi pre kvalitný digitálny obsah a e-služby, 	<ul style="list-style-type: none"> - slabé pokrytie signálom Orange, - slabé pokrytie signálom T – mobile, - nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva, - slabá penetrácia internetu v dôsledku nízkeho sociálneho postavenia mnohých obyvateľov, - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiaми alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov

<ul style="list-style-type: none"> - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia, 	
--	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia <i>SO</i>	Stratégia <i>WO</i>
	3	4
T hrozby	Stratégia <i>ST</i>	Stratégia <i>WT</i>
	12	9
	8	6

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaradovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Gemerská Panica a ostatnými obcami v okolí.

V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti dodávok vody, odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Gemerská Panica vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE GEMERSKÁ PANICA.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadaním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Gemerská Panica. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Gemerská Panica a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepčné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR KESK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Gemerská Panica poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozeráť ako na nerovnosti, neoddôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Gemerská Panica je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie.

Obec Gemerská Panica je súčasťou vyššieho územného celku Košice. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Gemerská Panica:

Hlavné disparity KK:

v pôdohospodárstve

- pokles pestovateľských plôch a počtu chovaných hospodárskych zvierat, zaostávanie technickej vybavenosti obhospodarovateľov pôdy, nedostatočne využívaný prírodný potenciál kraja na rozvoj ovocinárstva a zeleninárstva;
- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu sa energetickú a surovinovú náročnosť výroby;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví v niektorých okresoch v regióne;
- nevyhovujúca štruktúra/koncentrácia priemyslu;

v službách

- nízka konkurencieschopnosť MSP;
- nerovnomerné územné zastúpenie inštitúcií poskytujúcich služby podnikateľom;
- nedostatočné využívanie e-služieb;
- nedostatočné prepojenie vedecko-výskumných inštitúcií na MSP, nedostatočná úroveň inovácií, slabo rozvinuté služby v oblasti rizikového kapitálu;

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra, členitosť územia ako bariéra budovania internetového pripojenia, nedostatočná a nejednotná rozvinutosť medzinárodnej a regionálnej informačnej siete;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel);
- nedobudovaná nadradená vodovodná sieť v južných okresoch kraja a % napojenie obyvateľstva na ČOV;
- zaostávanie KK v napojení na kanalizačnú sieť a ČOV;
- relatívne nízka úroveň poľnohospodárstva z hľadiska ochrany prírody a krajiny;
- pomalý rozvoj dopravnej infraštruktúry;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra vo vzťahu k dopytu na trhu práce, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
- vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných;
- pokles počtu stálych obyvateľov obcí v produktívnom veku;
- nedostatok pracovných príležitostí v južných okresoch a z toho vyplývajúca horšia príjmová situácia;
- nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;
- značný odliv pracovných síl do zahraničia, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nepostažujúca kapacita zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- problematické vytváranie medzirezortnej spolupráce na komplexnom riešení situácie a potrieb občanov rómskej populácie;
- celkový nezáujem o zvyšovanie vzdelanostnej úrovne v rámci celoživotného vzdelávania z dôvodu chýbajúcich pracovných príležitostí;
- stagnujúce ČŽV a nízky podiel obyvateľstva zúčastňujúceho sa ČŽV.

Hlavné faktory rozvoja KK:

v pôdohospodárstve

- vhodné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva vr. ovocinárstva, zeleninárstva a vinohradníctva, aj lesného hospodárstva v rámci SR a spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ;

v priemysle

- možnosť posilňovania exportu, silná exportná pozícia v odvetví hutníctva, elektrotechnický priemysel;
- podpora domácich investorov najmä v perspektívnych odvetviach;
- možnosť rozvoja výroby nových produktov s vyššou pridanou hodnotou na báze obnoviteľných a nerudných nerastných surovín;
- možnosť rozvoja e-podnikania smerovaného do rozvoja optimalizácie kooperácie

v priemyselnej výrobe;

- využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít;

- budovanie Regionálneho inovačného centra a Regionálneho multifunkčného centra zameraných na transfer inovácií, zelenú nízko uhlíkovú ekonomiku a kreatívnu ekonomiku;
- existencia priemyselných parkov podporujúcich vstup investorov a centier excelentnosti pre rozvoj inovácií;
- ekonomický rast a rozvoj sa dosahuje využívaním ľudskej kreativity a talentu

v službách

- atraktívny potenciál pre zvyšujúci sa záujem o turizmus;
- podmienky pre vidiecky cestovný ruch, agroturistiku;
- začlenenie sa do medzinárodnej spolupráce a transfer know-how;
- rozširovanie e-služieb, podpora najmä v horských oblastiach;
- zakladanie rodinných firiem v oblasti služieb a rozvoj telepráce na zvýšenie zamestnanosti;
- existujúca sieť poradenských a podporných inštitúcií pre malých a stredných podnikateľov;
- disponibilný potenciál pre regionálnu znalostnú ekonomiku na báze IT, biomedicíny, obnoviteľných zdrojov energie a kreatívneho priemyslu;

v technickej infraštruktúre

- vysoký dopravný potenciál, výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb do nových členských krajín EÚ, polohový potenciál kraja, logistické väzby, prepojenie na nové trhy;
- vysoký podiel chránených území na celkovej rozlohe - atraktívne prírodné prostredie;
- prítomnosť geotermálnych a minerálnych vôd s perspektívou využitia;
- dobudovanie medzinárodných dopravných ťahov - rozvoj euroregiónu Košice – Miškolc podmieňuje vybudovanie rýchlostnej cesty Košice - štátna hranica Maďarsko;
- materiálové a energetické využívanie odpadov - separovaný zber, recyklácia;
- dobré prírodné podmienky pre využívanie obnoviteľných zdrojov energií - energia z biomasy, veterná energia (Slovenské Rudohorie - Spišská Nová Ves), významný potenciál geotermálnej energie ;
- bionafta získaná bezodpadovou rafináciou rastlinných olejov - repka, slnečnica, ľan, vedľajší produkt glycerín je dobre predajnou komoditou;
- pestovanie rýchlo rastúcich drevín na kontaminovaných pôdach - energetické využitie dreva modernými technológiami.

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- dobrá demografická situácia, dostatok voľnej kvalifikovanej pracovnej sily;
- existujúca spolupráca škôl s podnikateľskou sférou;
- vysoká vzdelanostná úroveň v regionálnych centrách;
- vytvorenie metropolitného centra Košice – Prešov;
- kultúrny potenciál aj v súvislosti s mestom Košice ako Európskym hlavným mestom kultúry 2013;
- schopnosť obojstrannej komunikácie obyvateľstva v prihraničných oblastiach, cezhraničná spolupráca.

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Gemerská Panica v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce – 551,8 ha, + poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 810,3 ha katastra obce, + 5 podnikateľských subjektov – právnická osoba, + celkovo 19 podnikateľských subjektov fyzické osoby, + dobrá dostupnosť okresného mesta Rožňava, + rýchla dostupnosť mesta Tornaľa, + zastúpené služby maloobchodu, + existencia ubytovacích zariadení, + prechádzajúca cesta I. Triedy prepájajúca východnú a západnú časť Slovenska medzinárodného významu, + prítomnosť železničnej dopravy, + tabaková sušiareň,	- stagnujúci pracovný trh v obci a v celej lokalite okresu Rožňava a lokalite Gemera, - relatívne vysoká miera nezamestnanosti v produktívnom veku, - nízke možnosti zamestnania v obci, ale aj okrese Rožňava, - nízke priemerné mzdy v regióne, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - absentujúca železničná doprava priamo v obci, - nízky počet obyvateľov v obci, - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra obyvateľov, - nedostatočné pokrytie obchodnými službami,

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ prechádzajúca cesta I/50 E571 zabezpečuje pomerne rýchlu dostupnosť okresného mesta Rožňava, ako aj mesta Tornaľa, + prechádzajúca cesta III triedy, + vybudovaná sieť miestnych komunikácií - 5 km, + dobré pokrytie obce zastávkami SAD,	- potrebná rekonštrukcia miestnych komunikácií, - zlý technický stav cesty III., - nedobudované chodníky pozdĺž cesty III., - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,

<ul style="list-style-type: none"> + prechádzajúca železničná trať, + vybudovaná železničná zastávka, + prechádzajúce hlavné južné dopravné ťahy s prepojením na Maďarsko, 	
---	--

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + dobré pokrytie územia verejným osvetlením, + obec pripojená na elektrickú rozvodnú sieť, + dostatočná kapacita elektrickej siete, + vybudovaná rozvodná sieť plynu, + existencia obecného cintorína so zrekonštruovaným domom smútku, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - potrebná dostavba verejného vodovodu a vodných zdrojov, - potrebné rozšírenie kapacity elektrickej rozvodnej siete, - potrebná rekonštrukcia verejného osvetlenia,

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + spracovaný POH obce Gemerská Panica na roky 2016-2020, + zabezpečený odvoz TKO, + zavedený separovaný zber v obci, + fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudovaná splašková kanalizačná sieť s ČOV, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd, - absencia vsakovacích jám pozdĺž miestnych komunikácií, - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu rieky Slaná, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nevybudované obecné kompostovisko, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov, - potrebné rozšírenie separovaného zberu o ďalšie komodity, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, + prechádzajúce hydrické koridory - Slaná, + rozsiahle plochy lesov v okolí obce - 551,8 ha, + príjemné prostredie pre bývanie, zachovaná príjemná urbanistická mierka zástavby (pôdorysná štruktúra, pomerná rozvoľnosť zástavby, relatívne nízka zástavba, územné väzby medzi obytnou zástavbou a prírodným prostredím), + obec Gemerská Panica sa nachádza v unikátnom zoskupení prírodných krajinných daností vysokej ekologickej, prírodnej aj historickej hodnoty, + kompletná plynofikácia obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudovaná kanalizačná sieť s ČOV, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - potreba čistenia odvodňovacích kanálov, - nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch, - existencia čiernych skládok, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - absencia povodňových máp,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, + stretnutia dôchodcov, + pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia zariadenia pre seniorov, - nedoriešená sociálna sieť, - nízky počet obyvateľov bráni rozvojovým aktivitám

+ tragédia...), + organizované malé obecné služby pre nezamestnaných, + občianske združenia v obci,	v tejto oblasti,
---	------------------

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ prítomnosť materskej školy s dostatočnou kapacitou, + existencia neplnoorganizovanej základnej školy s 19 žiakmi v roku 2015, + kvalitný a stabilný pedagogický zbor, + zvyšovanie odbornosti učiteľov kontinuálnym vzdelávaním, + fungujúci športový areál, + nízka naplnenosť tried, možnosť individuálneho prístupu k žiakom, + individuálny prístup k žiakom so ŠVVP a k žiakom zo znevýhodneného prostredia (špeciálny pedagóg na škole), + počítačová učebňa, + zavádzanie inováčných metód v rámci vyučovacieho procesu, + vbudovaný futbalový športový areál, + v obci vybudované detské ihriská,	- chýbajúce špeciálne učebne, - slabé finančné ohodnotenie zamestnancov – v dôsledku nedostatku financií z dôvodu nízkeho naplnenia tried, - zastaralé vybavenie kabinetov učebnými pomôckami, zariadením, - nedostatok finančných prostriedkov, - neatraktívnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy,

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ dlhoročná história obce, tradície, + prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol, kúria), + existencia 2 kostolov, + vlastná hudobná skupina, + pravidelné kultúrne akcie - Deň matiek, Obecné dni, ..., + kultúrna pamiatka prebudovaná na penzión, + rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, + dobré kultúrne povedomie obyvateľov, + existencia kultúrneho domu v blízkosti obecného úradu, + cezhraničná spolupráca s obcou Hernádnémethi, + každoročne usporadúvané divadlo Thália,	- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena strešnej krytiny, zateplenie budovy, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ bohaté kultúrne dedičstvo, + prírodné krásy v okolí obce, + NP Slovenský kras, + veľký počet jaskýň, + 2 km vzdialené prírodné jazero v Tornali, + 2 km vzdialené kúpalisko v Tornali, + 1 km vzdialené kúpalisko v obci Bretka, + 10 km vzdialená jaskyňa Domica, + veľký počet povrchových prírodných útvarov, + strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, + 20 km vzdialený hrad Krásna Hôrka, + 20 km vzdialená kaštieľ Betliar, + početné množstvo turistických chodníkov, + početné množstvo cykloturistických trás, + ubytovacie zariadenie,	- málo rozvinutý cestovný ruch, - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - neexistencia www stránky obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce, - neexistencia poľovníckeho revíru,

+ rekonštrukcia kúrie,	
------------------------	--

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia verejného rozhlasu, + dostatok priestorov pre administratívu, + budova obecného úradu v dostupného v centre obce,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nevyhovujúci technický stav budovy obecného úradu, - nedobudovaný kamerový systém, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, + široká sieť pamäťových a fondových inštitúcií a dostupnými, rozsiahlymi a hodnotnými zdrojmi pre kvalitný digitálny obsah a e-služby,	- slabé pokrytie signálom Orange, - slabé pokrytie signálom T – mobile, - nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva, - slabá penetrácia internetu v dôsledku nízkeho sociálneho postavenia mnohých obyvateľov, - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
3. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Gemerská Panica.
4. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení

a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR KESK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách obec investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produkívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cieľová skupina obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Gemerská Panica 2017 - 2026

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE GEMERSKÁ PANICA

Vízia

Na základe vzájomnej spolupráce - partnerstva samosprávy, podnikateľov, občanov obce Gemerská Panica, ako aj nadradených orgánov štátnej správy a samosprávy vytvoriť lepšie životné podmienky pre občanov obce znížením nezamestnanosti, podporou podnikateľských aktivít, rozšírením a dobudovaním infraštruktúry, zlepšením podmienok pre vzdelávanie, zvýšením záujmu občanov o veci verejné. Najväčšiu pozornosť je potrebné venovať rozvoju cestovného ruchu s využitím miestnych zdrojov, bohatej histórie a miestnych prírodných krás, ktoré sú unikátne nielen v rámci geografických hraníc Slovenskej republiky.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Gemerská Panica. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Gemerská Panica a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Gemerská Panica disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Gemerská Panica všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Obec Gemerská Panica v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere. Rozvojové aktivity budú pokračovať hlavne v časti intravilánu obce.

2. Doprava a komunikácie

Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

4. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov.

5. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľádvanie obce neznamená len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská vo všetkých častiach obce – Gemerská Panica so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na mestá a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

Gemerská Panica považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Gemerská Panica v súčasnosti je zriaďovateľom predškolského zariadenia ako aj nepľnoorganizovanej základnej školy.

Šport

Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Gemerská Panica či koncepčných a strategických dokumentov prijatých obecným zastupiteľstvom. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja samospráv o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Gemerská Panica v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolórom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický cieľ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dlhodobé ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja. Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmiernovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu

rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komúní, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Gemerská Panica nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Gemerská Panica, ktorý bude zameraný hlavne na trvalý ekonomický rast pri rešpektovaní environmentálnych požiadaviek a obmedzení súvisiacich s existenciou chránených lokalít. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu a vybraných oblastí lesného hospodárstva, drevovýroby a poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových Projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHSR Košického samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

Formulácia a návrh stratégie

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajú z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001

o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Gemerská Panica je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Gemerská Panica na roky 2017 - 2026 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30.

Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Gemerská Panica. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Gemerská Panica, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu, priemyslu, poľnohospodárstva a potravinárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci.

Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.
 Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
 Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
 Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
 Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
 Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
 Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
 Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
 Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
 Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce
 Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
 Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
 Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
 Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na využívanie alternatívnych zdrojov energie pre potreby samosprávy.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.2
Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.

Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.
Podpora výrobných odvetví a obchodných služieb.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.1
Opatrenie 1.2.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.
Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu komunikácií vo vlastníctve vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1
Opatrenie 2.1.1
Opatrenie 2.1.2
Opatrenie 2.1.3
Opatrenie 2.1.4
Opatrenie 2.1.5

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych ciest a cesty III. triedy.
Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Výstavba a rekonštrukcia cesty III. triedy.
Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2
Opatrenie 2.2.1

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.
Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1
Opatrenie 3.2
Opatrenie 3.3
Opatrenie 3.4
Opatrenie 3.5

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.
Rekonštrukcia, rozšírenie a intenzifikácia verejného osvetlenia.
Revitalizácia pietnych miest v obci.
Dostavba verejného vodovodu.
Rekonštrukcia a dostavba elektrickej a plynovej rozvodnej siete.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1
Opatrenie 4.2
Opatrenie 4.3
Opatrenie 4.4
Opatrenie 4.5
Opatrenie 4.6

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Rekultivácia čiernych skládok.
Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.
Výstavba splaškovej kanalizačnej siete.
Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Cieľ 5.1
Opatrenie 5.1.1

Informovanosť a poradenstvo

Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Cieľ 5.2

Opatrenie 5.2.1

Opatrenie 5.2.2

Opatrenie 5.2.3

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Revitalizácia protizáplavových opatrení.

Revitalizácia korýt vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Cieľ 5.3

Opatrenie 5.3..1

Ochrana ovzdušia

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Cieľ 5.4

Opatrenie 5.4.1

Opatrenie 5.4.2

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Revitalizácia protierózných opatrení.

Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Cieľ 6.1

Opatrenie 6.1.1

Opatrenie 6.1.2

Sociálne služby

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Obyvatelia v dôchodkovom veku.

Mladé rodiny s deťmi.

Podprogram 6.2.

Cieľ 6.2

Opatrenie 6.2.1

Zdravotnícke služby

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Podpora poradenskej činnosti.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Cieľ 7.1

Opatrenie 7.1.1

Opatrenie 7.1.2

Vzdelávanie

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.

Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.

Podprogram 7.2.

Cieľ 7.2.

Opatrenie 7.2.1

Opatrenie 7.2.2

Šport

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.

Cieľ 8.1

Opatrenie 8.1.1

Opatrenie 8.1.2

Opatrenie 8.1.3

Kultúrna infraštruktúra

Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.

Rekonštrukcia a údržba kultúrnych pamiatok.

Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.2.

Cieľ 8.2

Opatrenie 8.2.1

Organizačné zabezpečenie

Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3.

Cieľ 8.3

Opatrenie 8.3.1

Opatrenie 8.3.2

Propagácia v oblasti kultúry

Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.

Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Cieľ 9.1
Opatrenie 9.1.1
Opatrenie 9.1.2

Propagácia obce

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.
Aktualizácia www stránky obce.
Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.

Cieľ 9.2
Opatrenie 9.2.1

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.
Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.

Podprogram 9.3.

Cieľ 9.3
Opatrenie 9.3.1
Opatrenie 9.3.2

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.
Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Cieľ 10.1
Opatrenie 10.1.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci
Komplexná rekonštrukcia obecných budov.

Podprogram 10.2.

Cieľ 10.2
Opatrenie 10.2.1

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
Bezpečnosť.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Cieľ 11.1
Opatrenie 11.1.1
Opatrenie 11.1.2

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.
Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Cieľ 11.2
Opatrenie 11.2.1
Opatrenie 11.2.2
Opatrenie 11.2.3

Počítačová gramotnosť.

Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Gemerská Panica 2017 - 2026

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Využívanie nových technológií pre produkciu energií čistým, životné prostredie nezaťažujúcim spôsobom.

Podprogram 1.1. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.

Cieľ 1.1 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 1.1.1 Podpora výrobných odvetví a obchodných služieb.
 Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Podpora lesníctva a drevovýroby.
 Podpora podnikov poľnohospodárskej výroby.
 Podpora malej výroby – ekologicky nezávadnej.
 Podpora zriaďovania maloobchodných predajní.

Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.2 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 1.2.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
 Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
 Podpora alternatívnych zdrojov energie.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie ciest III. triedy zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Gemerská Panica. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií a štátnych komunikácií.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 2.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
 Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia bočných miestnych komunikácií.
 Výstavba komunikácie smerom k rybníku.
 Rekonštrukcia prístupovej komunikácie k obecnému cintorínu.
 Rekonštrukcia komunikácie k ceste I/50 E571.
 Passport dopravného značenia.
 Rekonštrukcia lávok a premostení.
- Opatrenie 2.1.2 Výstavba a rekonštrukcia cesty III. triedy v obci.
 Aktivity Rekonštrukcia cesty III/2822 prechádzajúca cez obec.
- Opatrenie 2.1.3 Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
 Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba cyklotrasy s napojením na Čoltovo.
 Výstavba cyklotrasy smerom do Tornale.
 Výstavba cyklotrás s prepojením na obec Bretka.
- Opatrenie 2.1.4 Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
 Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba parkoviska pre potreby športovej infraštruktúry.
 Výstavba parkovacích plôch v centre obce.
 Výstavba parkovacích miest pre potreby Materskej a Základnej školy.
 Výstavba parkovacích plôch pre potreby cintorína.
 Výstavba parkoviska pri kultúrnom dome.
- Opatrenie 2.1.5 Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a dostavba chodníkov pozdĺž cesty III. triedy č.2822. Dostavba chodníkov na miestnych komunikáciách (kostol, MŠ a ZŠ, kultúrny dom, obecný úrad). Výstavba jednostranného chodníka z obce smerom k obecnému cintorínu.
----------	---

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Zrekonštruovať autobusové zastávky so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba plôch IBV.
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia, rozšírenie a intenzifikácia verejného osvetlenia.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia, rozšírenie a intenzifikácia verejného osvetlenia – LED osvetlenie.
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia areálu cintorína a výstavba okrasnej zelene. Osadenie lavičiek v priestore cintorína.
Opatrenie 3.4	Dostavba verejného vodovodu.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Dostavba verejnej vodovodnej siete. Revitalizácia zdrojov pitnej vody (pramene, vrty).
Opatrenie 3.5	Rekonštrukcia a dostavba elektrickej a plynovej rozvodnej siete.
Aktivity	Výstavba zahusťovacích trafostaníc. Prestavba stožiarových trafostaníc za kioskové a kompaktné. Výstavba rozvodnej siete plynu v nových lokalitách. Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Aktivity	Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí. Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne. Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu. Zabezpečenie nádob pre separovaný zber. Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.

Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok. Likvidácia skládok.
Opatrenie 4.4 Aktivity	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba obecného kompostoviska (do 5 ton). Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko. Výstavba zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov). Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.
Opatrenie 4.5 Aktivity	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba splaškovej kanalizačnej siete. Výstavba oecnej ČOV.
Opatrenie 4.6 Aktivity	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci. Prezentácia a šírenie osvetu v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.2.1 Aktivity	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach. Rekonštrukcia vodovodnej siete.
Opatrenie 5.2.2 Aktivity	Revitalizácia protizáplavových opatrení. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia protizáplavových opatrení - potok Slaná. Revitalizácia protipovodňových opatrení mimo vodného toku. Revitalizácia protizáplavových opatrení potoka Lapša, Orogváň a Líščí potok.
Opatrenie 5.2.3 Aktivity	Revitalizácia koryt vodných tokov. Analýza súčasného stavu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia koryta potoka Lapša, Orogváň a Líščí potok. Revitalizácia koryta rieky Slaná.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.3.1 Aktivity	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti. Obmedziť spaľovanie fosílnych palív. Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.
-----------------------------	---

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.4.1 Aktivity	Revitalizácia protieróznych opatrení. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia protieróznych opatrení.
Opatrenie 5.4.2 Aktivity	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia záhrady schátralého kaštieľa a výstavba oddychovej zóny.

Revitalizácia okolia koryta rieky Slaná.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1.1 Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Aktivita Výstavba denného stacionára.
Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.
Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.

Opatrenie 6.1.2 Mladé rodiny s deťmi.
Aktivita Výstavba materského centra.
Výstavba nájomných bytov.
Zriadenie klubových priestorov pre mladých ľudí.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.2.1 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
Aktivita Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých.
Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dorast.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia školskej infraštruktúry. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.1.1 Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia a dostavba kapacit materskej školy.
Rekonštrukcia budovy materskej školy.
Obstaranie vybavenia materskej školy.

Opatrenie 7.1.2 Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia budov základnej školy a zníženie energetickej náročnosti.
Zriadenie špeciálnych učební.
Modernizácia vybavenia kabinetov učebnými pomôckami, zariadením.
Rekonštrukcia kotolne a vykurovacieho systému ZŠ.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1 Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Sanácia schátralkej budovy v centre obce.
Výstavba viacúčelového ihriska v centrálnej časti obce.
Výstavba detského ihriska v centrálnej časti obce.
Výstavba priestorov pre mimoškolské aktivity detí a mládeže.
Prestavba kotolne na telocvičňu.
Vybudovanie športového ihriska pre potreby základnej a materskej školy.

Opatrenie 7.2.2 Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.
 Aktivity Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.1.1 Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
 Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia budovy domu kultúry a zníženie energetickej náročnosti.
 Obstaranie zariadenia kultúrneho domu.
 Rekonštrukcia kuchyne kultúrneho domu.
 Rekonštrukcia technických miestností v kultúrnom dome.

Opatrenie 8.1.2 Rekonštrukcia a údržba kultúrnych pamiatok.
 Aktivity Zriadenie múzea ľudových remesiel.
 Revitalizácia budovy schátralého kaštieľa.

Opatrenie 8.1.3 Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.
 Aktivity Podpora kultúrnych podujatí.
 Výstavba prestrešenia amfiteátra.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.2.1 Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
 Aktivity Personálne a finančné zabezpečenie.
 Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.3.1 Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.
 Aktivity Personálne a finančné zabezpečenie.
 Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.

Opatrenie 8.3.2 Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.
 Aktivity Finančné zabezpečenie.
 Obsahová analýza www stránky.
 Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.1.1 Aktualizácia www stránky obce.
 Aktivity Finančné zabezpečenie.
 Obsahová analýza www stránky.
 Priebežná aktualizácia www stránky.

Opatrenie 9.1.2 Podpora budovania informačných tabúlí v obci.
 Aktivity Budovanie a inštalácia tabúlí informujúcich o atrakciách obce.
 Budovanie a inštalácia tabúlí propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 9.2.1 Podpora vytvárania nových atrakcií v obce.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Podpora subjektov agroturistiky.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 9.3.1 Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 9.3.2 Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestských úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 10.1.1 Komplexná rekonštrukcia obecných budov.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia budovy OcÚ – zníženie energetickej náročnosti budovy.
Komplexná rekonštrukcia obecného úradu – interiéry.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 10.2.1 Bezpečnosť.
Aktivity Osadenie kamerového systému v centre obce.
Osadenie kamerového systému pri kultúrnom dome a OcÚ.
Osadenie kamerového systému pri MŠ a ZŠ.
Podpora bezpečnosti v obci.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 11.1.1 Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Aktivity Technické zabezpečenie IS.
Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.
Podpora zlepšenia prenosu dátových a hlasových mobilných služieb.

Opatrenie 11.1.2 Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
 Aktivity Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.
 Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
 Aktivity Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.

Opatrenie 11.2.2 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
 Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.
 Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.

Opatrenie 11.2.3 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
 Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Gemerská Panica sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.1 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1	Podpora výrobných odvetví a obchodných služieb.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	10
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	10
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	3
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	0,5 mil.

Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.2 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Gemerská Panica	0	50 tis.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWp	obec Gemerská Panica	0	100
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Gemerská Panica	0	0

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií a ciest III. cesty.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Gemerská Panica	0	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Gemerská Panica	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	676
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia cesty I. a III. triedy v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest I. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Gemerská Panica	0	2
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Gemerská Panica	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	-	-
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Gemerská Panica	0	15
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	50
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	1500
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Gemerská Panica	0	30
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	676
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Gemerská Panica	0	2
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Gemerská Panica	0	4
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	676
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Gemerská Panica	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	676
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Gemerská Panica	0	3

		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Gemerská Panica	0	50
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia, rozšírenie a intenzifikácia verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	50
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Gemerská Panica	85	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Gemerská Panica	0	0
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec Gemerská Panica	0	2000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	200
Opatrenie 3.4	Dostavba verejného vodovodu.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Gemerská Panica	95	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Gemerská Panica	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	676
Opatrenie 3.5	Rekonštrukcia a dostavba elektrickej a plynovej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Gemerská Panica	0	20
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	676

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Gemerská Panica	0	15
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Gemerská Panica	0	12
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Gemerská Panica	0	3
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Gemerská Panica	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Gemerská Panica	0	3
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Gemerská Panica	0	5
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Gemerská Panica	0	12
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Gemerská Panica	0	300
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Gemerská Panica	0	4,9
		Počet vybudovaných kompostovísk	Výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	1
Opatrenie 4.5	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Gemerská Panica	0	15
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Gemerská Panica	0	10

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
-----------	-------	----------------------	-----	----------------	---------------	---------------	-----------------

Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	676

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Gemerská Panica	90	99
		Počet revitalizovaných studní	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	2
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Gemerská Panica	0	10
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	0
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzi	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	0
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Gemerská Panica	0	10
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Gemerská Panica	0	20

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Gemerská Panica	0	40

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Revitalizácia protierózných opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Gemerská Panica	0	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	676
		Počet vysadených nových krovin a stromov,	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	50
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	obec Gemerská Panica	0	500
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	50

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	60
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Gemerská	0	1

					Panica		
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	50
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	3
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	0

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	676
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Gemerská Panica	0	2

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení školskej výchovy.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Gemerská Panica	0	0
		Výmera zrevitalizovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Gemerská Panica	0	250
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	25
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Gemerská Panica	0	0
		Výmera zrevitalizovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Gemerská Panica	0	300
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	25

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	5
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	150
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	20

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej

úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Gemerská Panica	0	400
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Gemerská Panica	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Gemerská Panica	0	500
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia a údržba kultúrnych pamiatok.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Gemerská Panica	0	550
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Gemerská Panica	0	-
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Gemerská Panica	0	100
		Počet návštevníkov zariadení	dopad	počet	obec Gemerská Panica	0	100
Opatrenie 08.1.3	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	100
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	1

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	676

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	676
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	500
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Gemerská Panica	0	676
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	100
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obce.	Počet nových inštalovaných tabúlí	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	2

		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Gemerská Panica	0	150
--	--	--------------------------------	-------	-------	----------------------	---	-----

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atrakcií v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Gemerská Panica	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	2000

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	1
		Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	1500
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Gemerská Panica	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	1500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	1500

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia obecných budov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Gemerská Panica	0	1
		Počet zrekonštruovaných miestností	dopadu	počet	obec Gemerská Panica	0	10
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	0
		Celková zateplená plocha	výsledok	m ²	obec Gemerská Panica	0	300

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Gemerská Panica	0	10
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Gemerská	0	30

					Panica		
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Gemerská Panica	0	50

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e-government.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Gemerská Panica	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Gemerská Panica	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Gemerská Panica	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Gemerská Panica	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Gemerská Panica	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Gemerská Panica	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Gemerská Panica	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Gemerská Panica	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	3
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Gemerská Panica	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Gemerská Panica	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Gemerská Panica	0	5
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Gemerská Panica	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Gemerská Panica	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Gemerská Panica	0	5
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Gemerská Panica	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Gemerská Panica	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Gemerská Panica	20	40
% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Gemerská Panica	10	20		

Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Gemerská Panica 2017 - 2026

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE GEMERSKÁ PANICA

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Gemerská Panica. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Gemerská Panica, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Gemerská Panica, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia obce. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Gemerská Panica na roky 2017 - 2026.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Gemerská Panica

Implementácia PHRSR obce Gemerská Panica sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet obce a zároveň reflektujú kompetencie obce.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Gemerská Panica je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Gemerská Panica. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Gemerská Panica budú zabezpečovať pracovníci úradu, poslanci OZ a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Gemerská Panica.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2017 - 2026 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2014 - 2020. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Gemerská Panica je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Gemerská Panica. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Gemerská Panica vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie Mestského zastupiteľstva obce

Gemerská Panica (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Gemerská Panica). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažérmi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Gemerská Panica. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Gemerská Panica a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Gemerská Panica. Napĺňanie zadefinovaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Gemerská Panica na roky 2017 - 2026. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2017 - 2026) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Gemerská Panica najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Gemerská Panica. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Gemerská Panica pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Gemerská Panica. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie. Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2026. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Gemerská Panica, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2017 - 2026		
Typ hodnotenia	Vykonat' prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2020	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2016, 2018, 2020, 2022	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Gemerská Panica.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2018	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2019	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2020	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2021	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2022	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2023	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2024	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok,	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ

						Výročná správa obce, Záverečný účet	
8.	01/2025	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
9.	01/2026	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných Projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej propravenosti Projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Využívanie nových technológií pre produkciu energií čistým, životné prostredie nezaťažujúcim spôsobom.						
Podprogram 1.1. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.						
Cieľ 1.1	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.					
Opatrenie 1.1.1	Podpora výrobných odvetví a obchodných služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora lesníctva a drevovýroby.	podľa potreby	Lesy SR, š.p., urbárske spoločenstvá, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	urbárske spoločenstvá, podnikateľské subjekty
	Podpora podnikov poľnohospodárskej výroby.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora malej výroby – ekologicky nezávadnej.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriaďovania maloobchodných predajní.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.2	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.					
Opatrenie 1.2.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Gemerská Panica
	Podpora alternatívnych zdrojov energie.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec

						podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy				Gemerská Panica
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 1.1. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										
Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.2										
Opatrenie 1.2.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer							
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (cesty III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obsluhu obce Gemerská Panica. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravných infraštruktúr je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.							
Podprogram 2.1. Komunikácie							
Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.							
Opatrenie 2.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.							
			Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.		4	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Gemerská Panica
	Rekonštrukcia bočných miestnych komunikácií.		500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba komunikácie smerom k rybníku.		30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Rekonštrukcia prístupovej komunikácie k obecnému cintorínu.		35	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Rekonštrukcia komunikácie k ceste I/50 E571.		30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Passport dopravného značenia.		podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Rekonštrukcia lávok a premostení.		150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
Opatrenie 2.1.2 Výstavba a rekonštrukcia cesty III. triedy v obci.							
			Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia cesty III/2822 prechádzajúca cez obec.		podľa potreby	KESK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	KESK
Opatrenie 2.1.3 Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.							
			Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.		podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba cyklotrasy s napojením na Čoltovo.		70	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba cyklotrasy smerom do Tornale.		150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba cyklotrás s prepojením na obec Bretka.		50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
Opatrenie 2.1.4 Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.							
			Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.		1	rozpočet	verejný sektor	stredný	obec

			obce, ŠF EÚ			Gemerská Panica
	Výstavba parkoviska pre potreby športovej infraštruktúry.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba parkovacích plôch v centre obce.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba parkovacích miest pre potreby Materskej a Základnej školy.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba parkovacích plôch pre potreby cintorína.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba parkoviska pri kultúrnom dome.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Gemerská Panica
	Rekonštrukcia a dostavba chodníkov pozdĺž cesty III. triedy č.2822.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Dostavba chodníkov na miestnych komunikáciách (kostol, MŠ a ZŠ, kultúrny dom, obecný úrad).	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba jednostranného chodníka z obce smerom k obecnému cintorínu.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.1	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.1.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Zrekonštruovať autobusové zastávky so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Gemerská Panica

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										
Opatrenie 2.1.6										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer	
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.	
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
Opatrenie 3.2 Rekonštrukcia, rozšírenie a intenzifikácia verejného osvetlenia.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Rekonštrukcia, rozšírenie a intenzifikácia verejného osvetlenia – LED osvetlenie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
Opatrenie 3.3 Revitalizácia pietnych miest v obci.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Gemerská Panica
	Revitalizácia areálu cintorína a výstavba okrasnej zelene.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Osadenie lavičiek v priestore cintorína.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
Opatrenie 3.4 Dostavba verejného vodovodu.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	VVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	VVS, a.s., obec Gemerská Panica
	Dostavba verejnej vodovodnej siete.	250	VVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	VVS, a.s., obec Gemerská Panica
	Revitalizácia zdrojov pitnej vody (pramene, vrtý).	10	VVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	VVS, a.s., obec Gemerská Panica
Opatrenie 3.5 Rekonštrukcia a dostavba elektrickej a plynovej rozvodnej siete.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Výstavba zahusťovacích trafostaníc.	podľa potreby	rozpočet VSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	VSE, a.s.
	Prestavba stožiarových trafostaníc za kioskové a kompaktné.	podľa potreby	rozpočet VSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	VSE, a.s.
	Výstavba rozvodnej siete plynu v nových lokalitách.	podľa potreby	rozpočet SPP, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP, a.s.
	Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete.	podľa potreby	rozpočet VSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	VSE, a.s.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Cieľ 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										
Opatrenie 3.6										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer	
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.	
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacrstvových obalov nebezpečných odpadov.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľuďí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.	1/rok	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Likvidácia skládok.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný a súkromný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba obecného kompostoviska (do 5 ton).	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov).	550	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
Opatrenie 4.5	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	VVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	VVS, a.s., obec Gemerská Panica
	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete.	2500	VVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	VVS, a.s., obec Gemerská Panica
	Výstavba oecnej ČOV.	700	VVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	VVS, a.s., obec Gemerská Panica
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Cieľ 4										
Opatrenie 4.1										
Opatrenie 4.2										
Opatrenie 4.3										
Opatrenie 4.4										
Opatrenie 4.5										
Opatrenie 4.6										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer							
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.							
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo							
Cieľ 5.1. Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva							
Opatrenie 5.1.1 Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.							
			Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.		podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Prezentácia a šírenie osvetu v oblasti životného prostredia.		podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami							
Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.							
Opatrenie 5.2.1 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.							
			Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia vodovodnej siete.		500	VVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VVS, a.s., obec Gemerská Panica
Opatrenie 5.2.2 Revitalizácia protizáplavových opatrení.							
			Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.		3	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Gemerská Panica
	Revitalizácia protizáplavových opatrení - potok Slaná.		500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Revitalizácia protipovodňových opatrení mimo vodného toku.		250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Revitalizácia protizáplavových opatrení potoka Lapša, Orogván a Líščí potok.		350	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia koryt vodných tokov.							
			Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza súčasného stavu.		podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Vypracovanie technickej dokumentácie.		2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Gemerská Panica
	Revitalizácia koryta potoka Lapša, Orogván a Líščí potok.		400	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery,	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica

			iné grantové schémy			
	Revitalizácia koryta rieky Slaná.		rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Revitalizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Gemerská Panica
	Revitalizácia protieróznych opatrení.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Revitalizácia záhrady schátralého kaštieľa a výstavba oddychovej zóny.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Revitalizácia okolia koryta rieky Slaná.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba denného stacionára.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba materského centra.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba nájomných bytov.	600	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Zriadenie klubových priestorov pre mladých ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dorast.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Opatrenie 6.2.1										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický záměr						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia školskej infraštruktúry. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Rekonštrukcia a dostavba kapacít materskej školy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica

	Rekonštrukcia budovy materskej školy.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Obstaranie vybavenia materskej školy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Rekonštrukcia budov základnej školy a zníženie energetickej náročnosti.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Zriadenie špeciálnych učební.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Modernizácia vybavenia kabinetov učebnými pomôckami, zariadením.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Rekonštrukcia kotolne a vykurovacieho systému ZŠ.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Sanácia schátralkej budovy v centre obce.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba viacúčelového ihriska v centrálnej časti obce.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba detského ihriska v centrálnej časti obce.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Výstavba priestorov pre mimoškolské aktivity detí a mládeže.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Prestavba kotolne na telocvičňu.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Vybudovanie športového ihriska pre potreby základnej a materskej školy.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
Opatrenie 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Gemerská Panica

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Opatrenie 7.1.2										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Rekonštrukcia budovy domu kultúry a zníženie energetickej náročnosti.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Obstaranie zariadenia kultúrneho domu.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Rekonštrukcia kuchyne kultúrneho domu.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Rekonštrukcia technických miestností v kultúrnom dome.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia a údržba kultúrnych pamiatok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie múzea ľudových remesiel.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Revitalizácia budovy schátralého kaštieľa.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
Opatrenie 8.1.4	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Gemerská Panica
	Výstavba prestrešenia amfiteátra.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet	verejný sektor	nízky	obec

			obce, ŠF EÚ			Gemerská Panica
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Opatrenie 8.1.4										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Opatrenie 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Opatrenie 8.3.1										
Opatrenie 8.3.3										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.						
Opatrenie 9.1.1 Aktualizácia www stránky obce.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
Opatrenie 9.1.2 Podpora budovania informačných tabúlí v obci.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúlí informujúcich o atraktivitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúlí propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2 Rekreačno- relaxačné zázemie obce.						
Opatrenie 9.2.1 Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora subjektov agroturistiky.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.						

Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Gemerská Panica
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Opatrenie 9.3.1										
Opatrenie 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer						
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestskom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1. Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci						
Opatrenie 10.1.1 Komplexná rekonštrukcia obecných budov.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Gemerská Panica
	Rekonštrukcia budovy OclÚ – zníženie energetickej náročnosti budovy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Komplexná rekonštrukcia obecného úradu – interiéry.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Opatrenie 10.2.1 Bezpečnosť.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Osadenie kamerového systému v centre obce.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Osadenie kamerového systému pri kultúrnom dome a OclÚ.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica
	Osadenie kamerového systému pri MŠ a ZŠ.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery,	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Gemerská Panica

			iné grantové schémy			
	Podpora bezpečnosti v obci.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Gemerská Panica
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.	4	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Podpora zlepšenia prenosu dátových a hlasových mobilných služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	2	rozpočet obce	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	2	rozpočet obce	verejný sektor	vyšoký	obec Gemerská Panica

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Gemerská Panica
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivita	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
----------	--	---------------	--	----------------	-------	------------

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Opatrenie 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										

Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Gemerská Panica 2017 - 2026

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia											
tis. €	Rok										
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Spolu
I. Hospodárska politika	405,5	459,5	456,5	456,5	425,7	371,7	95,2	95,2	15,1	15,1	2796,0
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	50,8	50,8	50,8	50,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	203,0
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	225,4	225,4	292,9	292,9	291,6	291,6	15,1	15,1	0,0	0,0	1650,0
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	15,0	68,0	68,0	68,0	133,0	80,0	80,0	80,0	15,0	15,0	622,0
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	0,6	0,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	2,0
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	112,5	112,5	42,5	42,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	310,0
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	1,3	2,3	2,3	2,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,0
II. Sociálna politika	736,4	836,4	936,4	936,4	200,1	100,1	0,1	0,1	0,1	0,1	3746,0
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	187,5	187,5	287,5	287,5	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1150,0
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	453,8	453,8	453,8	453,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1815,0
PROGRAM 8. KULTÚRA	95,1	195,1	195,1	195,1	100,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	781,0
III. Environmentálna politika	1330,0	1739,3	1839,8	1839,8	509,8	134,0	33,5	0,0	0,0	0,0	7426,0
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	1280,0	1280,0	1280,0	1280,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5120,0
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	50,0	459,3	559,8	559,8	509,8	134,0	33,5	0,0	0,0	0,0	2306,0

Zdroj: vlastné spracovanie

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 1.2	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.2.1	203	203	152	51	41	0	10	0	0
Spolu	203	203	152	51	41	0	10	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)							
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje				Súkromné zdroje	EIB
		Verejné	Fond EÚ	Národné verejné zdroje			

	zdroje spolu	Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	50,75	50,75	38,06	12,69	10,15	0,00	2,54	0,00	0,00
2018	50,75	50,75	38,06	12,69	10,15	0,00	2,54	0,00	0,00
2019	50,75	50,75	38,06	12,69	10,15	0,00	2,54	0,00	0,00
2020	50,75	50,75	38,06	12,69	10,15	0,00	2,54	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	203,00	203,00	152,25	50,75	40,60	0,00	10,15	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHKÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných Projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cieľom zapojenia do rastu a inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií

TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)

- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií a ciest III. cesty.								
Opatrenie 2.1.1	749,0	749,0	561,8	187,3	149,8	0,0	37,5	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.3	270,0	270,0	202,5	67,5	54,0	0,0	13,5	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.4	121,0	121,0	90,8	30,3	24,2	0,0	6,1	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.5	505,0	505,0	378,8	126,3	101,0	0,0	25,3	0,0	0,0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.1.1	5,0	5,0	3,8	1,3	1,0	0,0	0,3	0,0	0,0
Spolu	1 650,0	1 650,0	1 237,5	412,5	330,0	0,0	82,5	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2017	225,38	225,4	169,0	56,3	45,1	0,0	11,3	0,0	0,0
2018	225,38	225,4	169,0	56,3	45,1	0,0	11,3	0,0	0,0
2019	292,88	292,9	219,7	73,2	58,6	0,0	14,6	0,0	0,0
2020	292,88	292,9	219,7	73,2	58,6	0,0	14,6	0,0	0,0
2021	291,63	291,6	218,7	72,9	58,3	0,0	14,6	0,0	0,0
2022	291,63	291,6	218,7	72,9	58,3	0,0	14,6	0,0	0,0
2023	15,13	15,1	11,3	3,8	3,0	0,0	0,8	0,0	0,0
2024	15,13	15,1	11,3	3,8	3,0	0,0	0,8	0,0	0,0
2025	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2026	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	1650,00	1650,0	1237,5	412,5	330,0	0,0	82,5	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečená cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.2	150,0	150,0	112,5	37,5	30,0	0,0	7,5	0,0	0,0
Opatrenie 3.6	212,0	212,0	159,0	53,0	42,4	0,0	10,6	0,0	0,0
Opatrenie 3.8	260,0	260,0	195,0	65,0	52,0	0,0	13,0	0,0	0,0
Spolu	622,0	622,0	466,5	155,5	124,4	0,0	31,1	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2017	15,00	15,00	11,25	3,75	3,00	0,00	0,75	0,00	0,00
2018	68,00	68,00	51,00	17,00	13,60	0,00	3,40	0,00	0,00
2019	68,00	68,00	51,00	17,00	13,60	0,00	3,40	0,00	0,00
2020	68,00	68,00	51,00	17,00	13,60	0,00	3,40	0,00	0,00
2021	133,00	133,00	99,75	33,25	26,60	0,00	6,65	0,00	0,00
2022	80,00	80,00	60,00	20,00	16,00	0,00	4,00	0,00	0,00
2023	80,00	80,00	60,00	20,00	16,00	0,00	4,00	0,00	0,00
2024	80,00	80,00	60,00	20,00	16,00	0,00	4,00	0,00	0,00
2025	15,00	15,00	11,25	3,75	3,00	0,00	0,75	0,00	0,00
2026	15,00	15,00	11,25	3,75	3,00	0,00	0,75	0,00	0,00
Spolu	622,00	622,00	466,50	155,50	124,40	0,00	31,10	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komún a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zdefinujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	50,0	50,0	37,5	12,5	10,0	0,0	2,5	0,0	0,0
Opatrenie 4.4	1 360,0	1 360,0	1 020,0	340,0	272,0	0,0	68,0	0,0	0,0
Opatrenie 4.5	3 200,0	3 200,0	2 400,0	800,0	640,0	0,0	160,0	0,0	0,0
Opatrenie 4.6	510,0	510,0	382,5	127,5	102,0	0,0	25,5	0,0	0,0
Spolu	5 120,0	5 120,0	3 840,0	1 280,0	1 024,0	0,0	256,0	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2017	1280,0	1280,0	960,0	320,0	256,0	0,0	64,0	0,0	0,0
2018	1280,0	1280,0	960,0	320,0	256,0	0,0	64,0	0,0	0,0
2019	1280,0	1280,0	960,0	320,0	256,0	0,0	64,0	0,0	0,0
2020	1280,0	1280,0	960,0	320,0	256,0	0,0	64,0	0,0	0,0
2021	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2022	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2026	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	5120,0	5120,0	3840,0	1280,0	1024,0	0,0	256,0	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôbenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

a) Ochrana a manažment životného prostredia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS
 PRIESTORY
 POHODA ZA MESTOM
 ZELENÉ OÁZY
 GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.1	500,0	500,0	375,0	125,0	100,0	0,0	25,0	0,0	0,0
Opatrenie 5.2.2	1 003,0	1 003,0	752,3	250,8	200,6	0,0	50,2	0,0	0,0
Opatrenie 5.2.3	402,0	402,0	301,5	100,5	80,4	0,0	20,1	0,0	0,0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie 5.4.1	201,0	201,0	150,8	50,3	40,2	0,0	10,1	0,0	0,0
Opatrenie 5.4.2	200,0	200,0	150,0	50,0	40,0	0,0	10,0	0,0	0,0
Spolu	2 306,0	2 306,0	1 729,5	576,5	461,2	0,0	115,3	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2017	50,00	50,0	37,5	12,5	10,0	0,0	2,5	0,0	0,0
2018	459,25	459,3	344,4	114,8	91,9	0,0	23,0	0,0	0,0
2019	559,75	559,8	419,8	139,9	112,0	0,0	28,0	0,0	0,0
2020	559,75	559,8	419,8	139,9	112,0	0,0	28,0	0,0	0,0
2021	509,75	509,8	382,3	127,4	102,0	0,0	25,5	0,0	0,0
2022	134,00	134,0	100,5	33,5	26,8	0,0	6,7	0,0	0,0
2023	33,50	33,5	25,1	8,4	6,7	0,0	1,7	0,0	0,0
2024	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2026	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	2306,00	2306,0	1729,5	576,5	461,2	0,0	115,3	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHKÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

- a) Ochrana a manažment životného prostredia
- b) Klimatické zmeny a obnoviteľná energia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	

Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Projekt 6.1.1	400,0	400,0	300,0	100,0	80,0	0,0	20,0	0,0	0,0
Projekt 6.1.2	750,0	750,0	562,5	187,5	150,0	0,0	37,5	0,0	0,0
Spolu	1 150,0	1 150,0	862,5	287,5	230,0	0,0	57,5	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2017	187,50	187,50	140,63	46,88	37,50	0,00	9,38	0,00	0,00
2018	187,50	187,50	140,63	46,88	37,50	0,00	9,38	0,00	0,00
2019	287,50	287,50	215,63	71,88	57,50	0,00	14,38	0,00	0,00
2020	287,50	287,50	215,63	71,88	57,50	0,00	14,38	0,00	0,00
2021	100,00	100,00	75,00	25,00	20,00	0,00	5,00	0,00	0,00
2022	100,00	100,00	75,00	25,00	20,00	0,00	5,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	1150,00	1150,00	862,50	287,50	230,00	0,00	57,50	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP
 NADÁCIA ORANGE
 NADÁCIA EKOPOLIS
 NADÁCIA PONTIS

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	355,0	355,0	266,3	88,8	71,0	0,0	17,8	0,0	0,0
Opatrenie 7.1.2	395,0	395,0	296,3	98,8	79,0	0,0	19,8	0,0	0,0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	1 065,0	1 065,0	798,8	266,3	213,0	0,0	53,3	0,0	0,0
Spolu	1 815,0	1 815,0	1 361,3	453,8	363,0	0,0	90,8	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2017	453,75	453,8	340,3	113,4	90,8	0,0	22,7	0,0	0,0
2018	453,75	453,8	340,3	113,4	90,8	0,0	22,7	0,0	0,0
2019	453,75	453,8	340,3	113,4	90,8	0,0	22,7	0,0	0,0
2020	453,75	453,8	340,3	113,4	90,8	0,0	22,7	0,0	0,0
2021	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2022	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2023	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2026	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	1815,00	1815,0	1361,3	453,8	363,0	0,0	90,8	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VEČÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig
 PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013
 s dôrazom na možnosti pre mestá a obce

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	340,0	340,0	255,0	85,0	68,0	0,0	17,0	0,0	0,0
Opatrenie 8.1.2	400,0	400,0	300,0	100,0	80,0	0,0	20,0	0,0	0,0
Opatrenie 8.1.4	40,0	40,0	30,0	10,0	8,0	0,0	2,0	0,0	0,0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0
Spolu	781,0	781,0	585,0	196,0	156,0	0,0	40,0	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2017	95,10	95,10	71,25	23,85	19,00	0,00	4,85	0,00	0,00
2018	195,10	195,10	146,25	48,85	39,00	0,00	9,85	0,00	0,00
2019	195,10	195,10	146,25	48,85	39,00	0,00	9,85	0,00	0,00
2020	195,10	195,10	146,25	48,85	39,00	0,00	9,85	0,00	0,00
2021	100,10	100,10	75,00	25,10	20,00	0,00	5,10	0,00	0,00
2022	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2023	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2024	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2025	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2026	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
Spolu	781,00	781,00	585,00	196,00	156,00	0,00	40,00	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

e) Zachovanie kultúrneho dedičstva.

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KULTÚRA 2007 – 2013

1. Podpora kultúrnych Projektov
2. Podpora organizácií pôsobiach na európskej úrovni v oblasti kultúry
3. Podpora na analýzy zhromažďovanie a šírenie informácií na maximalizáciu vplyvu Projektov v oblasti kultúrnej spolupráce

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR 2012

PROGRAM 1 - OBNOVME SI SVOJ DOM

PROGRAM 2 - KULTÚRNE AKTIVITY V OBLASTI PAMÄŤOVÝCH INŠTITÚCIÍ

PROGRAM 4 – UMENIE

PROGRAM 5 - PRO SLOVAKIA

PROGRAM 6 - KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽSTVA

PROGRAM 7 - NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO A KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

PROGRAM 8 - KULTÚRNE POUKAZY

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIATKOVÝ FOND)

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	2,00	2,00	0,00	2,00	0,00	0,00	2,00	0,00	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)							
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje				Súkromné zdroje	EIB
		Verejné	Fond EÚ	Národné verejné zdroje			

	zdroje spolu	C	Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH
	A=B+H+CH		B=C+D	D=E+F+G	E	F		
2017	0,60	0,00	0,60	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00
2018	0,60	0,00	0,60	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00
2019	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2020	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2021	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2022	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2023	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2024	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2025	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2026	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
Spolu	2,00	0,00	2,00	0,00	0,00	2,00	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komún a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	170,0	170,0	127,5	42,5	34,0	0,0	8,5	0,0	0,0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	140,0	140,0	105,0	35,0	28,0	0,0	7,0	0,0	0,0
Spolu	310,0	310,0	232,5	77,5	62,0	0,0	15,5	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)							
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje				Súkromné zdroje	EIB
		Verejné	Fond EÚ	Národné verejné zdroje			

	zdroje spolu	Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje				
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	112,50	112,50	84,38	28,13	22,50	0,00	5,63	0,00	0,00
2018	112,50	112,50	84,38	28,13	22,50	0,00	5,63	0,00	0,00
2019	42,50	42,50	31,88	10,63	8,50	0,00	2,13	0,00	0,00
2020	42,50	42,50	31,88	10,63	8,50	0,00	2,13	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	310,00	310,0	232,5	77,5	62,0	0,0	15,5	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

OP Efektívna verejná správa (EVS)

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	5,0	5,0	3,8	1,3	1,0	0,0	0,3	0,0	0,0
Opatrenie 11.1.2	4,0	4,0	3,0	1,0	0,8	0,0	0,2	0,0	0,0
Spolu	9,0	9,0	6,8	2,3	1,8	0,0	0,5	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2017	1,3	1,3	0,9	0,3	0,3	0,0	0,1	0,0	0,0
2018	2,3	2,3	1,7	0,6	0,5	0,0	0,1	0,0	0,0
2019	2,3	2,3	1,7	0,6	0,5	0,0	0,1	0,0	0,0
2020	2,3	2,3	1,7	0,6	0,5	0,0	0,1	0,0	0,0

2021	1,0	1,0	0,8	0,3	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0
2022	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2026	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	9,0	9,0	6,8	2,3	1,8	0,0	0,5	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

OP Efektívna verejná správa (EVS)

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

PRAVIDLÁ STRATÉGIE FINANCOVANIA ŠTRUKTURÁLNYCH FONDOV A KOHÉZNEHO FONDU PRE PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014 – 2020

V nadväznosti na základné legislatívne východiská pre určenie stratégie financovania 2014 – 2020 sa stanovujú nasledovné pravidlá stratégie financovania 2014 – 2020:

- výška pomoci z EÚ sa pre všetky operačné programy vyjadruje k celkovým oprávneným výdavkom v zmysle čl. 110, ods. 2, písm. a) návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – KF – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci menej rozvinutých regiónov – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci viac rozvinutého regiónu² – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Európska územná spolupráca – programy cezhraničnej spolupráce, v ktorých SR plní úlohu riadiaceho orgánu – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % (EFRR) z celkových oprávnených výdavkov pre celé územie Slovenska, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- maximálna intenzita štátnej pomoci sa stanovuje v súlade so schémami štátnej pomoci, resp. príslušnou legislatívou EÚ;
- v prípade realizácie partnerských Projektov sa na jednotlivých partnerov vzťahujú pravidlá financovania individuálne v závislosti od typu prijímateľa, t. j. pre partnerov sa neuplatňujú pravidlá financovania platné pre vedúceho partnera;
- možnosť dobrovoľného zvýšenia podielu prijímateľa na financovaní maximálne však do výšky národných zdrojov v závislosti od kategórie regiónu. Zvýšenie miery financovania prijímateľa nad stanovenú výšku závisí len od rozhodnutia samotného prijímateľa;
- v rámci jedného Opatreniu sa počas celej doby implementácie uplatňuje jeden pomer financovania za jednotlivé zdroje

Pravidlá financovania pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov, cieľa Európska územná spolupráca – cezhraničnej spolupráce a pre prijímateľov z Kohézneho fondu

Financovanie Projektov prijímateľa – organizácia štátnej správy

Pre prijímateľa – organizáciu štátnej správy: ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1 písm. a)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – organizácia štátnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ		Národné verejné zdroje	
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	Spolu
85,0 %	15,0 %	0,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom organizácia štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. a)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 15,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy

Pre prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy: verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri podľa odseku 1 § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, združenia právnických osôb z verejnej správy a verejné zdravotné poisťovne okrem obcí, vyšších územných celkov a organizácií štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – ostatné subjekty verejnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak sú prijímateľom ostatné subjekty verejnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – obec / vyšší územný celok

Pre prijímateľa – obec / vyšší územný celok, príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou / vyšším územným celkom (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – obec / vyšší územný celok			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom obec / vyšší územný celok, **PRÍPADNE ROZPOČTOVÁ ORGANIZÁCIA ALEBO PRÍSPĚVKOVÁ ORGANIZÁCIA ZRIADENÁ OBCOU / VYŠším ÚZEMNÝM CELKOM** (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – mimovládna/nezisková organizácia

Pre prijímateľa – mimovládne organizácie/neziskové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – mimovládna/nezisková organizácia			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom mimovládna organizácia, prípadne nezisková organizácia (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)), výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa zo súkromného sektora mimo schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa, na ktorého sa nevzťahujú pravidlá financovania podľa časti 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.4, 3.2.1.6 a 3.1.2.7 (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. f)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	5,0 %	10,0 %	100,0 %

V danom prípade platí, že výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 5,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 10,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status, v rámci schém štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém štátnej pomoci ⁸			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu

EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	0,0 %	y,y %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom podnik vykonávajúci hospodársku činnosť podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), podiel prijímateľa sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme štátnej pomoci.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém pomoci de minimis

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém pomoci de minimis			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	y,y %	z,z %	100,0 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou riadiacim orgánom v príslušnej schéme pomoci de minimis. V prípade, ak intenzita pomoci de minimis stanovená riadiacim orgánom presahuje maximálnu výšku finančnej pomoci z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Pravidlá financovania pri implementácii finančných nástrojov

Európska komisia v súvislosti so snahou čo najefektívnejšie využívať prostriedky EÚ, odporúča v rámci programového obdobia 2014 – 2020 okrem priamej formy pomoci, využívať predovšetkým finančné nástroje.

Slovenská republika plánuje výraznejšie využívať finančné nástroje v rámci všetkých fondov. Nenávratný finančný príspevok by sa mal používať predovšetkým tam, kde sa vytvára verejný statok a tam, kde z dôvodu vzniku negatívnych externalít a neschopnosti internalizovať celý zisk dochádza k zlyhaniu trhu. Verejné zdroje podporia takéto aktivity tak, aby sa ich úroveň priblížila spoločenskému optimu. Preto by mala byť podpora komerčných Projektov, rizikových Projektov a Projektov generujúcich príjmy zabezpečená formou finančných nástrojov a to v tých oblastiach, ktoré budú určené na základe vykonanej ex-ante analýzy pre finančné nástroje v súlade s čl. 32 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020⁴. Finančné nástroje môžu byť zriadené na úrovni EÚ, riadené priamo alebo nepriamo Európskou komisiou alebo tradičnej báze, teda na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, riadené priamo alebo v rámci zodpovednosti riadiaceho orgánu.

Pre určenie participácie národných zdrojov v prípade subjektu implementujúceho finančný nástroj sa stanovujú nasledovné pravidlá v prípade:

- menej rozvinutých regiónov a Kohézneho fondu:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
 podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 15,0 % z celkových oprávnených výdavkov.
 - viac rozvinutých regiónov:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
 podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

V prípade využitia možnosti vytvorenia samostatnej prioritnej osi na účely implementovania niektorého z finančných nástrojov, sa v závislosti od zapojenia súkromných zdrojov znižuje podiel národných verejných zdrojov na spolufinancovaní.

V rámci národných zdrojov sa v závislosti od výšky zapojenia súkromných zdrojov, či už na úrovni fondu fondov, na úrovni finančného nástroja alebo na úrovni konečných prijímateľov, adekvátne znižuje podiel národných verejných zdrojov.

Stratégia financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

Stratégia financovania stanovuje maximálnu výšku podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a miery národného spolufinancovania v rámci menej rozvinutých regiónov a ostatných regiónov pri financovaní opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

V Slovenskej republike je z EPFRV implementovaný jeden Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre celé územie SR.

Pravidlá Stratégie financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

V nadväznosti na vyššie uvedené legislatívne východiská sa pre jednotlivé kategórie prijímateľov stanovujú nasledovné pravidlá financovania:

- výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci menej rozvinutých regiónov a 53 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci ostatných regiónov;
- k podielu EPFRV je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v stanovenom pomere v závislosti od intenzity verejnej pomoci platnej pre príslušné opatrenie;
- uplatňuje sa kombinácia výšky podpory z EPFRV a výšky verejnej pomoci;
- zohľadňujú sa špecifiká pre každé opatrenie individuálne a to vo vzťahu k oprávnenému prijímateľovi, mieram spolufinancovania a kategórii regiónu,

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 1, opatrení č. 2, podopatrení č. 3.3, opatrení č. 4, podopatrení č. 5.1, podopatrení č. 5.2, opatrení č. 6, podopatrení č. 7.1, opatrení č. 8, opatrení č. 9, opatrení č. 10, opatrení č. 11, opatrení č. 12, opatrení č. 13, opatrení č. 14 a opatrení č. 15

Pre prijímateľa v rámci:

- opatrenia č. 1: poskytovateľa prenosu vedomostí a zručností;
- opatrenia č. 2: poskytovateľa poradenskej služby - certifikovaného poradcu, poskytovateľa vzdelávania, ktorý musí mať primerané zdroje v podobe kvalifikovaných zamestnancov, ktorí sa pravidelne vzdelávajú v oblastiach poskytujúcich poradenské služby;
- podopatrenia č. 3.3:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce (miestna územná samospráva);

- opatrenia č. 4: skupinu poľnohospodárov v prípade kolektívnych investícií vykonávaných viac ako jedným poľnohospodárom a tieto prinášajú synergický efekt, verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby;

- podopatrenia č. 5.1: poľnohospodárskeho podnikateľa, tzn. fyzickú alebo právnickú osobu (mikropodniky a malé podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES), ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku a spĺňa kritériá stanovené vo vzťahu k veku a profesijnému zameraniu;
- podopatrenia č. 5.2: právnické osoby alebo fyzické osoby (mikropodniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES);
- opatrenia č. 6: obec definovanú v územnej koncentrácii ako vidiecka obec vidiek 1 a vidiek 2 s výnimkou obcí so štatútom mesta; združenia obcí;
- podopatrenia č. 7.1: obhospodarovateľa lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch – súkromní a verejní správcovia lesov a iné subjekty súkromného práva a verejné subjekty a ich združenia;
- opatrenia č. 8, 9, 10, 11, 12: fyzickú a právnickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- opatrenia č. 10: súkromných vlastníkov lesa a ich združení s právnou subjektivitou;
- opatrenia č. 13: najmenej dva subjekty, ktorých spolupráca je: medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci a v lesnom hospodárstve na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorít politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva uvedených v čl. 62 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom EPFRV;

- opatrenia č. 14: verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov; MAS (verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov schválené riadiacim orgánom, t. j. ktorým riadiaci orgán udelil štatút MAS)

- opatrenia č. 15: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Pôdohospodársku platobnú agentúru, Národnú sieť rozvoja vidieka sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
75,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedené prijímateľov v rámci daných opatrení a podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 25,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 3.1, 3.2 a podopatrení 5.3

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 3.1: fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- podopatrenia č. 3.2: fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby (okrem rybných produktov), resp. v prípade investícií do využívania obnoviteľných zdrojov energie sú prijímateľmi fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby;
- podopatrenia 5.3: poľnohospodárov alebo členov poľnohospodárskej domácnosti podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % (činnosť č. 1) a fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním (činnosť č. 2) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ

Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
37,5 %	12,5 %	50,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 37,5 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 12,5 % a príspevok prijímateľa vo výške 50,0 %.

V uvedenom prípade platia výnimky pre zvýšenie intenzity verejnej pomoci podľa časti 6.1.

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 4

Pre prijímateľa v rámci opatrenia č. 4: poľnohospodára: právnickú alebo fyzickú osobu podnikajúca v poľnohospodárskej prvovýrobe sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
60,0 %	20,0 %	20,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného opatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 60,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 20,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 20,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 7.2

Pre prijímateľa v rámci:

– podopatrenia č. 7.2:

fyzické a právnické osoby (obce, mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním,

fyzické a právnické osoby (mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve a ťažbe dreva za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným predchádzajúcej odrážke sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
48,75 %	16,25 %	35,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného podopatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 48,75 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 16,25 % a príspevok prijímateľa vo výške 35,0 %.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Gemerská Panica je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Gemerská Panica bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

..... VZN/UMZ č. ....

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda
2. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
3. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
5. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR KESK),
6. Konceptcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
7. Národný program reforiem, máj 2012,
8. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
9. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
10. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
11. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
12. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
13. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunit na Slovensku na roky 2009 – 2015
14. Konceptcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
15. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
16. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
17. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
18. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
19. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
20. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
21. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
22. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
23. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
24. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
25. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
26. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
27. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja.
28. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
29. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
30. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
31. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
32. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
33. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
34. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodných věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Gemerská Panica.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falťan, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKE VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKE VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIC, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
25. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm>
28. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
29. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
30. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
31. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
32. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
33. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
34. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
35. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
36. <http://www.mineraly.sk/files/hor/spras.htm>
37. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -

38. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
39. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Zvolen: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
40. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006-4 -
41. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
42. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
43. www.statistics.sk
44. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
45. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, Ľ., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
46. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
47. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
48. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
49. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
50. Ružičková, H., Halada, Ľ., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
51. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
54. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
55. 20.5.2010, www.krasy-slovenska.sk
56. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk, 21.6.2010
57. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
58. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
59. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
60. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
61. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
62. <http://www.sopsr.sk/natura/>
63. 10.10.2016, <http://sk.wikipedia.org/wiki/>
64. 10.10.2016, <http://naseobce.sk/mesta-a-obce/>
65. NSRR, 2011
66. <http://www.minerally.sk>
67. <http://www.gemerskapanica.ocu.sk/sk/>
68. ŠÚ SR, DataCubes
69. ORSR

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Gemerská Panica
Programovacie obdobie 2017 - 2026
2016**

SCARABEO-SK ,s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224
0911 439 224